

Onsdag den 13. april 2011 (D)

1

80. møde

Onsdag den 13. april 2011 kl. 13.00

Dagsorden

1) Spørgsmål til statsministeren til umiddelbar besvarelse (spørgetime).

2) Besvarelse af oversendte spørgsmål til ministre (spørgetid).

1) Til finansministeren af:

Morten Bødskov (S):

Mener ministeren, at det er rimeligt, at tusindvis af ansatte i kommunerne nu med en fyreseddel skal betale regningen for regeringens ufinansierede skattelettelser?

(Spm. nr. S 1550).

2) Til finansministeren af:

Morten Bødskov (S):

Mener ministeren, at de massive fyringer af lærere giver det rigtige grundlag for at sikre en bedre folkeskole og råde bod på regeringens forsømmelser af vores børns uddannelser?

(Spm. nr. S 1551).

3) Til undervisningsministeren af:

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Hvorfor er ministeren ikke kommet med forslag i den nye ungepakke, der hjælper de praktikpladssøgende, når 8.000 unge i dag står uden en praktikplads og man kan konstatere, at det er nøjagtig samme niveau som i august sidste år, til trods for at man har hævet praktikpladsbonussen i november?

(Spm. nr. S 1541).

4) Til undervisningsministeren af:

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Hvilken samlet effekt tror ministeren det vil have, når der med ungepakken på den ene side afsættes 10 mio. kr. til læse-, skrive- og regnekurser og der på den anden side spares 500 mio. kr. på folkeskolen, 200 mio. kr. på produktionsskolerne og 941 mio. kr. på voksen- og efteruddannelse i 2011?

(Spm. nr. S 1542).

5) Til undervisningsministeren af:

Kim Mortensen (S):

Kan ministeren bekræfte, at der i Undervisningsministeriet pågår et arbejde med henblik på at gøre fritidshjem til SFO'er (skolefritidsordninger), og at man i samme anledning har tænkt sig at harmonisere

dagtilbudslovens bestemmelser om klubtilbud ind i folkeskoleloven?

(Spm. nr. S 1555).

6) Til undervisningsministeren af:

Kim Mortensen (S):

Hvis fritidsklubber skal være en del af SFO, har regeringen så gjort sig tanker om forældrebetalingen og dennes betydning for netop denne gruppe børn?

(Spm. nr. S 1556).

7) Til indenrigs- og sundhedsministeren af:

Flemming Møller Mortensen (S):

Hvad er ministerens holdning til, at der blandt de 5.000 15-årige daglige rygere er 19 gange flere unge fra familier på overførselsindkomster (socialgruppe VI) end unge fra socialgruppe I-familier?

(Spm. nr. S 1557, skr. begr.).

8) Til indenrigs- og sundhedsministeren af:

Flemming Møller Mortensen (S):

Mener ministeren, at forbuddet om salg af tobak til unge under 18 år kontrolleres og sanktioneres tilfredsstillende, når 10 pct. af de 15-årige ryger dagligt, og er det ministerens opfattelse, at de 15-årige selv køber tobakken?

(Spm. nr. S 1558, skr. begr.).

9) Til beskæftigelsesministeren af:

Bjarne Laustsen (S):

Finder ministeren det rimeligt at forringe mulighederne for 6 ugers selvvalgt uddannelse, når det nu viser sig, at priserne på AMU-kurser er faldende, og har de ledige et retskrav på kurser, hvor der er en jobgaranti?

(Spm. nr. S 1534).

10) Til beskæftigelsesministeren af:

Bjarne Laustsen (S):

Mener ministeren, det er rimeligt at tale om prisstigninger på 6 ugers selvvalgt uddannelse i AMU-regi, når den prissammenligning, ministeren henviser til, er baseret på tal fra 2007, hvor ledigheden var langt lavere og der derfor var langt færre, der brugte deres ledighedsperiode til opkvalificering?

(Spm. nr. S 1535).

11) Til beskæftigelsesministeren af:

Julie Rademacher (S):

Finder ministeren det bekymrende, at regeringen skærer ned i milliardklassen på uddannelsesområdet, når nyligt offentliggjorte tal peger på, at Danmark i 2020 kommer til at mangle omkring 180.000 faglærte eller personer med en videregående uddannelse?

(Spm. nr. S 1544).

12) Til beskæftigelsesministeren af:

Julie Rademacher (S):

Er det ministerens opfattelse, at det vil føre til øget fortrængning af ordinær arbejdskraft, når ministeren foreslår at udvide virksomhedspraktikperioden fra 4 til 13 uger for forsikrede ledige under 30 år? (Spm. nr. S 1545).

13) Til integrationsministeren af:

Karsten Hønge (SF):

Kan der gives arbejdstilladelse til konfliktramt arbejde i Danmark for udlændinge i henhold til henholdsvis positivlisten, koncernordningen, beløbsordningen, forskerordningen (mere end 3 måneder), greencardordningen og/eller traineeordningen, og hvordan synes ministeren i givet fald, at det stemmer overens med princippet om lovgivningens neutralitet i forhold til overenskomstmæssige konflikter? (Spm. nr. S 1548).

14) Til socialministeren af:

Yildiz Akdogan (S):

Mener ministeren, at det er tilfredsstillende, at en stor gruppe af samfundets borgere, eksempelvis folk fra bydelene Tingbjerg og Nordvestkvarteret, på grund af lave indkomster ikke har råd til en fundamental ydelse som tandlægebesøg? (Spm. nr. S 1552).

15) Til socialministeren af:

Yildiz Akdogan (S):

Vil ministeren vedkende sig et ansvar for, at samfundets socialt svage og personer med lave indkomster under den nuværende regering har fået sværere sociale vilkår og betingelser? (Spm. nr. S 1553).

Kl. 13:00

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelser:

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Lovforslag nr. L 190 (Forslag til lov om ændring af sundhedsloven. (Registrering af og tilsyn med visse private sygehuse, klinikker og praksis)).

Økonomi- og erhvervsministeren:

Lovforslag nr. L 191 (Forslag til lov om næring).

Margrethe Vestager (RV) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 132 (Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af el- og hybridbiler i taxavognparkerne i de største danske byer).

Pia Christmas-Møller (UFG):

Forespørgsel nr. F 36 (Hvilke visioner, konkrete delmål og planer har regeringen, for at Danmark kan blive førende i nem, fri og lige adgang til internettets videnudbud via hurtig, trådløs opkobling for derigennem at videreudvikle Grundtvigs og Kolds tanker om vidensspredningens betydning for et samfunds konkurrenceevne, sammenhængskraft og demokratiudvikling, og vil regeringen i den forbindel-

se arbejde for at gøre offentlige bygninger, herunder bl.a. rådhus, biblioteker og uddannelsesinstitutioner, og pladser og lign. til hotspots?).

Titler på de anmeldte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk. (jf. ovenfor).

Videnskabsministeren (Charlotte Sahl-Madsen) har meddelt mig, at hun ønsker i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 4, at give Folketinget en skriftlig

Redegørelse om akkrediteringssystemet.
(Redegørelse nr. R 10).

Eksemplarer vil blive omdelt og ligeledes fremgå af www.folketingstidende.dk.

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Spørgsmål til statsministeren til umiddelbar besvarelse (spørgetime).

Kl. 13:00

Formanden:

Statsministeren besvarer spørgsmål i spørgetimen i dag, og jeg giver ordet til statsministeren for en indledende redegørelse, værsgo.

Kl. 13:00

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Tak for det. Jeg vil meget gerne ganske kort indlede denne spørgetime med at redegøre for det forhold, at regeringen i går ved justitsministeren og mig selv har fremlagt »Reformpakken 2020 – Kontant sikring af Danmarks velfærd«, som jo indeholder en stribe reformer, som samlet set skal bidrage til at håndtere tre udfordringer, som Danmark står over for.

Vi er fri af krisen. Arbejdsløsheden har, efter alt hvad vi ved, toppet på et niveau, der er 40.000 lavere end det, alle gik og frygtede. Nu skal vi adressere de fremtidige udfordringer, og til det hører jo for det første, at krisen har ændret det forhold, at nettogælden var væk, til, at vi nu har gæld – den skal forrentes, den skal betales tilbage. For det andet står vi over for den kendte udfordring, at vi får demografisk modvind. De næste 10 år vil der komme i omegnen af 225.000 flere pensionister, samtidig med at der bliver 65.000 færre på arbejdsmarkedet. Og endelig har vi for det tredje udsigt til, at provenuet fra Nordsøen falder.

Derfor står vi med den bundne opgave, hvis vi vil sikre velfærds-samfundet, og det vil regeringen, at vi skal finde 47 mia. kr. frem mod år 2020. Det gør vi med det forslag, vi lagde frem i går, hvor et centralt punkt selvfølgelig er den tilbagetrækningsreform, som skal forhandles i kredsen af partier, der i 2006 lavede velfærdsaftalen. Finansministeren har indbudt de partier – Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre og Dansk Folkeparti – til forhandlinger startende fre-dag, og hvis det lykkes at bringe reformpakken i hus, har vi løst tre vigtige problemer:

Vi har nemlig så for det første skabt balance mellem indtægter og udgifter i år 2020. Det skaber stabilitet, og det er også et signal til omverdenen om, at Danmark er et land, hvor der er styr på de offentlige finanser. At være det modsatte – det har vi set eksempler på – straffes hårdt med højere renter. For det andet vil det her betyde, at vi har råd til at vedligeholde og udvikle velfærden i vort samfund – fire friske milliarder om året til sundhed, til uddannelse, til forskning. Endelig vil vi for det tredje, hvilket er meget væsentligt, med

denne reformpakke tilvejebringe den arbejdskraft, der skal bruges til vores virksomheder, når de skal have gang i væksten igen. Reformpakken skaber 125.000 nye job i den private sektor.

Så det er et vigtigt politisk udspil, og jeg ser meget frem til de forhandlinger, der skal starte på fredag, og vil gerne her udtrykke det håb, at man nu finder ansvarligheden frem, så vi kan få truffet de beslutninger, der gør, at vi kan sikre velfærden i det danske samfund – det danske samfund, som jo ikke er noget perfekt samfund, men som bestemt er et godt samfund.

Kl. 13:04

Formanden:

Tak til statsministeren.

Jeg kan oplyse, at der er anmeldt følgende spørgsmål til statsministeren:

Helle Thorning-Schmidt (S)

Villy Søvndal (SF)

Margrethe Vestager (RV)

Frank Aaen (EL)

Morten Bødskov (S)

Jesper Petersen (SF)

Hvis det bliver ved det, kan alle få ordet inden for den taletid, der er til rådighed.

Den første er fru Helle Thorning-Schmidt, værsgo.

Kl. 13:04

Spm. nr. US 126

Helle Thorning-Schmidt (S):

Tak for det.

Regeringen er jo efterhånden berømt og berygtet for at give ufinansierede skattelettelser. Det gjorde man både i 2004 og 2007, samtidig med at man forsøger at bilde danskerne ind, at de skattelettelser har været finansierede, hvad de naturligvis ikke har.

Derfor er der et spørgsmål, som virkelig trænger sig på i den her sag: Når regeringen nu vil forringe pensionerne for 470.000 danskere, og når man ønsker at afskaffe efterlønnen, er det så, fordi man skal have råd til nye skattelettelser?

Det synes jeg er et vigtigt spørgsmål, og statsministeren er jo så glad for kontante, konkrete og præcise sætninger, og derfor vil jeg også bare have et konkret og kontant svar fra statsministeren. Kan statsministeren i dag udelukke, at der bliver tale om nye skattelettelser frem mod 2020?

Kl. 13:05

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 13:05

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Nu siger fru Helle Thorning-Schmidt, at vi vil forringe. Det, vi vil, er, at vi vil tage den ganske udmærkede aftale, som fru Helle Thorning-Schmidt selv var med til at indgå i 2006, og som skal adressere det forhold, at når vi lever længere, er vi også nødt til at blive længere på arbejdsmarkedet, hvis der skal være balance i vort samfund. Vi vil tage den udmærkede aftale og sætte den i kraft lidt hurtigere, sådan som det f.eks. har været foreslået af Det Radikale Venstre med stigende styrke gennem de sidste mange måneder.

Det er jo ikke for at forringe noget. Vi har ingen planer om at øge folkepensionsalderen ud over det niveau, der er aftalt. Vi har et ønske om, at det sker noget før – ikke for at forringe, men for at sikre velfærden i vort samfund.

Derfor kan jeg sige, at der i den reformpakke, der blev lagt frem i går, ikke er plads til nogen skattelettelser overhovedet. Regeringen giver kun finansierede skattelettelser og har i 2004, 2007 og 2009 gi-

vet fuldt finansierede skattelettelser, og det er vores tilgang til det. Og i den plan, vi har lagt frem i går, er der ikke plads til skattelettelser, for hele formålet med planen er sådan set at sikre velfærden i vort samfund.

Kl. 13:06

Formanden:

Fru Helle Thorning-Schmidt.

Kl. 13:06

Helle Thorning-Schmidt (S):

Nu er vi jo ikke de eneste, som ikke har godtaget regeringens forklaring om, at skattelettelserne i 2004 og 2007 var finansierede. Det var de ganske enkelt ikke, og lige meget hvor mange gange statsministeren prøver at sige det, så bliver de altså ikke mere finansierede af det.

I vismandsrapporten fra efteråret 2007 står der:

»Bortset fra et lille finansieringsbidrag fra indekseringen af energifgifterne er skattelettelserne ikke finansierede på kort sigt«.

Så skriver økonomiprofessor og tidligere overvismand Peter Birch Sørensen:

»Det er også velkendt, at man både i 2004 og 2007 vedtog ufinansierede skattelettelser«.

Derfor må statsministeren tilgive os, at vi er lidt bekymrede for, at man vil forsøge at gøre det en gang til, altså at man vil give skattelettelser for de forringelser, man gennemfører over for pensionisterne, og afskaffelsen af efterlønnen, og at man ikke vil sige det rent ud.

Nu sagde statsministeren jo en hel masse, men jeg fik ikke svar på mit spørgsmål. Kan statsministeren garantere, at der ikke bliver givet skattelettelser frem mod 2020? Det er et enkelt, kontant spørgsmål, som egentlig bare kræver et enkelt, kontant svar.

Kl. 13:07

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 13:08

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Det vil jeg også meget gerne svare på. Det er sådan, at der i den fuldt finansierede skattereform, som blev aftalt i 2009, hænger nogle skattelettelser, som vi frøs ned i forbindelse med »Genopretningspakken«, og som fru Helle Thorning-Schmidt jo også har taget til indtægt. Det er faktisk det eneste rigtige finansieringselement, der er i »En Fair Løsning«.

Det er jo bestemt mit ønske og min ambition, at de skattelettelser, som er fuldt finansierede af danskerne selv, bliver tøet op igen. Så jeg både håber, tror og regner med, at de skattelettelser, som var aftalt i 2009, og som er fuldt finansierede, men som er sat på standby for at samle den umiddelbare kriseregning op, kan komme til udbetaling. Selvfølgelig håber jeg det.

Jeg synes, det er lidt trist at blive ved med at skændes om fortiden. Jeg har jo det udgangspunkt, at man må lede landet herfra, hvor vi er nu. Og det er jo spændende at snakke om, hvad der har været finansieret og ufinansieret – de skattelettelser, regeringen har givet gennem årene, har været fuldt finansierede. Jeg har da i øvrigt også noteret mig, at det provenu, vi har brugt til at give skattelettelser for, i hvert fald ved en enkelt lejlighed også har optrådt i Socialdemokratiets finanslovforslag med et ønske om at finansiere nogle velfærdsrettigheder – men så har nogle af de velfærdsrettigheder, Socialdemokratiet på et eller andet tidspunkt har bedt Folketinget om at stemme om, måske også været ufinansierede.

Formanden:

Fru Helle Thorning-Schmidt.

Kl. 13:09

Så er det hr. Villy Søvndal med spørgsmål til statsministeren, værsgo.

Kl. 13:12

Kl. 13:09

Spm. nr. US 127**Helle Thorning-Schmidt (S):**

Med al respekt for Folketinget er det ikke altid, man får noget ud af at komme ned og stille spørgsmål her i Folketingssalen. Men det har vi jo faktisk fået i dag, for statsministeren nægter at give en garanti for, at der ikke bliver givet skattelettelser frem mod 2020. Altså, statsministeren ønsker hverken at se mig ind i øjnene – og det får så være, hvad det er – eller vicestatsministeren og sige: Der bliver ikke givet skattelettelser. Det kan vi ikke få et svar på i dag. Hvorfor er det så svært at svare på det? Er det, fordi statsministeren skjuler noget? Er det, fordi efterlønsmodtagerne skal have taget deres efterløn, ligesom folkepensionisterne skal have senere folkepension, så der netop på et andet tidspunkt bliver råd til at give de her skattelettelser? Det er vores holdning til det her, for det er lige præcis det, regeringen har gjort før.

Det kan godt være, at statsministeren ikke ønsker at tale om fortiden – det kan jeg sådan set godt forstå, eftersom den økonomiske politik, man har ført, har været så fejlagtig, og fordi der har været givet ufinansierede skattelettelser – men det er dog ikke uvæsentligt for befolkningen at se meget, meget tydeligt, at man vil gøre præcis det samme, som man har gjort hidtil, nemlig at man vil forlange nogle forringelser af helt almindelige borgere, som ikke har gjort noget som helst i forhold til den økonomiske krise, og at man vil bruge pengene på skattelettelser. Og det har jeg ikke kunnet få afkræftet i dag.

Kl. 13:10

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 13:10

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jamen jeg tror, der er mange ting, der interesserer borgerne. Jeg tror, at noget af det, der interesserer dem mindre, er at opleve politikere, der gerne vil have et ansvar, og som bare står og skændes og omgås sandheden med stor lemfældighed. Jeg har svaret meget præcist. Jeg har sagt, at vi i den skattereform, der blev aftalt i 2009, har en sidste skattelettelser, der hænger, som er frosset ned, som er skubbet ind i fremtiden, fordi vi ikke syntes, det var rigtigt at give den i forbindelse med, at vi lavede »Genopretningspakken«. Og ja: Jeg håber bestemt, at vi er i stand til at tøjle den op og give den, sådan som det er aftalt i »Genopretningspakken«. Så ja: Den skattelettelser kommer; den har danskerne selv finansieret.

Er der derudover så plads til skattelettelser i det, der er lagt frem i går? Nej, det er der ikke. Hele formålet med det, der er lagt frem i går, er at sikre velfærden. Det er at skabe mulighed for, at vi igen kan få realvækst i de offentlige udgifter, 0,8 pct., på niveau med Poul Nyrup Rasmussens 2010-plan, 4 mia. kr. om året, sådan at vi kan investere målrettet i sygehuse, i uddannelse, i forskning og komme fri af den her lidt sure nulvækst og nedskæringsdagsorden, som vi har stået med under krisen, fordi vi, vil jeg sige til fru Helle Thorning-Schmidt, har lagt krisen bag os.

Vi har lagt krisen bag os, arbejdsløsheden har toppet, og den er lavere, end den på noget tidspunkt var under den tidligere socialdemokratiske regering.

Kl. 13:12

Formanden:

Tak til fru Helle Thorning-Schmidt.

Villy Søvndal (SF):

Tak. Når spørgsmålet om skattelettelser er interessant, er det jo, fordi man i går i Berlingske Tidende kunne læse, at vicestatsministeren åbnede op for en ny runde skattelettelser. Nu kan Venstres formand, statsministeren, selvfølgelig godt hævde, at man normalt har meget godt greb om De Konservative, at man normalt fra Venstres side kan styre deres udfald, og det er jeg enig i. Som generel betragtning tror jeg at det er rigtigt, at statsministeren har meget godt fat i De Konservative, når de sker ud. Men lige præcis på det her område må man bare medgive, at De Konservative har en særlig magi. De Konservatives tidligere formand, hr. Bendt Bendtsen, fik gennemført skattelettelser, og fru Lene Espersen fik gennemført skattelettelser, og kan man virkelig forestille sig, at vicestatsministeren, den nuværende formand, ikke har samme tyngde som sine to forgængere? Det tror jeg simpelt hen ikke på.

Derfor vil jeg sige til statsministeren, at det jo er relevant at diskutere. Nu laver man en nedskæringspakke, der rammer efterlønnere, der rammer folk, 0,5 millioner mennesker, der får udskudt deres pension, der rammer studerende osv. osv. Og så er det da interessant at vide, at hvis historien går, som den plejer at gå, plejer De Konservative at trumfe deres vilje igennem, hvad angår spørgsmålet om skattelettelser. Hvad skulle grunden være til, at de ikke kan det den her gang? Er vicestatsministeren svagere end sine forgængere, eller hvorfor skulle det ikke kunne lade sig gøre den her gang?

Kl. 13:14

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 13:14

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg bliver nu stillet et spørgsmål i Folketingssalen, hvor jeg skal måle tyngden på tre konservative partiformænd; det er jo meget, meget interessant. Må jeg ikke bare sige til hr. Villy Søvndal, at formålet med reformpakken, der blev lagt frem i går, er at sikre velfærden i det danske samfund. Den er nemlig under pres.

På grund af den krisestyring, der har været, hvor vi har fremrykket offentlige investeringer, givet skattelettelser, forbedret kredittider, forbedret eksportkreditordninger, lavet renoveringspuljer og andet, er vi nu kommet fri af krisen med en arbejdsløshed, som er meget lavere end den, alle gik og frygtede – lavere, end den på noget tidspunkt var under Poul Nyrup Rasmussens regering. Men jeg indrømmer jo også, at den genopretningspakke, vi har lavet, selvfølgelig har haft en omkostning, og vi har her haft et par år, hvor der ikke har været råd til at udvikle velfærden. Det vil jeg gerne lave om på.

Så hele formålet med pakken er at skabe mere velfærd; det er at sikre både de hænder og de penge, der skal til, for at vi fortsat kan udvikle vores velfærdssamfund. Og derfor er der ikke plads til skattelettelser inden for rammerne af det, der er blevet foreslået i går. Det fremgår i øvrigt også af udspillet.

Kl. 13:15

Formanden:

Hr. Villy Søvndal.

Kl. 13:15

Villy Søvndal (SF):

Men det forekommer nu underligt at sige, at man gør det her for at værne om velfærden, når en del af aftalen er, at man har indskrevet

et mål om, at de offentlige udgifter, der i dag fylder 29 pct. af BNP, skal reduceres med to procentpoint ned til 27 pct. af BNP. Det er jo fint i en situation, hvor der er vækst, for det er jo en meget fleksibel aftale, afhængig af væksten i den private sektor, men når man samtidig ved, at der er lagt op til nulvækst i de kommende år – jeg antager, at regeringen fastholder nulvæksten i den offentlige sektor, med den konsekvens, vi har set, over for ældre, der får forringet deres hjemmehjælp, over for folkeskoler, hvor stadig flere dumper ned på minimumstimetallet, over for hospitaler, hvor der fortsat nedlægges stillinger – så er det vel den situation, som statsministeren betegner som at beskytte velfærden.

Jeg tror, at de derude i det virkelige liv oplever det stik modsatte: at under den nuværende statsminister er velfærden blevet forringet, fordi kommunerne og regionerne er holdt i så stramme tøjler, som tilfældet er. Jeg tror slet ikke, at de kan genkende, at det, der sker nu med en række yderligere velfærdsforringelser, skulle være gjort af hensyn til at beskytte velfærden. Og det er jo derfor, at vi stiller spørgsmålet igen: Er det ikke skattelettelser, der igen er regeringens politik? Man vil bare ikke sige det nu før et valg.

Kl. 13:16

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 13:16

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Måske fik vi her forklaringen på, hvorfor der er den her uenighed, for nu står hr. Villy Søvndal og siger, at han antager, at der er nulvækst. Jo, men så kan jeg godt forstå, at vi diskuterer forbi hinanden. Altså, for hele den her reformpakke går jo sådan set ud på, at vi kommer fri af nulvæksten – den nulvækst, som vil være alternativet, hvis ikke vi laver reformer. Uden reformer vil der være udsigt til noget, der ligner nulvækst i de kommende 10 år. Med reformpakken vil det være muligt for os, når »Genopretningspakken« er overstået, at få realvækst igen: 0,8 pct. om året, på niveau med det, som efter min bedste hukommelse var det, Poul Nyrup Rasmussen opererede med i sin 2010-plan. Det er fire friske milliarder om året. Det er ikke nulvækst, det er vækst. Det er holdbar vækst. Det er finansieret vækst.

Så der må være en eller anden misforståelse. Jeg ved ikke, hvor den er opstået, men jeg er da glad for, at jeg så har haft mulighed for at afklare det her i dag.

Kl. 13:18

Formanden:

Hr. Villy Søvndal.

Kl. 13:18

Villy Søvndal (SF):

For helt at få sikkerhed for, at det, sætningen betød, var, at regeringen i 2012 og 2013 aflyser nulvæksten i den offentlige sektor, vil jeg spørge: Var det det, statsministeren sagde? Det tror jeg da vil glæde mange her tæt på, at der skal laves kommunale forhandlinger, men det var formentlig ikke det, statsministeren sagde, eller var det?

Så vil jeg godt vende tilbage til diskussionen om De Konservative. Kan statsministeren ikke godt forklare, hvordan det kan være, at statsministeren vurderer, at Barfoed skulle være den første konservative formand – af de tre seneste – der ikke er i stand til det, som de to forrige var i stand til, nemlig at sikre, at skattelettelser blev sat igennem? Det tror jeg virkelig undrer.

Er han efter statsministerens opfattelse svækket i regeringen i forhold til de to foregående, som var i stand til at kæmpe det her igennem? Eller hvad er grunden til, at statsministeren vurderer, at lige præcis Barfoed i modsætning til sine to forgængere ikke vil være i stand til at kæmpe de skattelettelser igennem, som altså hans to forgængere var i stand til?

Kl. 13:19

Formanden:

Det bliver ikke bedre af, at man gentager fejlen. Altså, ministre benævnes med ministertitel, uanset hvad de måtte hedde.

Statsministeren.

Kl. 13:19

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Tak. Genopretningspakken løser halvdelen af den udfordring, Danmark står med. Genopretningspakken betyder, at vi regulerer for lønstigninger og prisstigninger i 2011, 2012 og 2013. Oven i det laver vi nu reformpakken, som betyder, at vi herefter kan vedligeholde, udvikle, udbygge velfærden – moderat, det indrømmer jeg gerne, men til gengæld er det med rigtige penge. Det er ikke fugle på taget, det er ikke tro, håb og gældsætning. Det er rigtige penge, som gør det muligt at udvikle sundhedsvæsenet i en situation, hvor der kommer flere ældre; som gør det muligt at opretholde målsætningen om 1 pct. til forskning, også i en situation, hvor Danmark bliver rigere; som gør det muligt at investere mere i uddannelse. Det er det, det går ud på. Det er hele formålet, og derfor er der ikke skattelettelser i det her.

Jeg ved godt, at hr. Villy Søvndal har en sådan nærmest ideologisk modstand mod skattelettelser, og på et tidspunkt er det jo interessant at få afklaret, om ikke den her voldsomme modstand, man mærker, både hos fru Helle Thorning-Schmidt og hos hr. Villy Søvndal, over de skattelettelser, regeringen har givet a tre omgange, så ikke sætter sig i et synspunkt om, at de skal rulles tilbage. Det er jo åbenbart nærmest en forbrydelse, vi har begået mod danskerne, at give tre gange fuldt finansierede skattelettelser. Så tag dem da tilbage.

Kl. 13:20

Formanden:

Tak til hr. Villy Søvndal.

Så er det fru Margrethe Vestager med et spørgsmål til statsministeren. Værsgo.

Kl. 13:20

Spm. nr. US 128

Margrethe Vestager (RV):

Nu har jeg med stor interesse fulgt første del af debatten i dag, og en af de ting, som jeg synes er mærkelig, er den her snak om, at der ikke bliver givet skattelettelser, for i statsministerens plan er der jo afsat 4 mia. kr. til fortsatte skattelettelser til boligejerne. Det er 4 mia. kr., som i meget vid udstrækning vil tilfalde de rigeste boligejere, og det er skattelettelser, som regeringen ønsker at give, samtidig med at lettelser i skatten på arbejde er indefrosset.

Det har jeg meget svært ved at få til at hænge sammen med den alvor, som statsministeren lægger for dagen, når han siger, at alle kommer til at bidrage: de studerende, førtidspensionisterne, efterlønerne, folkepensionisterne og børnefamilierne i »Genopretningspakken«. Jeg synes, det ville være rigtigst at sige: Jamen hvis der ikke er nogen skattelettelser, er der ikke nogen skattelettelser, heller ikke for boligejerne. Jeg synes, det ville klæde statsministeren at følge sin egen logik og sige: Jamen hvis alle skal betale, skal alle betale, og derfor aflyser vi skattelettelserne, også dem, der skal gives til boligejerne.

Kl. 13:21

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 13:21

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Vi planlægger ikke med nogen skattelettelser til boligejerne, vi arbejder med et skattestop. Det er da heldigvis en meget gammel nyhed, at regeringen har et skattestop, og det værner vi om. Og de økonomiske afledte effekter af et skattestop har vi taget højde for i reformpakken. Så vi opererer ikke med at sætte skatten på boliger ned, men vi opererer altså heller ikke med det, fru Margrethe Vestager gør, nemlig tanken om at sætte den op. Det gør vi ikke.

Det, der er hovedomdrejningspunktet her, er en tilbagetrækningsreform. Vi skal ikke føre forhandlingerne her, de starter på fredag, og jeg glæder mig utrolig meget til det, for jeg kan jo se, at der er hundrede procents sammenfald mellem regeringens og Det Radikale Venstres synspunkter på hele spørgsmålet om tilbagetrækning, så det er jo på den flade hånd at blive enige om det.

Så er det da muligt, at vi ikke også kan blive enige om at sætte boligskatterne op – det kan vi ikke blive enige om – men det skal jo ikke ødelægge, at vi er enige om noget så centralt som en tilbagetrækningsreform.

Kl. 13:23

Formanden:

Fru Margrethe Vestager.

Kl. 13:23

Margrethe Vestager (RV):

Det, der gør det lidt tricky, er, når statsministeren på den måde bøjer det danske sprog, for regeringen har nu nedsat boligskatten fra ca. 1 pct. til 0,6-0,7 pct. Det er fair nok, sådan er det, og det har jeg ingen ambitioner om at forsøge at rulle tilbage eller sætte op eller noget som helst i den stil. Jeg siger bare så jordnært og så ydmygt, som det næsten kan gøres: Det at fortsætte med at lette skatten på boliger, det endda at have afsat, hvad der svarer til 4 mia. kr., for at gøre det er mere, end hvad der skal hentes ind på SU, og det er mere, end hvad der skal hentes ind på førtidspension. Det kan jeg slet ikke få til at nå sammen.

Jeg kvitterer meget gerne for, at der er enighed mellem Radikale Venstre og Venstre og Konservative om at ville afskaffe efterlønnen. Det ærgerlige ved det er jo så, at hvis vi skulle stemme om det her i dag, ville der ikke være flertal for det, fordi hverken Socialdemokraterne eller Dansk Folkeparti, som også er med i forliget, går ind for det, så det må vi jo tage på fredag.

Det her handler om den store plan og regeringens vilje til at fortsætte skattelettelsen på boliger, samtidig med at skattelettelsen på arbejde er indefrosset og risikerer at blive permafrost.

Kl. 13:24

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 13:24

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Regeringen har ingen planer om at opgive skattestoppet. Det er en holdning, og det er så i øvrigt en holdning, som vinder god støtte i den øjeblikkelige situation. Vi har nu lagt ryg til en krise, som vi er igennem. Arbejdsløsheden er lavere end det, alle gik og frygtede. Sid den november er arbejdsløshedstallene faldet hver måned til et niveau, der er lavere end det, vi så hele vejen op igennem 1990'erne.

Men der er også skabt – det må man jo åbent sige – en situation, hvor danske boligejere mange steder har oplevet, at værdien af deres ejendom er faldet. Det ville ikke være klogt at møde den situation på boligmarkedet med et forslag om stigende skatter.

Men jeg behøver egentlig ikke at sige det her, for allerede inden jeg når til det, har regeringen den holdning, at man ikke kan spise

mursten, og at det derfor er fornuftigt, at vi har et skattestop i forhold til boligskatterne.

Kl. 13:25

Formanden:

Fru Margrethe Vestager.

Kl. 13:25

Margrethe Vestager (RV):

Det, at man ikke kan spise mursten, tror jeg at der er rigtig, rigtig mange finansielle institutioner som vil være helt uenige med statsministeren i. Det tror jeg også at mange familier vil være uenige med statsministeren i, når man ser på, hvordan folk sådan set bruger den værdi, som deres bolig udgør – meget klogt og omhyggeligt, synes jeg.

Når jeg bliver lidt ærgerlig over statsministerens svar, er det, fordi statsministeren manipulerer og siger: Jamen lige nu i den konkrete situation ... Statsministeren har lige netop sagt i sit oplæg til hele den her debat, at vi nu står mere gunstigt, at vi nu skal se fremad, fordi vi har et problem frem til 2020. Det, statsministeren så tilbyder befolkningen, er, at vi bliver ved med at gældsætte os – forhåbentlig i mindre grad, men vi bliver ved med at gældsætte os – og i 2020 er der balance, og så fortsætter gældsætningen derefter.

Det siger jo kun noget om alvoren i den situation, vi står i, at det, man kan levere fra regeringens side, er, at vi ét år inden for de næste 10 år vil være i balance. Resten af tiden vil vi gældsætte os, og derfor er statsministerens mantra om tro, håb og gældsætning i virkeligheden statsministerens eget. Så alvorlig er situationen, og jeg beklager også, at heller ikke Radikale Venstre kan bringe balance med det samme – sådan er det.

Jeg synes, det er tankevækkende, at statsministeren siger: Det går ikke nu. Nej, men det, vi diskuterer, er 2020, og jeg forstår fortsat ikke, at statsministeren vil lade studerende, førtidspensionister, efterlønnere, almindelige pensionister, børnefamilier og andre mennesker bidrage til at håndtere den her dybt alvorlige situation, Danmark står i, samtidig med at statsministeren afsætter 4 mia. kr. til fortsatte skattelettelser til boligejerne.

Kl. 13:27

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 13:27

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Vi har et skattestop, og det står vi fast på. De reformer, vi i øvrigt har foreslået, har jo ikke det sigte at ramme nogen. Det er reformer, der har det sigte at skabe forudsætningerne for, at vi kan vedligeholde og udbygge det her samfund. Når vi foreslår en førtidspensionsreform, er det sådan set, fordi vi synes, det er menneskeligt uholdbart at se på unge mennesker, der parkeres på en livslang førtidspension. Når vi foreslår en SU-reform, er det, fordi vi synes, det er en god idé at give vores SU-system et drej, så de unge bliver lidt hurtigere færdige og kommer ud at arbejde, så vi kan investere noget mere i folkeskolen. Det er jo de motiver, der driver os, det er jo ikke tænkt som noget overgreb.

Derfor er jeg også så glad for, at når det handler om det, der for alvor betyder noget økonomisk, nemlig tilbagetrækningsreformen, er der hundrede procents sammenfald mellem regeringens position og Det Radikale Venstres position. Så kan vi selvfølgelig godt bruge mange kræfter på at se, om vi kan finde nogle andre områder, vi kan diskutere og blive uenige om. Vi kan også glæde os over den her enighed og så hver især gøre, hvad der står i vores magt, for at sikre et bredt flertal.

Regeringen har haft et tæt samarbejde med Dansk Folkeparti om den økonomiske politik hele vejen, og jeg vil gerne give det tilsagn,

at jeg da vil gøre, hvad jeg kan, for at prøve at fremme vores fælles synspunkt i relation til Dansk Folkeparti. Og hvis fru Margrethe Vestager så vil gøre det samme i forhold til Socialdemokratiet, er det jo der, nøglen ligger. Det Radikale Venstre og regeringen er enige, Dansk Folkeparti møder konstruktivt ind til forhandlingerne uden ultimative krav, så nøglen ligger hos Socialdemokratiet. Skulle vi ikke bruge vores kræfter på det?

Kl. 13:28

Formanden:

Jeg vil lige sige, at jeg har gjort det, at jeg har givet lidt ekstra tid til alle dem, der har spurgt, og til besvarelse, fordi det jo er en dag, hvor mange partiledere også er med. Ifølge formålet med vores spørgetime giver det god mening, og da antallet gør, at der er nogle sekunder ekstra til hver, er det altså derfor, jeg er lidt large. Jeg kan godt se på fru Margrethe Vestager, at det er jeg altid, og det er også rigtigt.

Men tak til fru Margrethe Vestager, og så er det hr. Frank Aaen med spørgsmål til statsministeren.

Kl. 13:29

Spm. nr. US 129**Frank Aaen (EL):**

Som andre har været inde på, fattes riget penge, og derfor bliver der skåret ned i uddannelsesstøtten, i efterlønnen, der skal spares på førtidspensionen, der er en stram økonomi ude i kommunerne, og der skal være en højere pensionsalder. Det var det, vi hørte om i går. Mit spørgsmål er: Hvorfor går regeringen ikke til de multinationale selskaber? Altså, jeg har lige gennemført en ny undersøgelse: Q8, Nestlé, Unilever, Kraft Foods, Kelloggs, Fujitsu, Leaf – 0 kr. i skat, igen i år. I helt op til 28 år har et multinationalt selskab undladt at betale skat i Danmark.

Så var vi jo faktisk blevet så glade, fordi regeringen med den tidligere skatteminister havde indkaldt Folketingets partier til forhandlinger om, hvordan vi kunne stramme reglerne, stramme indsatsen over for de multinationale selskaber for at få et betydeligt milliardbeløb i kassen. Det var forhandlinger, som ved et tilfælde ikke blev afholdt til aftalt tid, men som der skulle indkaldes til, og som oven i købet var forberedt med et meget grundigt notat fra Skatteministeriet, hvor man opregnede en hel stribe af forskellige forslag, der kunne gennemføres for at sikre, at de multinationale selvfølgelig kommer til at betale skat i Danmark, for det skal de naturligvis.

Så kommer der en ny skatteminister, og dagen efter er de her forhandlinger aflyst og erstattet med et orienteringsmøde om, hvad regeringen gør, men intet om, hvad man yderligere vil gøre for at få de her multinationale selskaber til at betale skat. Er statsministeren enig med den nye skatteminister i at aflyse forhandlinger med Folketingets partier, der kunne have ført til, at de multinationale selskaber kom til at betale noget mere i skat? Var den aflysning klog, når man mangler penge?

Kl. 13:31

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 13:31

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Enhver skal svare sit i skat. Det gælder også virksomhederne, og det gælder også de virksomheder, der virker internationalt, hvad enten det så er multinationale selskaber, der virker i Danmark, eller det er danske multinationale selskaber, der virker i udlandet. Enhver skal svare det rigtige beløb i skat, og derfor har regeringen jo også taget en række initiativer for at sikre, at der sker den rigtige skattebetaling. Hvis man på et andet tidspunkt adresserer de her spørgsmål til skatteministeren, vil han også kunne gøre rede for, hvad vi præcis har

gjort, og hvilke provenuer vi har hentet ind, og det er en indsats, der skal fortsætte.

Det er regeringen og skatteministeren også indstillet på, og det er også baggrunden for – hvis jeg ellers er tilstrækkelig veloplyst – at skatteministeren har indkaldt til et statusmøde med ordførerne; om det er umiddelbart efter påske eller lige før påske, kan jeg desværre ikke huske i hovedet. Men i regeringen ønsker vi sådan set i vores administration af skattereglerne at forfølge det synspunkt, at man skal svare det, man skal svare, ved kasse et.

Det får nu ikke den her anden udfordring til at gå væk, altså den udfordring, at vi, når der de næste 10 år er 65.000 færre på arbejdsmarkedet og 225.000 flere pensionister, så rykker ved nogle balancer i vores samfund, hvor vi er nødt til at få skabt de hænder, der kan tage de job, der bliver skabt ude på det private arbejdsmarked i kølvandet på krisen.

Kl. 13:32

Formanden:

Hr. Frank Aaen.

Kl. 13:32

Frank Aaen (EL):

Jamen statsministeren svarede jo ikke, for med hensyn til den tirade om, at alle skal betale den skat, de skal, vil jeg sige, at der havde den tidligere skatteminister jo indset, at det nok ikke skete, endda med et ret kraftigt ordvalg, og derfor fået udarbejdet et helt katalog over, hvad der kunne gøres ekstra for at få betaling fra de her multinationale selskaber. Der var indkaldt til forhandlinger, partierne i Folketinget – fra Enhedslisten og hele vejen over til Dansk Folkeparti – havde erklæret sig parat til at være med i de forhandlinger for at skaffe nogle penge fra de multinationale selskaber, og vupti: ny minister – nul forhandlinger. Der er en orientering om, hvad man har gjort. Der er intet om, at man vil gøre mere; alle nye initiativer er aflyst.

Der spørger jeg så bare ganske enkelt: Synes statsministeren, det er en klog politik at frede de multinationale selskaber og så i stedet for gå på jagt hos de ældre, hos de uddannelsessøgende og velfærden ude i kommunerne? Er det en klog og rigtig politik?

Kl. 13:34

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 13:34

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Man kan ikke sætte det sådan op. Altså, virksomhederne skal svare den skat, de skal svare. Og det er fuldstændig uagtet, om det er et dansk selskab, der virker internationalt, og som i andre lande ville blive kaldt et multinationalt selskab – hvor kollegaer til hr. Frank Aaen i de landes nationale parlamenter vil stille sig op med tirader om det, vi lige har hørt her – eller det er internationale selskaber, der er forankret i andre lande, og som virker i Danmark. Det ønsker regeringen at forfølge. Og når hr. Frank Aaen nu siger, at der ikke bliver taget nogen nye initiativer, er det imod bedre vidende: Regeringen ønsker at forfølge det her.

Regeringen har taget en række initiativer ved skatteministeren, og det vil den nye skatteminister også følge op på, og det vil han jo i øvrigt have lejlighed til at orientere hr. Frank Aaen om på det møde, som der mig bekendt er indkaldt til; eller er det ukorrekt, at der er indkaldt til et møde?

Kl. 13:35

Formanden:

Hr. Frank Aaen.

Kl. 13:35

Frank Aaen (EL):

Der er indkaldt til møde, hvor den nye skatteminister vil redegøre for de initiativer, som den gamle skatteminister havde taget, und nichts weiter, hvorimod alle de initiativer, som den gamle skatteminister havde forberedt og gerne ville forhandle med partierne om, er blevet aflyst. Det er det, der er virkeligheden. Fra at være et forhandlingsmøde om nye initiativer er det blevet til en orientering om gamle initiativer. Det er den store forskel.

Selvfølge skal de danske multinationale selskaber også betale skat. Det var i øvrigt også en del af dagsordenen for det, der skulle have været i gang. Jeg var forleden dag til et møde i A.P. Møller på deres generalforsamling og spurgte om, hvad de betaler i skatter i Danmark. 55 mio. kr. var svaret. 55 mio. kr. betaler de i skat i Danmark, når vi ser bort fra skatten på olien. Det samme gælder Danisco, Carlsberg, FL Schmidt, NKT. Der er rigeligt med multinationale selskaber, der betaler 0 kr. eller meget lidt i skat.

Der var forhandlinger i gang om at få ændret det for at få flere penge i statskassen. Det aflyser man, og til gengæld går man på jagt hos alle mulige andre almindelige mennesker her i landet. Det er da forkasteligt.

Kl. 13:36

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 13:36

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Vi går ikke på nogen jagt. Vi har lagt en reformpakke frem, som skal have adresseret det problem, at vi i de kommende 10 år har langt flere forlader arbejdsmarkedet, end der er unge, der træder ind. Der bliver simpelt hen færre til at bære flere byrder. Det er vi nødt til at forholde os til.

Så skal vi i øvrigt også have en ordentlig erhvervspolitik. Og til en ordentlig erhvervspolitik hører, at vi giver dansk erhvervsliv og også udenlandske virksomheder i Danmark nogle ordentlige rammevilkår, herunder også konkurrencedygtig skat i forhold til de lande, hvori man alternativt kunne placere sine investeringer, for ellers skubber vi bare investeringer ud af landet.

Når de rammer så er lagt, skal de også respekteres, og jeg gentager nu for tredje gang, at regeringen har det synspunkt, at alle, og det uanset om man er person eller virksomhed, skal betale den skat, som man skal betale. Vi har taget en stribe initiativer, og vi ønsker at følge op på det her, og skatteministeren har indkaldt ordførerne til et møde, hvor der gøres status på det.

Kl. 13:37

Formanden:

Tak til hr. Frank Aaen.

Så er det hr. Morten Bødskov med et spørgsmål til statsministeren, værsgo.

Kl. 13:37

Spm. nr. US 130**Morten Bødskov (S):**

Tak for det, hr. formand. Mange af de spørgsmål, der har været stillet til statsministeren nu, har jo kredset om det hul, der er i kassen, og årsagerne til det. Og regeringens svar er meget brutalt; man bryder de mange løfter, man har givet, om at frede efterlønnen og frede folkepensionen. Det må de 470.000 danskere, som nu efter regeringens udspil står til at skulle have folkepension forringet, jo selvfølgelig tage stilling til. Det samme gælder de SOSU-assistenters, hjemmehjælpere og andre, som har hårde, fysisk nedslidende job, som re-

geringen nu vil fratage efterlønsmulighederne. Det gør rent faktisk muligt for nogle kun at have en folkepension som 67-årige, og det tal er stigende til begyndelsen af 70'erne. Det er den brutale reform, som regeringen lægger op til.

Årsagerne til hullet har været diskuteret, og statsministeren har, selv om han jo er belastet af en fortid i Finansministeriet, hårdnakket påstået, at de skattelettelser, der blev givet i 2007, er fuldt finansieret. Årsagen til, at vi går lidt op i det, er jo, at vi var med til at lave en velfærdsaftale i 2006, og umiddelbart efter gav regeringen så 10 mia. kr. i ufinansierede skattelettelser. Statsministeren blev jo finansminister den 23. november 2007, og den 11. januar 2008, vel sagtens som en af statsministerens første gerninger i det nye år, 2008, udgiver han et såkaldt konvergensprogram for 2007, hvor der står følgende:

»De nye prioriteringer i skatte- og udgiftspolitikken frem mod 2015 svækker isoleret set finanspolitikens holdbarhed«.

Bare for, at jeg forstår, hvordan statsministeren nu kan sige, som han gør: Hvad betyder det?

Kl. 13:39

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 13:39

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Det kan være, jeg var for ukoncentreret. Hvis der spørges ind til, hvad det var for en finanspolitik, der blev ført efter valget i 2007 – hvis det er essensen af spørgsmålet – kan jeg jo oplyse, at efter valget i 2007 trak regeringen det finanslovsforslag, der var fremsat, og udarbejdede et nyt, hvor vi strammede finanspolitikken. Det var i øvrigt meget op ad bakke, kan jeg huske, for det var akkompagneret af, at der også var optræk til overenskomstforhandlinger, hvor der jo på et tidspunkt var noget, der begyndte at ligne et flertal her i salen, der sagde: Skal vi ikke intervenere direkte i dem og træffe beslutning om, at der skal stilles ekstra penge til rådighed for på den måde at yde et bidrag til, at vi yderligere får de offentlige udgifter til at stige? Så det var svært at lave den lille opbremsning. Jeg tror, jeg brugte udtrykket, at vi lettede foden fra speederen. Det var svært den gang, for der var en del, der forsøgte at holde foden nede på speederen, selv om det, der var brug for, var at stramme op. Det gjorde vi også, og det er jo sådan set baggrunden for, at Danmark i dag er i så ret god en form.

Hr. Morten Bødskov skal jo sammen med mig glæde sig over, at arbejdsløsheden, efter alt hvad vi ved, er toppet. Den er lavere, end den på noget tidspunkt var op gennem 1990'erne. Det er sådan set ret godt. Det er et meget godt udgangspunkt for nu at få truffet de nødvendige beslutninger, der gør, at de huller, der er i vejen fremadrettet, dækkes til, inden vi kører ned i dem. Jeg synes, vi skulle prøve at finde hinanden i det her.

Kl. 13:41

Formanden:

Hr. Morten Bødskov.

Kl. 13:41

Morten Bødskov (S):

Forudsætningen for, at man eventuelt kan finde hinanden, er jo, at man ved, hvor man står. Statsministeren bliver ved med at påstå, at de skattelettelser, man gav i 2007, var fuldt finansierede, men som en af sine første gerninger i finansministerstolen udgav han et konvergensprogram, hvor der står:

»De nye prioriteringer i skatte- og udgiftspolitikken frem mod 2015 svækker isoleret set finanspolitikens holdbarhed«.

Det er et program, som den daværende finansminister sender over i Folketinget. Altså, vil statsministeren, som er manden, der

sendte det her over i Folketinget, stadig påstå, at de skattelettelser, som blev givet i 2007, var fuldt finansierede, når han har oversendt et konvergensprogram til Folketinget, hvori det her står? Det er derfor, at det her handler om, at vi er nødt til at få fuldstændig klarlagt, at hvad årsagerne er til den regning, som statsministeren går rundt og siger skal betales. Årsagerne er, at man har givet ufinansierede skattelettelser. For det er jo det, der står her. Og så kan statsministeren grine lige så meget, han vil, men det citat er hentet fra en publikation, som den daværende finansminister, nuværende statsminister har oversendt til Folketinget. Er det rigtigt eller forkert, at der står det, jeg har læst op, i det konvergensprogram?

Kl. 13:42

Formanden:
Statsministeren.

Kl. 13:42

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg griner ikke, jeg smiler og måske i virkeligheden lidt bedrøvet. For jeg har haft indtryk af, at hr. Morten Bødskov gerne ville overtage styringen af det her land fra nu af, og det er jo en stor ambition. Så må man bare helt stilfærdigt sige – jeg skal nok svare på spørgsmålet – at man jo ikke kan lede det her land fremadrettet ved at skrive historiebøger. Det kan man jo ikke, medmindre man vil lave historien om. Og derfor er det store spørgsmål, vi mangler at få svar på, om de skattelettelser, der er givet til ganske almindelige danskere, skal ruller tilbage. De er åbenbart altings ulykke. Altings ulykke stammer fra, at regeringen ad tre omgange har givet skattelettelser til ganske almindelige danskere – forøget beskæftigelsesfradrag, lempelser i bundskat, i mellemskat etc. Det forklarer altings ulykke. Jamen så lav det om. Mand jer op, sig, det ruller tilbage. Der er, hver gang vi har givet skattelettelser, givet fuldt finansierede skattelettelser.

I 2007, hvis jeg ikke husker meget forkert, er det sådan, at Socialdemokratiet stiller forslag til finansloven, hvor man anviser provenuet fra de skattelettelser, der gives, til at finansiere socialdemokratiske velfærdsrettigheder. Det vil altså sige, at Socialdemokratiet har stillet forslag her i Folketinget om ufinansierede velfærdsrettigheder. Det kan jeg ikke tro.

Kl. 13:44

Formanden:
Så er det hr. Morten Bødskov.

Kl. 13:44

Morten Bødskov (S):

Det, der er virkeligheden om de ufinansierede skattelettelser fra 2007, er jo, at statsministerens nuværende finansminister går rundt og siger, at de her skattelettelser fra 2007 er finansieret inden for rammerne af 2015-planen. Og når nu regeringen har fremlagt en reformpakke, hvor man skal sikre, at der er balance i økonomien, og hvor et af problemerne er, at der er et reformefterslæb i 2015-planen, vil statsministeren så stadig fastholde, at de her skattelettelser er fuldt finansierede? Hvis han gør det, så går hans finansminister og foregøgler danskerne noget, som der simpelt hen ikke er hold i. Så for at vi kan komme til at tale om det her, er vi jo nødt til at vide, hvad udgangspunktet er. Når regeringen nu har fremlagt en reformpakke med brutale indgreb over for folkepensionister – 470.000 får forringet deres folkepension – og afskaffelse af efterlønnen, hvorfor siger man så ikke sandheden og siger, at en af årsagerne til, at regeringen foreslår et så brutalt indgreb, er, at man gav ufinansierede skattelettelser i 2007? Det er altså med andre ord efterlønnerne, det er folkepensionisterne, som nu skal betale regningen for, at toppen af Danmark dengang fik meget, meget store skattelettelser. Det må man sige, som det er.

Kl. 13:45

Formanden:
Statsministeren.

Kl. 13:45

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jamen jeg kan da meget klart svare på, hvorfor vi ikke går og siger det, for det ville være at gå og lyve danskerne lige op i hovedet, og det kunne jeg da aldrig drømme om.

Er det rigtigt, at 2015-planen ikke er efterlevet? Ja og nej. Vi var fuldstændig på sporet af 2015-planen, indtil krisen ramte os; fuldstændig på sporet. Der kom en krise – det er så åbenbart også regeringens krise. Der kom en krise, en global krise, der ramte den globale omsætning, som kostede eksport, og som kostede arbejdspladser. Den krise er vi nu i øvrigt ved at lægge bag os. Har det noget med de fuldt finansierede skattelettelser i 2004 og 2007 at gøre? Nej, det har det ikke. De fuldt finansierede skattelettelser i 2004 og 2007 og senere også i 2009 har jo alt sammen været med til at gøre Danmark rigere, mere konkurrencedygtigt, gjort det mere attraktivt at arbejde. Jeg troede i øvrigt også, vi var enige om, at det var en god idé, hvis man kunne få danskerne til at arbejde lidt mere. Jeg mener, vismændene har peget på, at det mest virksomme værktøj for at få danskerne til at arbejde lidt mere, er at give dem en skat, der gør, at de også har noget tilbage, når de kommer hjem med deres lønningschek.

Kl. 13:47

Formanden:
Tak til hr. Morten Bødskov.

Så er det hr. Jesper Petersen med spørgsmål til statsministeren.

Kl. 13:47

Spm. nr. US 131

Jesper Petersen (SF):
Tak for det.

Statsministeren virker efterhånden en smule sådan irriteret over debatten og måske også en smule undrende over, hvor al den her diskussion om skat kommer fra. Der har været læst et spændende citat af vicestatsministeren op tidligere. Vi er også nogle, der husker den her historie om de 20 mia. kr., der allerede er givet ufinansierede skattelettelser for. Det gør jo, at der sætter sig et eller andet, det er ikke historieskrivning, det er bare at opridse de fakta, som vi har at diskutere ud fra, at der i 2004 og 2007 blev givet skattelettelser for 20 mia. kr., der ikke var finansieret. Det må andre så betale regningen for nu.

Med hensyn til at det skulle være så mærkeligt at holde fast i den diskussion over for statsministeren, kan man jo bare sådan inden for de sidste par måneder finde mange anledninger. Det er ikke mere end en måned siden, der var landsråd hos De Konservative. Der talte vicestatsministeren for lavere skat som en af De Konservatives mærkesager. Vi skal ikke længere tilbage end til februar, hvor den nyudnævnte politiske ordfører ville sænke skatten for 35 mia. kr. – det er jo dog et anseligt beløb. Det svarer til en fyring af 80.000-90.000 of-fentligt ansatte. Men ikke blot regeringspartneren, faktisk også den nye skatteminister har jeg her et interview med fra Altinget | Skat den 29. marts, hvori skatteministeren åbner for nye skattelettelser. Det får i øvrigt også De Konservative til at juble her ved hr. Mike Legarth, der siger, at han synes, det lyder aldeles glimrende. Også Liberal Alliance er meget glade.

Så alle andre kan sådan set se, hvad det er, regeringen er på vej med, De Konservative vil have det, den nye skatteminister vil have det, og det ender altså med, at vi står med den sag, at den kommunale velfærd må holde for, at SU'en skal beskæres, inden længe ryger

de første ud af dagpengesystemet, og der er tusindvis af danskere, der ikke længere kan få dagpenge, fordi de skal betale regningen for de ufinansierede skattelettelser.

Jeg synes, det er meget rimeligt at holde fast i at få et ordentligt svar, hvad vi ikke har fået endnu, på: Er der nye skattelettelser på vej? Vil statsministeren fuldstændig trække tæppet væk under alt, hvad De Konservative går og lover danskerne, og fuldstændig slå fast, at der ikke er nye skattelettelser på vej, eller er det det, vi skal regne med, ligesom forud for sidste folketingsvalg, hvor der blev givet skattelettelser kort inden?

Kl. 13:49

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 13:49

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Det er desværre ikke nye skattelettelser på vej. Jeg siger desværre, for man må jo forstå – og det forstår jeg så – at selve tanken om, at danskerne skulle kunne betale lidt mindre i skat, simpelt hen ligger hr. Jesper Petersen så fjernt. Det ligger ikke mig fjernt. Det er ikke sådan, at jeg har en indbygget holdningsmæssig modstand mod tanken om, at danskerne skulle slippe billigere i skat. Det har jeg ikke. Men jeg kan se, at der ikke er plads til at give skattelettelser. Det er faktisk derfor, at vi har trykket på pauseknappen for nogle af de skattelettelser, der ellers er besluttet, og som allerede er betalt af danskerne. Det er jo lige en de facto-skatteforhøjelse, det er faktisk også det inderste element, der er indregnet i fjerde løsning, som der er rigtige penge bag, men holdningsmæssigt: Hvis der var råd til skattelettelser, var det da interessant, det er der bare ikke.

Så kan hr. Jesper Petersen blive ved med at gentage igen og igen, så længe nogle gider at høre på det, alt det her med de ufinansierede skattelettelser. Denne regering har givet skattelettelser i tre omgange, i 2004, i 2007 og 2009, og de har alle tre gange været fuldt finansieret krone til krone. Det har i øvrigt været grebet an på den måde – og tydeligst kan man jo se det i den sidste skattereform – at ikke bare hænger det sammen krone til krone, det gør også Danmark rigere – det gør Danmark rigere. Den store skattereform, vi lavede i 2009, flytter jo skat fra det, vi gerne vil have mere af, nemlig arbejde – jeg troede, vi var enige om at få danskerne til at arbejde lidt mere, 6, 8, 10, 12 minutter, det ville være fint – mod så til gengæld at tage noget mere skat ind på det, vi vil have mindre af, nemlig energi, forurening og den slags ting. Det øger arbejdsudbuddet, det gør Danmark 5 mia. kr. rigere. Det er altså en overskudsforretning at lave den fuldt finansierede skattereform, vi lavede i 2009.

Kl. 13:51

Formanden:

Hr. Jesper Petersen.

Kl. 13:51

Jesper Petersen (SF):

Der er lavet reformer af tre omgange, som statsministeren rigtigt nok peger på. Den seneste fra 2009 får vi at se i 2019 om er fuldt finansieret, det kan vi godt tage som udgangspunkt, men de to før det var ikke.

Jeg synes egentlig, at vi på så glimrende vis tidligere i dag har fået læst op af hr. Morten Bødskov, hvordan den nuværende statsminister faktisk selv har stået ved det før. Vi kan tage professoren Bo Sandemann Rasmussen fra Aarhus Universitet, der sågar har været en del af regeringens egen Skattekommission, og som siger: Nej, skattelettelserne fra 2004 og 2007 er ikke finansieret. Det er åbenbart en mand, man stoler så meget på, at han skal i Skattekommissionen, men man vil ikke stole på ham, når han siger sådan om regeringens politik.

Vi vil godt være med til at lette skatten for nogle danskere, det ligger i vores skatteudspil. Det bliver ikke en stor skattelettelse til almindelige lønmodtagere, men der ligger faktisk en lille en, nemlig lavere skat på arbejde, dér, hvorimod millionærerne skal betale mere.

Men det, jeg får ud af statsministerens svar, er for det første, at han ikke vil vedkende sig den politik, han selv har ført, men for det andet også, at hvis der skulle vise sig at være en bedre økonomi i 2020 eller i årene inden end det, der er lagt frem nu, kommer de penge til at gå til skattelettelser og ikke til, at man trækker nogle af alle de forringelser, der ligger af den kommunale velfærd, af SU'en, af førtidspensionen. Det er nye skattelettelser, man sigter efter, det er sådan jeg forstår svaret.

Kl. 13:53

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 13:53

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Hvis hr. Jesper Petersen forstår mit svar på den der måde, er det jo bare én stor illustration af, at det er fuldstændig ligegyldigt, hvad jeg siger, for der er ikke noget af det, der bliver forstået på anden måde end den, man har besluttet sig for hjemmefra.

Hjemmefra har man besluttet sig for at omskrive historiebøgerne og gøre tre gange fuldt finansierede skattelettelser til ufinansierede. Hjemmefra – hr. Jesper Petersens egen formand brillerede jo med det tidligere – har man åbenbart end ikke gjort sig ulejligheden med at læse det udspil, vi kom med i går, hvoraf det jo meget, meget klart fremgår, at hele ideen med at lave en reformpakke er at sikre velfærd, det er at undgå den situation, hvor vi i de næste 10 år kommer til at sidde med en sur nedskæringsdagsorden, fordi vi ikke har de ekstra penge, nemlig fire friske milliarder om året, der skal til, for at vedligeholde og udbygge vores velfærdssamfund.

Det er for at undgå den situation, som kunne opstå, hvis man fulgte andres politiske anvisninger, nemlig at vi styrer direkte ned i så stort et hul på vejen foran os, at det bringer tilliden til dansk økonomi i fare, at det får renterne til at springe mellem fingrene på os, at det ødelægger væksten, at det koster arbejdspladser. Det er hele for-målet.

Når hr. Jesper Petersen så spørger, om jeg ideologisk er modstander af ideen om, at danskerne godt må beholde nogle af de penge, de selv har tjent, må jeg sige, at det er jeg jo ikke ideologisk modstander af.

Kl. 13:54

Formanden:

Hr. Jesper Petersen.

Kl. 13:54

Jesper Petersen (SF):

Det er jo forbløffende, at man kan få sig selv til at sige, at man har lagt en plan frem, der handler om at sikre velfærden, når det, man er i fuld gang med, er at fortsætte en kurs, der betyder, at der bliver flere og flere elever i skoleklasserne rundtomkring. Man vil fjerne efterlønnen, hvad jeg tror der faktisk er ret mange danskere der har anset for at være en del af vores velfærdssamfund, men som nu med meget kort varsel skal til at ændre udsigterne til deres pensionisttilværelse, det at kunne gå på efterløn, selv om de måske er ved at være slidt ned. Om få måneder ser vi de første tusindvis af danskere ryge ud af dagpengesystemet, fordi de skal betale regningen for de ufinansierede skattelettelser, som statsministeren ikke vil stå ved.

Stå nu ved dem og så lad os tage den ærlige snak om, at man har villet have det; man har villet have, at skatten skulle ned, men har ikke villet finansiere det. Det var der råd til, mens olien sprøjtede op

af Nordsøen og alt gik godt, det var der ikke, da finanskrisen kom, og nu kan man ikke skjule det længere. Og regningen havner altså hos helt almindelige danskere.

Vi har også lagt en plan frem. Ja, vi vil også effektivisere i den offentlige sektor. Det kræver af danskerne, at de skal arbejde mere. Det er da ikke sjovt at lægge det frem. Vi lægger forskellige skatteændringer frem. Det er da ikke morsomt at skulle det, men vi synes, det er en langt mere rimelig kurs end den, statsministeren præsenterer for danskerne.

Så bare som afslutning: Jeg spurgte ikke, om der var en ideologisk modstand hos statsministeren mod at skulle give nye skattelettelser. Jeg konstaterer bare, at det rum, man åbner i den plan, der er lagt frem, betyder, at hvis der bliver råd til nye ting, er det skattelettelser, man sigter på. Det er det, der er åbnet for, ikke for velfærdsforbedringer eller for at trække nogle af forringelserne tilbage.

Kl. 13:56

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 13:56

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Det sidste er jo grebet ud af den blå luft.

Der er lagt en plan frem, må jeg forstå. Det glæder mig. Jeg forstår efter i går, at der er en fælles erkendelse af, at vi har en udfordring – sådan må jeg forstå de reaktioner, der har været i går: der er sådan en fælles erkendelse – og jeg kan forstå, at alle erkender, at der i hvert fald er en udfordring på 47 mia. kr.

Et tættere studie vil jo vise, at den er større for nogle end for andre, fordi 47 mia. kr. er jo altså givet i »Genopretningspakken«, som jeg forstår man er imod og vil rulle tilbage. Det er givet, at vi har en realvækst på 0,8, og jeg forstår, at nogle i hvert fald har en tanke om, at den skal være på mere. Jeg gør bare stilfærdigt opmærksom på, at så er udfordringen tilsvarende større.

Men i hvert fald er der som minimum en udfordring på 47 mia. kr. Og jeg vil da gerne sige, at vi glæder os til forhandlingerne. De involverer jo så ikke i SF i første række, der SF ikke er med i velfærdsforligsaftalen, men jeg har jo et indtryk af, at Socialistisk Folkeparti har stor indflydelse på Socialdemokratiet, og vi glæder os til de forhandlinger.

Vi glæder os til at få de konkrete bud på, hvordan den her udfordring skal løftes, for ja, vi ønsker at sikre velfærden, og ja, det er at sikre velfærden at skaffe de ekstra ressourcer, der skal bruges til sundhedsvæsenet, når der bliver flere ældre og flere behandlingskrævende, til at øge forskningsudgifterne for i fremtiden, til at sørge for at der er lidt flere penge til uddannelse, i takt med at vi ønsker, at flere unge skal uddannes.

Kl. 13:57

Formanden:

Tak til hr. Jesper Petersen, og tak til statsministeren.

Hermed er spørgetimen sluttet, og vi har ramt den tid, der er til rådighed, rimelig præcist, men ikke helt.

Det betyder, at jeg her skal udsætte mødet indtil kl. 14.00. Mødet er udsat. (Kl. 13:57).

Det sidste punkt på dagsordenen er:

2) Besvarelse af oversendte spørgsmål til ministrene (spørgetid).

Kl. 14:00

Formanden:

Mødet er genoptaget.

Første spørgsmål er stilet til finansministeren af hr. Morten Bødskov.

Kl. 14:00

Spm. nr. S 1550

1) Til finansministeren af:

Morten Bødskov (S):

Mener ministeren, at det er rimeligt, at tusindvis af ansatte i kommunerne nu med en fyreseddel skal betale regningen for regeringens ufinansierede skattelettelser?

Formanden:

Værsgo med spørgsmålet.

Kl. 14:00

Morten Bødskov (S):

Tak for det, formand, og spørgsmålet lyder i al sin enkelthed:

Mener ministeren, at det er rimeligt, at tusindvis af ansatte i kommunerne nu med en fyreseddel skal betale regningen for regeringens ufinansierede skattelettelser?

Kl. 14:00

Formanden:

Finansministeren.

Kl. 14:00

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Det er jo en fortsættelse af diskussionen, som hr. Morten Bødskov lige har haft med statsministeren, og der er jo bare at sige to ting. I 2008 var Danmark netto gældfri. Vi havde mere til gode, end vi skyldte væk, og derfor er det meget svært at se, hvor skattereformerne fra 2004 og 2007 ikke var finansieret, fordi så havde vi jo haft et problem i økonomien, og det havde vi ikke. Vi havde faktisk flere penge til gode, end vi skyldte væk.

For så vidt angår 2009-skattereformen, har hr. Morten Østergaard jo i debatter med mig her i salen erkendt, at den er fuldt finansieret. Så den diskussion kan vi jo så bare lade ligge.

Så vil jeg bare gentage til hr. Morten Bødskov, at regeringen ikke har pålagt kommunerne nogen besparelse. Vi har godkendt de budgetter, kommunerne har fremlagt. Vi har skaffet finansieringen til dem. Hvis der er et problem i kommunerne, består det i, at kommunerne konsekvent har overskredet deres budgetter, og derfor er det eneste krav, vi har til kommunerne, at deres regnskab svarer til budgettet.

Kl. 14:01

Formanden:

Hr. Morten Bødskov.

Kl. 14:01

Morten Bødskov (S):

Det er jo sådan med finansministeren, at når man spørger i vest, svarer finansministeren i øst. Vi har lige haft en lang diskussion med statsministeren, hvor han havde mere end vanskeligt ved at smygge sig uden om, at de skattelettelser, som man gav i 2007, var ufinansierede.

Vi har forstået, at regeringens nedskæringspakke fra før sommerferien, er et svar på en del af genopretningen af dansk økonomi. Derfor er det underligt, som vi lige har diskuteret med statsministeren, at

der som følge af regeringens nedskæringspakke jo skal findes en række besparelser rundt omkring, bl.a. i kommunerne. Vi kan altså konstatere, at de skattelettelser, der blev givet i 2007, var ufinansierede. Det står skrevet i regeringens konvergensprogram fra 2007, helt nøjagtigt på side 15.

At der bliver fyret i tusindvis af medarbejdere i kommunerne lige i øjeblikket, tror jeg dog alligevel ikke, at den nuværende finansminister vil afvise. Der bliver fyret i tusindvis af medarbejdere som følge af den økonomiske politik, regeringen har præsenteret kommunerne for. For hvis det bare var budgetoverskridelser – i gåsøjne – kommunerne skulle indfri og rette sig efter, er det gode spørgsmål jo, hvordan det kan være, at regeringen i sin egen genopretningspakke skriver, hvad konsekvenserne af den nulvækst, man har pålagt kommunerne, er, nemlig at nulvæksten frem til 2013 af de 24 mia. kr. vil bidrage med ca. 13,5 mia. kr.

Vil det sige, at finansministeren vil stå med sine rene hænder og på ingen måde tage noget medansvar for de fyringer, der sker i kommunerne? Det skyldes ene og alene budgetoverskridelser, og derfor kan man jo, hvis de 13,5 mia. kr., der står i genopretningspakken, ikke skal findes nogen steder, undre sig over, hvordan det så kan være, at der er så store besparelser, som der er lige i øjeblikket, i kommunerne.

Kl. 14:04

Formanden:

Finansministeren.

Kl. 14:04

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

I 2010 havde kommunerne flere penge end i 2009, og i 2011 får kommunerne de samme penge, som de fik i 2010, fremskrevet med løn- og prisudviklingen. Det betyder, at man kan have det samme personale i 2011, som man havde i 2010, for beløbet fremskrives med lønudviklingen, og man kan købe de samme varer og tjenesteydelser i 2011, som man kunne købe i 2010, fordi det reguleres med prisudviklingen.

Når vi kommer til 2012, får kommunerne det samme, som de fik i 2011, dog fremskrevet med pris- og lønudviklingen, og når vi kommer til 2013, får de det samme som i 2012, oven i købet igen fremskrevet med pris- og lønudviklingen. Så kommunerne får flere penge.

Det, der er kommunernes problem, er det, som jeg jo gennem 2009 diskuterede ved adskillige lejligheder, hvor hr. Morten Bødskov svingede sig højt op i lianer og fortalte om, hvordan kommunerne skar ned, begrænsede, fyrede osv. Da vi så regnskaberne, var resultatet jo, at man havde brugt 5 mia. kr. mere end budgettet. Og derfor var det jo ikke rigtigt, hvad hr. Morten Bødskov brugte et helt år på at sige, og det er heller ikke rigtigt, at kommunerne får færre penge – de får flere penge.

Kl. 14:05

Formanden:

Hr. Morten Bødskov.

Kl. 14:05

Morten Bødskov (S):

Man skal have været minister i denne regering i alt for mange år, hvis man ikke er i stand til at se, at der foregår besparelser i kommunerne, at der nu bliver fyret over 10.000 personer i kommunerne, at der sker store besparelser på den grundlæggende velfærd, hver eneste gang kommunerne planlægger, genåbner og vedtager budgetter.

Det står finansministeren her og fralægger sig ethvert ansvar for, bl.a. over for dem, som er blevet afskediget i kommunerne, og hvoraf nogle måske sidder og kigger på den her debat – desværre, må man jo sige, for de burde jo være i arbejde, hvis ikke det var, fordi

regeringen havde gennemført en meget, meget voldsom opstramning i de offentlige udgifter med den konsekvens, at det har medført store fyringsrunder i kommunerne.

Vil finansministeren afvise, at den nulvækst, regeringen pålægger kommunerne, bidrager med 13,5 mia. kr. af de 24 mia. kr., som regeringen vil spare frem til 2013?

Kl. 14:06

Formanden:

Finansministeren.

Kl. 14:06

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Vi har jo også tidligere diskuteret, hvilket slaraffenland det bliver, når hr. Morten Bødskov i givet fald overtager økonomistyringen i kommunerne. Jeg har forstået det sådan, at der ikke bliver nogen grænser for, hvad kommunerne vil kunne bruge af penge. Man aftaler ganske vist et budget, men skulle kommunerne vælge bare at blæse på det og lade, som om der ikke er noget, så er det i orden med hr. Morten Bødskov. Sådan har jeg forstået det, og det har vi jo haft debatter om tidligere.

Jeg vil bare sige, at jeg mener, det vil være et uansvarligt system. Når vi indgår aftaler, når der lægges budgetter, er det jo meningen, at budgetterne skal holdes.

Hr. Morten Bødskov har indtil nu ikke kunnet påvise ét eneste forslag fra regeringens side, der har pålagt kommunerne at spare – ikke ét. Og derfor er det, hr. Morten Bødskov siger, jo forkert. De besparelser, der gennemføres, skyldes jo, at der er nogle kommuner, der ikke har overholdt budgetterne, og de er jo nødt til at tilpasse deres forbrug til deres faktiske indtægter. Det er jo en ret banal historie, og det er jo, går jeg ud fra, ligesom hjemme hos hr. Morten Bødskov, nemlig at hvis man bruger flere penge, end man tjener, er man også nødt til at regulere det på et tidspunkt.

Kl. 14:08

Formanden:

Hr. Morten Bødskov.

Kl. 14:08

Morten Bødskov (S):

Men det må da være en fantastisk regnemaskine, finansministeren har, hvis han er i stand til at få 13,5 mia. kr. i besparelser til ikke at have nogen som helst konsekvenser. Det er jo det, som finansministeren står og siger, nemlig at regeringens nulvækst ingen konsekvenser har, altså at kommunerne har de samme penge i morgen, som de har i dag, at det overhovedet ingen konsekvenser har for kommunerne, overhovedet ingen.

Hvad er det for en økonomi, regeringen opererer med, hvis den kan udgive den her plan, hvor der står, at af de 24 mia. kr., som dansk økonomi skal konsolideres med, som det hedder, altså strammes op med frem til 2013, henter man de 13,5 mia. kr. i besparelser, bl.a. i kommunerne?

Altså, har det slet ikke nogen konsekvenser, at man gennemfører nulvækst i kommunerne, og at velsagtens halvdelen af de 13,5 mia. kr. skal hentes ved opbremsning i kommunerne?

Kl. 14:09

Formanden:

Finansministeren.

Kl. 14:09

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

I budgetterne for 2011, 2012 og 2013 var der indregnet, at vi kunne bruge flere penge. Så kom krisen, og så måtte vi jo som en konsekvens af krisen sige: Når vi nu har bragt de offentlige kernevelfærds-

ydelse siden 2001 op med 74.000 mio. kr., dvs. til det højeste niveau, de nogen sinde har været i danmarkshistorien – med den bedste service, der har været; der er 100.000 flere, der bliver behandlet og hurtigere på hospitalerne osv. – og så holder det niveau i 3 år, er det jo ikke en nedskæring, vil jeg sige til hr. Morten Bødskov. Det er, at vi måtte afstå fra nogle ting, som vi gerne ville, men krisen koster selvfølgelig noget. Den pris, vi synes, vi kan forsvare, er, at vi så fastholder det høje niveau, vi har nu.

Så hr. Morten Bødskovs forklaringer er forkerte. Der er ikke skåret ned i kommunerne. De får de samme penge, som de fik i 2010, i 2011 – oven i købet reguleret op med pris- og lønudviklingen – og i 2012 reguleret op i forhold til 2011, og i 2013 reguleret op i forhold til 2012. Det kan godt være, at hr. Morten Bødskov tror, at det er en besparelse, men hvis man nu tager en af hr. Morten Bødskovs fæller fra Aalborg, der også besværer sig over det her, så overskrider man i Aalborg budgetterne; og alle familier ved jo, at man ikke bare år efter år kan overskride budgetterne. Det er ret banalt.

Kl. 14:10

Formanden:

Heller ikke taletiden. Men hermed sluttede spørgsmål 1.

Næste spørgsmål er også stilet til finansministeren af hr. Morten Bødskov.

Kl. 14:10

Spm. nr. S 1551

2) Til finansministeren af:

Morten Bødskov (S):

Mener ministeren, at de massive fyringer af lærere giver det rigtige grundlag for at sikre en bedre folkeskole og råde bod på regeringens forsømmelser af vores børns uddannelser?

Formanden:

Værsgo at komme med spørgsmålet.

Kl. 14:11

Morten Bødskov (S):

Det er spørgsmål nr. 2, som lyder: Mener ministeren, at de massive fyringer af lærere giver det rigtige grundlag for at sikre en bedre folkeskole og råde bod på regeringens forsømmelser af vores børns uddannelser?

Kl. 14:11

Formanden:

Finansministeren.

Kl. 14:11

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Som jeg sluttede med at sige før, er vi jo nu, med hensyn til de penge, vi bruger på kernevelfærdsområderne, herunder uddannelsesområdet, på det højeste niveau, vi har været. Det betyder jo, at vi kan forbedre undervisningen for eleverne inden for de rammer, der er til rådighed, og fordi vi har den ambition, at vi udover at have verdens dyreste folkeskole også skal have en af verdens bedste folkeskoler, igangsatte vi jo det her 360-graders-eftersyn af folkeskolen. Der er jo kommet et godt og solidt grundlag som følge af det, og derfor har vi fremsat en ændring til folkeskoleloven, så vi kan styrke det faglige, så vi kan få bedre indhold end i dag, tilføre til folkeskolen osv.

Så vi arbejder stærkt på den målsætning. Vi har jo indbudt til forhandlinger, og vi håber meget, at hr. Morten Bødskovs parti gerne vil med i den forbindelse.

Kl. 14:12

Formanden:

Hr. Morten Bødskov.

Morten Bødskov (S):

Det var en meget lang udenomssnak i forhold til noget, som er meget relevant og nærværende for ganske mange mennesker. Ud over de mere end 10.000 stillinger, der er blevet nedlagt i kommunerne, hvilket vi diskuterede ved det forrige spørgsmål, så er der også her, når det handler om folkeskolelærere, kød og blod på. Danmarks Lærereforening har lavet en undersøgelse, en rundspørge, som viser, at mere end 1.500 lærerstillinger forventes nedlagt, herunder selvfølgelig masser og masser af fyringer af folkeskolelærere. Jeg tror faktisk, at de gerne vil høre regeringen om, hvordan det kan være, at man på den ene side kan tale om, at man gerne vil have verdens bedste folkeskole, og på den anden side foreslå megaklasser, og dertil gennemføre store besparelser i kommunerne, hvilket rammer folkeskolen.

Finansministeren vil temmelig sikkert påstå, at det er, fordi Socialdemokraterne ikke har forstået noget som helst, men jeg tror faktisk, at der er ret mange, der sidder rundt omkring, som har meget svært ved at forstå, hvordan man kan sige sådan noget: Vi vil have verdens bedste folkeskole; vi foreslår derudover, at vi skal have flere børn i klasserne, vi skal have megaklasser; og så tonser vi lige en ekstra gang med en ordentlig omgang milliardbesparelser i kommunerne, hvilket bl.a. betyder, at rigtig mange folkeskolelærere mister jobbet. Det tror jeg der er rigtig mange der simpelt hen ikke forstår.

Derfor vil jeg gerne give finansministeren chancen for at adressere de her fyrede folkeskolelærere. Forklar dem, hvad meningen er med, at man vil have verdens bedste folkeskole, og at man så fører en politik, som betyder, at kommunerne nu må afskedige rigtig mange folkeskolelærere, samtidig med at regeringen har forslag om, at man skal hæve klassekvotienten, at man skal lave megaklasser, hvad enten det sker i forhandlingerne om folkeskolen, eller det sker som en del af det såkaldte frikommuneforsøg.

Jeg tror, at der er rigtig mange folkeskolelærere, som sidder og kigger på den her debat, og som simpelt hen ikke forstår, hvad regeringens politik er.

Kl. 14:14

Formanden:

Finansministeren.

Kl. 14:14

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Vi er et af de lande, der bruger mest på folkeskolen, og vi har jo derfor også forventninger om, at vi har en af de bedste folkeskoler. Vi kan jo konstatere, at vi på mange områder halter bagefter. Så jeg vil sige til hr. Morten Bødskov, at jeg ikke tror, at det her er et spørgsmål om at tilføre flere penge; det er et spørgsmål om, at vi nu ændrer indretningen, fokuserer på det faglige, fokuserer på ny teknologi osv. Det er på den måde, vi skal få verdens bedste folkeskole.

Så har vi jo oplevet det demografiske problem, som vi har i disse år, nemlig at vi bliver flere ældre, og at der er færre elever i skolen. Selvfølgelig skal en regering hele tiden tilpasse sig udviklingen i samfundet, og det er vi også nødt til at gøre, og derfor arbejder vi jo nu med en reform af folkeskolen, som jeg håber at Socialdemokratiet vil være med til, for at vi kan styrke folkeskolen på en række områder – det er vi virkelig optaget af.

Kl. 14:16

Formanden:

Hr. Morten Bødskov.

Kl. 14:16

Morten Bødskov (S):

Jeg må ærligt indrømme, at jeg synes, det er en meget underlig form for værdsættelse af de folkeskolelærere, som vi jo sender danske børn i armene på, at regeringen her med finansministeren i spidsen mere eller mindre står og siger, at det ikke betyder noget, at vi afskediger så mange hundrede folkeskolelærere, som vi gør i øjeblikket. Det er en nødvendig tilpasning. Det må jeg sige er et højest overraskende synspunkt at indtage, altså at det ikke betyder noget, at man afskediger så mange folkeskolelærere i kommunerne, som man gør lige i øjeblikket. Det er en del af en nødvendig tilpasning, må vi forstå.

Vi beder bare regeringen om at stå ved sit ansvar, det er sådan set det eneste. Sig det, som det er, i stedet for at pakke det ind i alle mulige forblommede vendinger, nemlig at man fører en økonomisk politik, som helt specifikt betyder – udover i tusindvis af nedlagte stillinger og fyrede medarbejdere generelt i kommunerne – stillingsnedlæggelser og store afskedigelsesrunder, når det handler om folkeskolelærere. Stå ved det, som det er.

Kl. 14:17

Formanden:

Finansministeren.

Kl. 14:17

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Det er jo igennem vores mange debatter gået op for mig, at hr. Morten Bødskov ikke har opdaget, at der er en krise, der ramte verden i 2008, hvor alle lande blev ramt på produktion, på eksport og på en samfundskage, som blev mindre, og at krisen derfor har nogle omkostninger. De omkostninger har i Danmark bl.a. været, at der er 180.000 job i den private sektor, der er forsvundet. Derfor er en af hovedopgaverne nu, at vi kan holde hus med økonomien, og som jeg sagde før, er der ikke sket nogen nedskæringer i kommunerne – tværtimod får kommunerne hvert år reguleret det beløb op, som de får i 2011, 2012 og 2013. Og ifølge den reformplan, vi fremlagde i går, vil der være plads til vækst i årene fra 2014 til 2020.

Så det er simpelt hen ikke rigtigt, hvad hr. Morten Bødskov siger. Men hovedvægten er for os lagt på, at vi skal genskabe produktion og beskæftigelse i den private sektor, for når alt kommer til alt, vil jeg sige til hr. Morten Bødskov, så er det det, vi lever af i det her samfund; det er den værdi, der skabes i den private sektor, som vi herinde i Folketinget kan fordele.

Kl. 14:18

Formanden:

Hr. Morten Bødskov.

Kl. 14:18

Morten Bødskov (S):

Med alle de fine ord kan man jo bare undre sig over, at regeringen fører en politik, som er en chokkur for økonomien, og som betyder, at væksten halter af sted.

Når det nu handler om uddannelse, og at det så skulle være krisens skyld, at der nu skal fyres de her mange folkeskolelærere rundt omkring i kommunerne, så er det jo underligt, at lande, som finansministeren ellers i andre sammenhænge ynder at henvise til, prioriterer uddannelse, på trods af at de retter økonomien op. Selv Spanien, som finansministeren ellers ynder at skræmme med i alle mulige ubegrundede sammenhænge, har som en del af deres konvergensprogram faktisk i nogle tilfælde valgt at fastholde investeringer på uddannelsesområdet. Tyskland opprioriterer, Frankrig skåner også uddannelsesområdet, og vi kan sikkert finde andre lande. Hvorfor? Fordi de lande har regeringer, som tør: 1) at stå ved deres ansvar for

at genoprette økonomien, 2) at have et sigte, hvor de ved, at det er vigtigt at fastholde uddannelser.

Det burde jo stå ovre på døren til finansministerens kontor, så det er det, han kigger på, når han går ind om morgenen, nemlig at Danmark lever af uddannelse. Med den konkurrence, vi er udsat for, betyder det noget for fremtiden, om man fører en økonomisk politik, som lige nu betyder, at der afskediges i hundredvis af folkeskolelærere rundt omkring i kommunerne.

Kl. 14:20

Formanden:

Så er det finansministeren.

Kl. 14:20

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Uddannelse er et højfokusområde for regeringen. Det gælder både med hensyn til, hvor mange der skal have en ungdomsuddannelse, og hvor mange der skal have en videregående uddannelse. Vores bestræbelser og vores økonomi afspejler også, at det er et område, vi prioriterer.

Men jeg vil gerne sige til de mange, der følger den her debat i Folketinget, at hr. Morten Bødskov bare står og lader forargelsen vælde ud. Han repræsenterer et parti, som har anerkendt, at der er et hul i kassen på 47 mia. kr., som skal fyldes op. Hr. Morten Bødskov har præsteret at komme med et bidrag på 3 mia. kr. ud af de 47 mia. kr., og så længe hr. Morten Bødskovs eneste bidrag til at sikre, at den her samfundsøkonomi er i orden, er at bidrage med sølle 3 mia. kr. til en udfordring, der er 47 mia. kr., så er det jo stærk tabak at stå og høre her, at hr. Morten Bødskov bare vil lade kommunerne overskride alle budgetter.

Vil hr. Morten Bødskov også lade staten overskride, vil han også lade regionerne overskride? Så vil vi jo hurtigt sidde i et fallitbo her.

Kl. 14:21

Formanden:

Hermed sluttede denne uges duel mellem hr. Morten Bødskov og finansministeren. Tak til begge de herrer.

Så er det næste spørgsmål spørgsmål 3, og det er stilet til undervisningsministeren af hr. Lennart Damsbo-Andersen.

Kl. 14:21

Spm. nr. S 1541 (omtrykt)

3) Til undervisningsministeren af:

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Hvorfor er ministeren ikke kommet med forslag i den nye ungepakke, der hjælper de praktikpladssøgende, når 8.000 unge i dag står uden en praktikplads og man kan konstatere, at det er nøjagtig samme niveau som i august sidste år, til trods for at man har hævet praktikpladsbonusen i november?

Formanden:

Værsgo at komme med spørgsmålet.

Kl. 14:21

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Jeg vil gerne spørge ministeren, hvorfor ministeren ikke er kommet med forslag i den nye ungepakke, der hjælper de praktikpladssøgende, når 8.000 unge i dag står uden en praktikplads og man kan konstatere, at det er nøjagtig samme niveau som i august sidste år, til trods for at man har hævet praktikpladsbonusen i november måned.

Kl. 14:22

Formanden:

Undervisningsministeren.

Kl. 14:22

der er indgået langt flere praktikpladsaftaler i 2010 end i 2009, faktisk 22 pct. flere.

Kl. 14:25

Undervisningsministeren (Troels Lund Poulsen):

Jeg vil gerne starte med at slå fast, at regeringen ønsker rigtig gode muligheder for, at alle unge får en god start på arbejdslivet og dermed også et solidt fodfæste på arbejdsmarkedet. Regeringens udspil om en styrket indsats over for unge ledige sigter derfor også på fortsat at forbedre praktikpladsmulighederne for de unge.

Så er det også heldigvis sådan, at regeringen sammen med et bredt flertal, deriblandt Socialdemokratiet, har været i stand til at få vedtaget fire praktikpladspakker inden for de seneste 2 år. Praktikpladspakkerne virker heldigvis, kan vi konstatere. I 2010 blev der eksklusiv SOSU-området indgået 22 pct. flere uddannelsesaftaler end i 2009, og det er et rigtig flot tal. Og det er jo også sådan, at med den seneste af de fire praktikpladspakker har vi i 2011 afsat 2,4 mia. kr. til at skabe ca. 9.000 flere pladser end i 2009.

Det er jo ikke sådan, at der ikke bliver gjort noget. Der bliver gjort rigtig meget. Men jeg kan så også forsikre spørgeren om, at det er et område, som vi jo blandt forligspartierne har et fælles ansvar for, heriblandt Socialdemokratiet, og derfor kommer vi også til at evaluere, hvordan tingene ser ud, når vi laver en evaluering her til sommer.

Kl. 14:23

Formanden:

Hr. Lennart Damsbo-Andersen.

Kl. 14:23

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Det er jo rigtigt, at vi har en aftale om i fællesskab at gøre noget ved praktikpladssituationen, og vi har, som jeg også nævnte før, en aftale fra sidste år, som er startet i august måned.

Men det, der så bekymrer mig – og jeg tror også, at det bekymrer rigtig mange af de unge, der står derude i dag – er, at det åbenbart overhovedet ikke er sivet ind i regeringens sikkert mange kloge hjerter, at der faktisk er et problem med, at de her mange unge mennesker ikke kan få en praktikplads, på trods af at der er lavet aftaler, som vi også er involveret i, altså at man i dag kan få 70.000 kr. i tilskud, hvis man tager en lærling ind.

Der står 8.000 derude. Så jeg kunne da godt tænke mig at høre ministeren, om man i regeringen er totalt ligeglad, eller om man rent faktisk har overset, at der er et problem, når der står 8.000, der ikke har en praktikplads.

Kl. 14:24

Formanden:

Så er det ministeren.

Kl. 14:24

Undervisningsministeren (Troels Lund Poulsen):

Regeringen er bestemt ikke ligeglad, og det er heller ikke rigtigt, at man kun skal fokusere på de 8.000, for der er jo også en del af de 8.000, der er i skolepraktik. Jeg er enig i, at skolepraktik ikke er det, der, om man så må sige, er det bedst tænkelige for eleverne. Jeg bekender mig til, at man er ude at have rigtige praktikpladser.

Men man må sige, at Socialdemokratiet jo sammen med regeringen nu har præsenteret en lang række tiltag, som vi er fælles om. Derfor undrer det mig også lidt, at vi skal have en lang, punisk diskussion i dag om, hvorvidt regeringen er interesseret i at gøre noget for de unge. Det er regeringen. Det tror jeg sådan set også Socialdemokratiet er. Det er jo derfor, at Socialdemokratiet er gået med i de aftaler. Og derfor har vi jo en fælles forpligtelse og har også en fælles aftale om, at vi nu gør stop her i løbet af nogle måneder og ser på, hvad effekten så har været. Effekten har heldigvis været god, og det er også det, jeg nævner for hr. Damsbo-Andersen i mit svar, for

Formanden:

Hr. Lennart Damsbo-Andersen.

Kl. 14:25

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Jeg synes da også, at det vil være på sin plads, hvis det er sådan, at det, selv om der kan være udsigt til, at vi i løbet af nogle måneder skal kigge på det her igen, allerede nu bliver taget op, når antallet af unge, der ikke kan få en praktikplads, er oppe på samme niveau som sidste år.

Jeg ved ikke, om ministeren måske har gjort sig tanker om, hvordan udviklingen vil være. Man kan tænke 2 måneder frem. Med den kurve, jeg har set, over, hvordan praktikpladssituationen har været, så vil vi jo i løbet af 2 måneder være oppe på 10.000, der ikke har en praktikplads. Og problemet bliver sådan set endnu større, hvis vi bare står her og venter.

Hvornår vil ministeren tage initiativ til, at der bliver gjort noget, eller vil ministeren bare vente?

Kl. 14:26

Formanden:

Ministeren.

Kl. 14:26

Undervisningsministeren (Troels Lund Poulsen):

Jeg kender ikke helt præcist de kurver, som hr. Lennart Damsbo-Andersen taler om, altså hvordan det ser ud om 2-3 måneder. Det tror jeg er svært at give et endeligt svar på. Men det er klart, at da vi gjorde regnebrættet op for fjerde kvartal 2010, var der jo de her ca. 7.170, der var praktikpladssøgende. Der er ingen tvivl om, at det er en stor udfordring, og vi har jo en fælles interesse i at sikre, at så få som overhovedet muligt er i den situation, at de ikke kan få en praktikplads. Det siger sig selv. Det er jo også et ønske, jeg er helt opmærksom på hos de elever, som gerne vil ud og have en praktikplads.

Jeg er opmærksom på, at vi skal overvåge det her område og også overvåge det meget nøje, for vi har en fælles interesse i og også en fælles politisk forpligtelse til at sikre, at vi gør det, der skal gøres, for at skaffe flere praktikpladser.

Så vil jeg blot i parentes bemærket sige, at det har vi også gjort. Vi kan se, at den præmiering, vi har vedtaget, og at de tiltag, vi har taget med de fire pakker, vi har lagt frem, har betydet en væsentlig forbedring i forhold til, hvordan det var for år tilbage. Det betyder selvfølgelig ikke, at vi bare skal sætte os på hænderne og ikke gøre noget. Vi skal fortsat blive ved med at følge området, og der kan da også være behov for at tage yderligere tiltag. Men det må vi jo diskutere, når vi mødes her til sommer i forligskredsen.

Kl. 14:27

Formanden:

Hr. Lennart Damsbo-Andersen.

Kl. 14:27

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Det er sådan, at i den avis, som udkommer i det lokalområde, som jeg bor i, nemlig Lolland-Falsters Folketidende, var der den 4. april en artikel, der handlede om den problemstilling, der er med, at der er en hel masse byggerier, der skal i gang. Der skal bygges en forbindelse over Femern. Der skal bygges et stort statsfængsel på Nordfalster. Der skal bygges en jernbaneforbindelse ned over Sjælland. Og alene ud fra det kan man jo se, at der bliver behov for rigtig, rigtig

mange hænder. Når vi så samtidig kigger på, at der faktisk er rigtig mange, der ikke kan komme til at lave noget, fordi de f.eks. ikke har en praktikplads, så står det klart, at vi jo i løbet af ganske få år står i en situation, hvor der ikke er uddannede folk. Der er ikke nok, der har en uddannelse, til, at man kan få udført de her arbejder, i hvert fald ikke med danske hænder.

Hvem skal bygge det her, hvis ikke de unge mennesker, der i dag står i kø for at få en praktikplads, kan få den?

Kl. 14:28

Formanden:

Ministeren.

Kl. 14:28

Undervisningsministeren (Troels Lund Poulsen):

Nu kan vi i hvert fald glæde os over, at der har været væsentlige og markante fremskridt i forhold til at skabe flere praktikpladser. Det er jo heldigvis også noget, som hr. Lennart Damsbo-Andersen må anerkende, nemlig at praktikpladssituationen er forbedret i forhold til f.eks. 2009.

Men som jeg også siger: Vi har jo en fælles forpligtelse til at sikre, at vi hele tiden har fokus på, at der kan skabes praktikpladser til gavn for de elever, der vil gå den vej i deres karrierevalg.

Derfor kan jeg også forsikre hr. Lennart Damsbo-Andersen om, at det er et område, som jeg følger med stor interesse og er meget opmærksom på, for det er afgørende, at vi også får uddannet faglærte personer, der kan være med til at påtage sig de opgaver, som skal udføres i fremtiden.

Kl. 14:29

Formanden:

Tak. Hermed sluttede spørgsmål 3.

Spørgsmål 4 er også stillet til undervisningsministeren af hr. Lennart Damsbo-Andersen.

Kl. 14:29

Spm. nr. S 1542 (omtrykt)

4) Til undervisningsministeren af:

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Hvilken samlet effekt tror ministeren det vil have, når der med ungepakken på den ene side afsættes 10 mio. kr. til læse-, skrive- og regnekurser og der på den anden side spares 500 mio. kr. på folkeskolen, 200 mio. kr. på produktionsskolerne og 941 mio. kr. på voksen- og efteruddannelse i 2011?

Formanden:

Værsø at komme med spørgsmålet.

Kl. 14:29

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Hvilken samlet effekt tror ministeren det vil have, når der med ungepakken på den ene side afsættes 10 mio. kr. til læse-, skrive- og regnekurser og der på den anden side spares 500 mio. kr. på folkeskolen, 200 mio. kr. på produktionsskolerne og 941 mio. kr. på voksen- og efteruddannelse i 2011?

Kl. 14:29

Formanden:

Ministeren.

Kl. 14:29

Undervisningsministeren (Troels Lund Poulsen):

Jeg vil gerne starte med at sige – som finansministeren også sagde til det spørgsmål, der blev stillet til ham tidligere – at vi jo har en fælles forpligtelse til og et fælles ansvar for at sikre, at dansk økonomi er sund. Og vi må sige, at der er to veje i det her samfund: Der er den

vej, som regeringen vælger at gå, med en reformpakke, som følger op på de udfordringer, der skal løses samfundsøkonomisk, og så har man den anden vej, som S og SF går, og som i bund og grund handler om øget gældsætning og en lang række gyldne løfter.

Derfor har vi så påtaget os den forpligtelse, der handler om at skaffe økonomisk stabilitet, og der lægger vi jo heller ikke skjul på, at når det gælder udgifter til voksen- og efteruddannelsesområdet og produktionsskolerne, har vi med genopretningspakken først og fremmest prioriteret at målrette ressourcerne til de svageste og de kortuddannede. Det synes jeg helt er sundt fornuft, og jeg er af den opfattelse, at vi nu bliver nødt til at have styr på udgifter og indtægter. Og der må jeg bare sige, at der er en meget stor forskel på det politiske forslag, som vi har set i brudstykker fra Socialdemokratiet, og det, vi har præsenteret på vegne af regeringen.

Kl. 14:31

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Lennart Damsbo-Andersen.

Kl. 14:31

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Nu kunne vi jo høre på den forrige duel, hvis jeg må kalde den sådan, at når man kigger på, hvordan konvergenskravene bliver mødt rundt omkring i Europa, er der rent faktisk lande, som i hvert fald har været under økonomisk pres, og hvor man i stedet for at spare på uddannelse faktisk bruger penge. Som jeg erindrer, blev Spanien, Tyskland og Frankrig nævnt som eksempler på lande, hvor man investerer i uddannelse, netop for at man på den længere bane er i stand til at sikre, at der er økonomi til at betale for den velfærd, som vi alle sammen gerne vil have.

Men allerførst vil jeg da godt anerkende, at ministeren har fokus på, at der er nogle, der har det svært, og nogle, der måske har haft det svært med deres skolegang. Altså, alene det, at der bliver sat nogle penge af, vil jeg godt anerkende. Så kan man altid diskutere, om det er fornuftigt, at det kun er 10 mio. kr. til at tage fat på at hjælpe dem, der har haft det svært.

Men et eller andet sted er det jo et paradoks, at vi på den ene side siger, at vi mangler uddannede mennesker – det har vi diskuteret for lidt siden – og at vi på den anden side gerne vil give nogle penge, ganske lidt, til dem, der har svært, men alle dem, der har brug for en almindelig uddannelse, som gerne vil videreuddanne sig, sparer man på. Altså, hvis jeg lægger det hele sammen, er det i omegnen af 1,5 mia. kr., men så putter man lige 10 mio. kr. i, for sådan lige at hælde en dråbe på. Kan ministeren ikke se, at der er et paradoks?

Kl. 14:32

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 14:32

Undervisningsministeren (Troels Lund Poulsen):

Nej, jeg kan ikke se, at der er noget paradoks. Og hvis vi nu f.eks. ser på folkeskolen, kan vi se, at elevtallet er faldende, og i en almindelig virksomhed, hvor et elevtal er faldende, tror jeg også, det vil have en indflydelse på, hvordan indtægter og udgifter ser ud. Det er helt sundt fornuft.

Lad os så bare blive ved folkeskolen et kort øjeblik. Vi kan også konstatere, at Danmark har et af de allerdyreste skolevæsener i hele verden – det tror jeg også hr. Lennart Damsbo-Andersen ved – og vi må desværre sige, at det jo ikke er sådan, at de penge, vi bruger, står mål med det, vi får ud af folkeskolen. Vi har en lang række udfordringer, som vi fælles har en forpligtelse til at finde løsninger på, for hr. Lennart Damsbo-Andersens parti er også med i det folkeskoleforlig, som danner baggrund for den folkeskolepolitik, der bliver ført her i Danmark. Og jeg synes, det er et meget forsimplet budskab at

tro, at flere penge alene gør en forskel. Det er omvendt heller ikke sådan, at fagligheden stiger, ved at der ikke er penge til rådighed. Men jeg vil gerne advare imod at tro, at alt knyttes op på penge. Det gør det bestemt ikke.

Hr. Lennart Damsbo-Andersen må også konstatere eller i hvert fald erkende, at elevtallet er faldende i en lang række kommuner, og at det selvfølgelig også har en betydning for, hvordan kommunerne prioriterer deres økonomiske ressourcer. Det synes jeg er helt fornuftigt at man gør.

Så vil jeg sådan set bare minde hr. Lennart Damsbo-Andersen om, at vi ligger på et historisk højt niveau, i forhold til hvor mange der får en videregående uddannelse; aldrig har det niveau været så højt. Og tilsvarende i forhold til ungdomsuddannelser; aldrig har det niveau været så højt, som det er nu. Det kan vi glæde os over.

Kl. 14:34

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Lennart Damsbo-Andersen.

Kl. 14:34

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Det er rigtigt, at vi skal glæde os over, at der er mange, der får en uddannelse, men vi kan jo også se, at der er rigtig mange, der ikke får nogen uddannelse. Og når man går ind og ser på, hvordan virkeligheden bliver i fremtiden, kan vi jo se, at der bliver rigtig, rigtig mange uden uddannelse, som der ikke bliver brug for, og så får vi også en efterspørgsel på folk med uddannelse, som ikke er der – i hvert fald som tingene ser ud i øjeblikket. Det er derfor, jeg synes, det er underligt, at man går ind og sparer 1,5 mia. kr. på et område, når vi rent faktisk kan se, at vi kan flytte nogle mennesker fra ikke at have uddannelse eller have for lidt uddannelse til at få en uddannelse, som rent faktisk vil blive efterspurgt i fremtiden. Men det er jeg ikke sikker på at hverken ministeren eller resten af regeringen er i stand til at indse. Og hvis man kunne sige, at der var en lov, der bekræftede det her, skulle det jo være sådan, at hvis det virkelig gik så godt med at spare, f.eks. 1,5 mia. kr., og det blev bedre af det, så skulle vi jo bare spare noget mere, for så blev det rigtig godt.

Men for at vende tilbage til det, jeg talte om før, nemlig jobgabet, altså det her med, at der er rigtig mange, der ikke har nogen uddannelse, og at der bliver brug for mange i fremtiden, vil jeg spørge: Kan ministeren ikke se, at det kan være umuligt at nå, hvis man kun bruger 10 mio. kr. ekstra på dem, der har haft det svært i folkeskolen?

Kl. 14:35

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 14:35

Undervisningsministeren (Troels Lund Poulsen):

Det er jo en absurd diskussion, og det er jo heller ikke det, der er tilfældet. Vi har præsenteret et fuldt finansieret folkeskoleudspil, som jo netop skal løfte folkeskoleeleverne. Og der kan vi konstatere, at Socialdemokratiet ikke har præsenteret et fuldt finansieret folkeskoleudspil.

Vi lægger op til at lave et læseløfte, som betyder, at eleverne skal kunne læse efter 2. klasse; vi lægger op til en 6-timers-dag i indskoling, hvor det er sådan, at vi styrker indskolingsindsatsen i de yngste klasser i folkeskolen; vi lægger op til større faglighed; og vi lægger op til større frihed for kommunerne. Og vi har i går startet forhandlinger, hvor Socialdemokratiet også er med ved bordet, om, hvordan vi kan lave et nyt folkeskoleudspil. Det får jo netop betydning for, at folkeskolen bliver bedre rustet til de udfordringer, folkeskolen har.

Så sent som for nogle dage siden bebudede jeg også, at vi skal se på vores erhvervsuddannelser, se på, om erhvervsuddannelserne er godt nok indrettet til den virkelighed, som kendetegner Danmark i dag. Der lægger jeg op til at lave et 360-graders-eftersyn af erhvervsuddannelserne.

Så til hele det der spørgsmål om, om vi gør noget: Ja, vi gør rigtig meget. Og der skal gøres meget, for vi skal blive bedre i Danmark, fordi vi skal leve af vores viden. Der konstaterer jeg bare med stor glæde som undervisningsminister, at aldrig har vi haft så højt et niveau, i forhold til hvem der får en ungdomsuddannelse og hvem der får en videregående uddannelse. Det er jo netop det, der er med til at grundlægge fremtidens velfærd.

Kl. 14:36

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Lennart Damsbo-Andersen.

Kl. 14:36

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Jeg er da sådan set glad for, at ministeren anerkender, at uddannelse er en betingelse for, at vi kan sikre fremtidens velfærd. Det er også derfor, min bekymring netop er der i forhold til alle dem, der ikke har fået en uddannelse, og som gerne vil have det. Som situationen er i dag, har de jo ikke mulighed for det, fordi der er sparet mange penge på voksen- og efteruddannelserne.

Vi har i øjeblikket ca. 170.000 ledige i Danmark, og de bliver sendt ud i mange forskellige aktiviteter. Ville det da ikke være fornuftigt, når folk nu alligevel går der, at de brugte tiden på at uddanne sig? I stedet for at de bliver sat til at finde ud af, hvordan de kan lave deres cv, og hvad de nu ellers kan blive sat til, kunne de rent faktisk blive sat til at uddanne sig til nogle af de job, som der bliver behov for i fremtiden.

Kl. 14:37

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 14:37

Undervisningsministeren (Troels Lund Poulsen):

At diskutere konkrete ledighedstal tror jeg måske beskæftigelsesministeren er bedre til, end jeg er, men vi kan jo konstatere, at vi ligger på et historisk lavt niveau, med hensyn til hvor mange der er uden job. Det er selvfølgelig sårbart for dem, der er i en situation, hvor de ikke har et job, men set over de sidste 30 år ligger vi jo på et historisk set meget, meget flot niveau.

Derudover kan vi også se på, hvad det er for en virkelighed, der rammer landene uden for Danmark. Langt de fleste europæiske lande er meget pressede. Danmark har gennemlevet en økonomisk krise, som har ramt hele verden, og som også har ramt Danmark, og vi har faktisk været i stand til at styre Danmark sikkert igennem krisen, hvilket også har betydet, at vi fremadrettet kan prioritere forskning og uddannelse, kan prioritere, at vi stadig væk har mulighed for at udvikle vores velfærdssamfund til gavn for fremtidige generationer. Det er jeg sådan set stolt over, og jeg kan også nu konstatere, at vi ligger meget, meget højt i forhold til de målsætninger, vi har for, hvor mange der skal have en ungdomsuddannelse, og hvor mange der skal have en videregående uddannelse.

Kl. 14:38

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Tak til ministeren. Spørgsmålet er afsluttet.

Det næste spørgsmål er stillet til undervisningsministeren af hr. Kim Mortensen.

Kl. 14:38

Spm. nr. S 1555

5) Til undervisningsministeren af:

Kim Mortensen (S):

Kan ministeren bekræfte, at der i Undervisningsministeriet pågår et arbejde med henblik på at gøre fritidshjem til SFO'er (skolefritidsordninger), og at man i samme anledning har tænkt sig at harmonisere dagtilbudslovens bestemmelser om klubtilbud ind i folkeskoleloven?

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Kim Mortensen for oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 14:38

Kim Mortensen (S):

Tak. Kan ministeren bekræfte, at der i Undervisningsministeriet pågår et arbejde med henblik på at gøre fritidshjem til SFO'er – altså skolefritidsordninger – og at man i samme anledning har tænkt sig at harmonisere dagtilbudslovens bestemmelser om klubtilbud ind i folkeskoleloven?

Kl. 14:39

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 14:39

Undervisningsministeren (Troels Lund Poulsen):

Det er jo sådan, at de fleste tilbud om fritidsordninger for de yngste skolebørn i dag er oprettet som skolefritidsordninger, dvs. efter folkeskoleloven. Der er få kommuner, der stadig væk har fritidshjem efter regelsættet, som er gældende i dagtilbudsloven.

Regeringen har bl.a. på den baggrund nedsat en embedsmandsgruppe, som skal se på og analysere forskellige pasnings- og fritidsordninger for børn og unge i skolealderen med henblik på at vurdere, hvordan mulighederne fremadrettet kan være i forhold til at se på eventuelle harmoniseringer inden for rammerne af folkeskoleloven. Analysen er forankret i Finansministeriet og gennemføres i samarbejde med Undervisningsministeriet og Socialministeriet.

Jeg kan sige, at arbejdet ikke er afsluttet og derfor heller ikke har resulteret i nogen konklusion. Jeg afventer resultatet af arbejdet, inden jeg yderligere kommenterer, hvad arbejdsgruppen måtte komme med af anbefalinger.

Kl. 14:39

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Kim Mortensen.

Kl. 14:39

Kim Mortensen (S):

Nu er det jo et arbejde, der tilsyneladende har pågået et stykke tid. Til orientering kan jeg sige, at undervisningsministerens forgænger allerede var i gang i efteråret 2010.

Der er heller ingen tvivl om, at selve området lider under, at det mangler opmærksomhed på og tilbud til børn og unge i aldersgruppen 10-14 år. Det er ikke så længe siden – jeg tror, det var i forrige uge – at der blev offentliggjort en undersøgelse, som viste, at netop børn i alderen 10-14 år mangler tilbud i kommunerne. De er isolerede, de er ensomme, og de står i forhold til det, vi tidligere har set i historien for den her gruppe, helt uden tilbud.

Derfor er det her selvfølgelig interessant, for det kan jo godt være en god idé i større omfang at bruge skolefritidsordningerne til en yderligere indsats over for den her gruppe, men det er jo en dårlig idé, hvis det sker som en besparelse i kommunerne. Som dagtilbudsloven er nu, dækker den f.eks. pligten til at have fritidshjem, fritidsklubber og juniorklubber til børn og unge, for netop at fange nogle

af de udsatte og sårbare børn og unge op, og den sørger for, at det er et professionelt tilbud med professionelle voksne.

Hvis det erstattes af skolefritidsordninger, der ikke har den bemanning og ikke har de ressourcer til rådighed, men i bund og grund er opbevarings- og pasningssteder for børn og unge, som i øvrigt for manges vedkommende har forældre, der vælger den her pasningsordning fra, kunne man jo frygte, at udgiften til og de store problemer med børn og unge kommer senere, altså når de vokser op og bliver unge i alderen 15-18 år og har manglet de her tilbud igennem tiden. Derfor er det jo lidt interessant, om regeringen overvejer at flytte nogle af de bestemmelser, der er i dagtilbudsloven, over i folkeskoleloven og gøre den til en del af skolefritidsordningen.

Kl. 14:41

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 14:41

Undervisningsministeren (Troels Lund Poulsen):

Jeg kan oplyse spørgeren om, men jeg tror, at det er spørgeren bekendt, at kommunerne i dag frit kan vælge, om de vil indfri deres forpligtelser på pasningsområdet i forhold til børn i skolealderen efter dagtilbudsreglerne eller efter reglerne i folkeskoleloven.

Men hvordan analysearbejdet her måtte ende har jeg altså ikke nogen holdning til, før jeg får rapporten at se, og jeg må også sige, at jeg på nuværende tidspunkt ikke er i stand til at oplyse hr. Kim Mortensen om, hvornår det så måtte være tilfældet.

Kl. 14:42

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Kim Mortensen.

Kl. 14:42

Kim Mortensen (S):

Men det, som ministeren så kunne oplyse om, er jo, om den regering, som ministeren er en del af, har ambitionen, for det er jo ikke et nyt fænomen, at der mangler tilbud på området. Jeg tror, at man er nede på, at der er 17 kommuner tilbage, der har fritidshjem, resten flytter pasningen af de her helt unge børn over i skolefritidsordningen. Senest er det Dragør Kommune, har jeg lagt mærke til, som har gjort det. Årsagen er besparelser. Årsagen og argumentationen for det er, at det er billigere at have skolefritidsordninger, end det er at have fritidstilbuddene fra f.eks. fritidshjem, fra fritidsklubber og fra juniorklubber, eller hvad det er for en konstruktion, man har haft.

Så den bevægelse har ministeren sådan set ret i sker, men derfor kan ministeren vel godt have en holdning til, hvordan vi så kunne gøre det her tilbud ordentligt og professionelt for de her børn og unge. Og det er jo et område, som ministeren er ansvarlig for, nemlig skolefritidsordningerne. Eksempelvis kunne man jo overveje, om en del af bestemmelserne omkring forældrebestyrelser skulle følge med ind i skolefritidsordningerne og dermed være med til at gøre det tættere på forældrene og gøre forældrene mere ansvarlige for de tilbud og det, som deres børn er i.

Kl. 14:43

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 14:43

Undervisningsministeren (Troels Lund Poulsen):

Altså, kommunerne har jo i dag den frihed, som de kan vælge, i forhold til at opfylde deres forsyningspligt, som jeg sagde, så det synes jeg man skal lade kommunerne gøre, men når det så er sagt, vil jeg ikke gå ind i en lang substantiel diskussion om, hvad der måtte stå i en rapport, som jeg ikke har set endnu. Det vil jeg gerne gøre, når

jeg ser rapporten og dens anbefalinger. Så har jeg selvfølgelig også en mulighed for at forholde mig til området mere generelt end kun på et område.

Kl. 14:44

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Kim Mortensen.

Kl. 14:44

Kim Mortensen (S):

Jamen jeg synes jo, det er ærgerligt. Nu er jeg selvfølgelig med på, at det er forholdsvis nyt for ministeren at være i en situation, hvor han er undervisningsminister, men derfor kan man som minister jo alligevel ikke helt fralægge sig et ansvar, man har for et område, der længe har manglet opmærksomhed, og som kræver opmærksomhed. Så pågår der et embedsmandsarbejde, og der kan ministeren selvfølgelig have ret i, at man så kan afvente, at der kommer en rapport. Men der er faktisk også en tradition for at inddrage en lang række af de organisationer, der er beskæftiget med børne- og ungeområde.

Har de været involveret i processen omkring det her arbejde? Det kan jo være Kommunernes Landsforening, KL, det kan være landsforeningen Ungdomsringen, som er paraplyorganisation for ungdomsklubberne og fritidsklubberne, og det kan være BUPL, som er faglig organisation for personalet. Har nogle af de her organisationer været inddraget i arbejdet for at afdække det behov, der kunne være, og den opfølgning, der kan være for de regler, der i dag er i dagtilbudsloven?

Kl. 14:45

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 14:45

Undervisningsministeren (Troels Lund Poulsen):

Altså, jeg vil gerne have mig frabedt, at jeg ikke påtager mig et ansvar. Det gør jeg. Men man behøver ikke at have holdninger til hvad som helst, man bliver jo nødt til en gang imellem også at have nogle ting at stå fast på. Nu er der igangsat et ret stort analysearbejde, og så har jeg ikke tænkt mig at lade mig trække rundt i manegen af hr. Kim Mortensen for at svare på noget, der vedrører delområder, her i Folketinget. Så jeg fralægger mig bestemt ikke et ansvar. Jeg er bestemt i stand til at have en holdning til, hvad der skal ske, og med den holdning vil jeg fuldstændig krystalklart lægge mig fast på, hvordan fremtiden skal være, når vi ser det her analysearbejde finde sin afslutning.

Men jeg kan så sige til hr. Kim Mortensen, at den måde, jeg arbejder på – jeg har jo været minister på andre områder før – er, at de, der er involveret, selvfølgelig også vil komme til en drøftelse. Og når jeg får rapporten forelagt, vil der selvfølgelig også blive en evaluering af de interessenter, som er aktive på området. Det skylder man; det er helt sund fornuft.

Kl. 14:46

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Tak for det. Spørgsmålet er afsluttet.

Det næste spørgsmål er også stillet til undervisningsministeren af hr. Kim Mortensen.

Kl. 14:46

Spm. nr. S 1556

6) Til undervisningsministeren af:

Kim Mortensen (S):

Hvis fritidsklubber skal være en del af SFO, har regeringen så gjort sig tanker om forældrebetalingen og dennes betydning for netop denne gruppe børn?

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Kim Mortensen for oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 14:46

Kim Mortensen (S):

Tak. Hvis fritidsklubber skal være en del af SFO, har regeringen så gjort sig tanker om forældrebetalingen og dennes betydning for netop denne gruppe børn?

Kl. 14:46

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 14:46

Undervisningsministeren (Troels Lund Poulsen):

Altså, som jeg oplyste hr. Kim Mortensen om for et kort øjeblik siden – og der er ikke sket noget nyt siden – er der stadig væk et analysearbejde, som foregår, og indtil det arbejde er færdigt, har jeg sådan set ikke tænkt mig at gå ind i en lang diskussion om, hvad der eventuelt måtte stå i en eventuel rapport til mig.

Kl. 14:46

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Kim Mortensen.

Kl. 14:46

Kim Mortensen (S):

Man kan jo ikke beskyldte regeringen for at være hurtigarbejdende, men at nå resultaterne mellem to spørgsmål er så måske også i overkanten.

Derfor synes jeg alligevel godt, at der kan spørges lidt uddybende ind til det, fordi en lang række af de beslutninger, der er blevet taget i landets kommuner, og som jo i øvrigt ikke er af nyere dato, indebærer jo netop, at man nedlægger tilbuddene på fritidsklubområdet og på klubområdet i det hele taget og overdrager dem til skolefritidsordningerne. Det gør man af en af to årsager: Enten for at spare penge eller for at øge indtjeningen.

Senest har Dragør Kommune taget den beslutning at erstatte otte fritidsklubber med to fritidsordningstilbud og forventer via den øgede forældrebetaling at få en ekstraintægt på 1 mio. kr. Så et eller andet sted spekuleres der jo i det, og det kan man jo kun gøre, hvis tilbuddet bliver dårligere. Derfor vil der jo være en række udsatte børn og unge, som ikke får den opmærksomhed og de tilbud, som de før har fået.

I dagtilbudsloven er der jo et loft, en maksimumgrænse for og bestemmelser om forældrebetaling. Sådan et loft er der ikke i skolefritidsordningerne, og derfor er spørgsmålet jo formuleret sådan: Har regeringen gjort sig nogen overvejelser om også at kigge på det faktum, at der jo er en række børn og unge, der vælger fra, bliver valgt fra eller ikke har mulighed for at benytte sig af skolefritidsordningen alene på grund af forældrebetalingen?

Kl. 14:48

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 14:48

Undervisningsministeren (Troels Lund Poulsen):

Jeg tror desværre ikke, jeg kommer svaret på det, hr. Kim Mortensen spørger om, nærmere, uanset hvordan der bliver spurgt. Inden jeg ser rapporten, har jeg sådan set ikke flere kommentarer.

Kl. 14:48

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Kim Mortensen.

Kl. 14:48

Kl. 14:55

Kim Mortensen (S):

Jamen når ministeren ikke vil svare på spørgsmålet eller kommentere det, har jeg heller ikke grund til at spørge ministeren om noget.

Jeg må så konstatere, at ministeren ikke har et svar på de spørgsmål, vi har stillet i Folketingssalen.

Kl. 14:48

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Spørgsmålet er afsluttet.

Det næste spørgsmål er stillet til indenrigs- og sundhedsministeren af hr. Flemming Møller Mortensen. Både minister og spørger mangler, så det er jo ikke så godt.

Vi bliver nødt til at afbryde mødet. Mødet genoptages i dag kl. 14.55.

Mødet er udsat. (Kl. 14:49).

Kl. 14:55

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Mødet er genoptaget.

Spørgetiden er genoptaget, og det vil sige, at hvad der end måtte være af aktiviteter andre steder i huset, er det vigtigt, at man er her i Folketingssalen i spørgetiden, når man er på. Det være sagt.

Det næste spørgsmål er til indenrigs- og sundhedsministeren af hr. Flemming Møller Mortensen.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

2) Besvarelse af oversendte spørgsmål til ministre (spørgetid).

Kl. 14:55

Spm. nr. S 1557

7) Til indenrigs- og sundhedsministeren af:

Flemming Møller Mortensen (S):

Hvad er ministerens holdning til, at der blandt de 5.000 15-årige daglige rygere er 19 gange flere unge fra familier på overførselsindkomster (socialgruppe VI) end unge fra socialgruppe I-familier?

Skriftlig begrundelse

Der henvises til artikel på altinget.dk den 6. april 2011 »Sundhedsrapport retter hård kritik mod regeringen« og artikel i metroXpress den 7. april 2011 »Unge pulser stadig«.

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Flemming Møller Mortensen for oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 14:55

Flemming Møller Mortensen (S):

Hvad er ministerens holdning til, at der blandt de 5.000 15-årige daglige rygere er 19 gange flere unge fra familier på overførselsindkomster (socialgruppe VI) end unge fra socialgruppe I-familier?

Kl. 14:55

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Børn og unges rygevaner er et resultat af en række forskellige faktorer. Nogle begynder at ryge, fordi deres kammerater ryger, der kan også være rygning blandt forældre i hjemmet, og det kan være søskende, og så trækker det selvfølgelig i modsat retning, hvis der er røgfri miljøer, hvor de unge færdes, hvor de vender sig til ikke at have røg i næsen.

Selv om andelen af rygere falder i alle socialgrupper, er andelen af rygere ca. tre gange så stor blandt borgere med ingen eller kort uddannelse i forhold til dem, der har den længste uddannelse, og det er medvirkende til, at levealderen forøges langt mere for folk med lang uddannelse end for folk med kort eller ingen uddannelse. Det betyder samtidig, at børn, hvis forældre har ingen eller kort uddannelse, har en større risiko for at blive rygere selv, og det er det, vi ser i den netop offentliggjorte skolebørnsundersøgelse. Og derfor kan det ikke understreges nok, at forældre har et stort medansvar for, om deres børn begynder at ryge.

De centrale tiltag, som er taget af regeringen, vedrører lov om røgfri miljøer, som jo har fjernet røgen fra husenes indre i stort set hele landet, mærkning af cigaretpakker med advarsler, 18-års-aldersgrænse for køb, højere afgifter og nu også billedadvarsler på cigaret-pakkerne.

Det er altså ikke sådan, at der ikke sker noget, og jeg håber inderligt, at disse tiltag vil reducere andelen af rygere blandt skolebørn yderligere. Og der ligger selvfølgelig også et stort ansvar på uddannelsesstederne, og det vedrører alle former for uddannelse, inklusive efterskoler, og hvad der foregår uden for skolegården osv. Vi skal alle sammen være med til at fordrive rygning fra steder, hvor unge færdes.

Sundhedsmyndighederne følger udviklingen nøje og fortsætter kampen mod rygning ved hjælp af oplysning og også ved hjælp af kampagner. Sundhedsstyrelsen vil gentage kampagnen »Hver cigaret skader dig«, og med virkning fra 2012 kommer der som sagt billedadvarsler på tobakspakkerne, og så kan jeg da i øvrigt oplyse, at også i EU arbejdes der på sagen.

Kl. 14:58

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 14:58

Flemming Møller Mortensen (S):

Tak til ministeren. Jeg kan fortælle ministeren, at der er rigtig mange punkter, hvorpå vi vitterlig er enige, og når ministeren siger, at man skal fordrive rygning alle steder for unge, så er det også det, vi fra socialdemokratisk side gør alt for at udvikle en politik for, så det er det, der vil ske.

Det faktum, som jeg fremstiller i spørgsmålet, er, at der er en utrolig stor forskel socialgrupperne imellem. Nede på 15-års-aldersniveauet, altså længe inden det er lovligt at sælge tobak til unge, er der 19 gange flere unge rygere, der er fra socialt belastede familier eller familier med lavt uddannelsesniveau og en lav indtjening. Så vi må gøre en helt særlig indsats, og det er naturligvis min opgave at prøve på det ved at sige: Løfter regeringen så den opgave? Og lad mig komme med et citat fra den nuværende statsminister Lars Løkke Rasmussen tilbage fra oktober 2007, og citeret lyder: Vi vil ikke finde os i, at man næsten kan slå op på postnumre og se, hvor gammel en person bliver. Citat slut. Og det er jo det, som indenrigs- og sundhedsministeren også er inde på. Vi ved, at rygerne rent faktisk lever 8-10 år kortere end dem, der ikke ryger, og at der desværre bare sker den udvikling i Danmark, som jeg plejer at kalde en dødelig duo.

Vi ved, som den nuværende statsminister netop sagde tilbage i 2007, hvor det er, de personer lever henne, som kommer til at leve i

så væsentlig kortere tid end andre, og at det er et spørgsmål om, at de fattige kommuner har borgere, der har mere sygdom, end kommunerne generelt har. Sundhedsministeren og jeg har diskuteret forebyggelse mange gange, men hvordan er det, vi når derud? Hvordan er det, vi når vi ud til de her 15-årige fra socialgruppe VI, som jeg stiller spørgsmålet om her? Tror sundhedsministeren på, at billedreklamer er det, der skal tilføres af nye tiltag for at tippe balancen?

Kl. 15:00

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:00

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Billedreklamer er ikke noget universalmiddel og slet ikke noget mirakelmiddel, men jeg er sikker på, at spørgeren og jeg er enige om, at vi nu skal have billedadvarsler på pakkerne; måske var det noget andet, spørgeren var inde på, han sagde billedreklamer, og jeg forstod det som billedadvarsler. Vi er i hvert fald enige om, at billedadvarsler skal der til, og det kommer der.

Jeg synes, det afgørende i denne debat er at få sat fokus på, hvad der virker, og hvorfor det virker, og her får vi et nyt enestående redskab i de kommunale sundhedsprofiler. Det vil nu blive muligt for kommunerne at vurdere effekten af en kampagne, fordi de kan sammenligne sig selv med tidligere år og de også kan sammenligne deres egen indsats med indsatsen i andre kommuner. Det gør jo Danmark til et meget interessant laboratorium for forebyggelsestiltag. Så hvis jeg skal nævne noget andet end billedadvarsler og forbud mod køb for under 18-årige og alt det andet, jeg har nævnt, vil jeg nævne kommunernes forebyggende indsats. Der får vi nu et nyt redskab, som jeg synes vi skal bruge.

Kl. 15:01

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 15:01

Flemming Møller Mortensen (S):

Sådan er ord jo lidt svære; reklamer kan jo også være reklamer mod noget. Så det er vi nok også enige om.

Ministeren siger, at sundhedsprofilerne giver kommunerne et rigtig godt redskab til at prøve at sætte kampagner op. Det er Socialdemokraternes helt klare holdning, at vi er langt ude over projekt- og forsøgsstadiet. Jeg tror, vi i dag skal vide, hvad det er, der nytter. Hvis vi skal tage meget lang tid om at finde ud af, hvad det er, der nytter, og hvad det er, der har effekt, betyder det jo bare, at yderligere rigtig mange tusinde begynder at ryge. Jeg vil da gerne spørge sundhedsministeren helt konkret, når nu ministeren siger, at man skal gøre flere ting og ikke blot én ting – og det er meget enig i – hvorfor det så er, at regeringen har sagt, at man ikke vil være med til at tage det skridt eksempelvis at gøre tobak usynligt i butikkerne. Man ville stadig væk kunne købe det alle steder, men det ville ikke komme til at smutte ligesom helt af sig selv fra hylden og ned i indkøbskurven. Det er her, jeg prøver at anholde regeringens vilje til virkelig at gøre andet og mere end nu at sætte advarselsreklamer på tobakspakningerne.

Kl. 15:02

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:02

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Jeg har selvfølgelig overvejet den model, hvor man putter tobak ind i et skab, så ingen kan se, hvad der er inde i det skab. Når jeg viger tilbage for det, skyldes det, at vi ikke aner, om det virker overhovedet. Dernæst: Det er lidt formynderisk. For det handler jo altså om voksne mennesker, unge mennesker må slet ikke købe tobak. Det handler om voksne, myndige mennesker, og i princippet er det jo disse voksne menneskers egen sag, om de vil ryge eller de ikke vil ryge. Sådan er det jo. Vi skal gøre alt, hvad vi kan, for at overbevise dem om, at de ikke skal ryge. Men hjælper sådanne formynderiske tiltag virkelig, hvor de ikke længere kan se, om der er cigaretter, og skal spørge? Det er jeg ikke sikker på. Man kan også spørge: Jamen skulle vi så ikke forvise rygerne endnu længere væk fra menneskenes boliger, end vi gør i dag? Jo, hvis det virkede. Men virker det? Har vi tegn på, at det virker? Og det er jo trods alt voksne mennesker. Der er også det ved det, at jo mere obskurt det bliver at dyrke en last, jo mere opstår der fællesskaber i de obskure miljøer, som det fremkalder. Så det er ikke så let, som det lyder.

Kl. 15:04

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 15:04

Flemming Møller Mortensen (S):

Den her sal er jo den helt rigtige sal at diskutere det her i. Hvornår gør man noget fra politisk side, som af nogle bliver opfattet som formynderisk, og hvornår gør man noget, som har nytte og vinder stor forståelse ude i befolkningen? Det er muligvis vores ideologiske forskelle, der gør det, men jeg har meget vanskeligt ved at se, at det at skjule tobakken – så man altså stadig væk kan købe den alle de steder, man kan i dag, men man får det ikke signaleret – skulle være mere formynderisk end at have en pakke cigaretter, som illustrerer al den elendighed og sygdom, som opstår ved at ryge. Signalet, det, man ønsker at gøre, er nøjagtig det samme, og jeg mener ikke, at nogen af delene er symbolpolitik. Jeg mener, det ville være et spørgsmål om at sætte sådan noget i værk, fordi vi ønsker en effekt.

Årsagen til, at ministeren og jeg kom for sent, var, at vi diskuterede afgifter på cigaretter, og der må jeg blot sige, at Norge har sat afgifterne op; de har også gjort tobakken usynlig, og de ryger mindre, og især de unge ryger mindre i Norge.

Kl. 15:05

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 15:05

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Men som jeg også sagde i udvalget for en halv time siden, så er der til gengæld flere, der bruger snus i Norge: 15 pct. af de unge. Hvis man lægger det oven i dem, der ryger, så kommer vi højere op end i Danmark, og snus er altså også sundhedsfarligt. Det er jo derfor, EU helst vil forbyde snus overalt, og hvis ikke svenskerne havde fået deres undtagelse, var der heller ikke snus i Sverige. Jeg siger ikke, at lasternes sum er konstant. Det er den heldigvis ikke, men jeg er ikke sikker på, at man kan bruge Norge som et lysende eksempel. Og under alle omstændigheder er grænsehandelen jo vokset ud over alle grænser i Norge, ligesom den er i Storbritannien.

Så vil jeg rejse det spørgsmål, om det virkelig er synet af en indbydende hylde med cigaretter, som får rygeren til at købe cigaretter. Er det virkelig det, der gør, at man ikke kan modstå trangen? Det tror jeg ikke det er. Jeg tror, man går derhen, fordi man altså skal ha-

ve nogle cigaretter nu, og hvad enten de er i et skab eller ej, skal man nok huske den trang, hvis man er ryger. Det er jeg bange for.

Kl. 15:06

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ministeren. Spørgsmålet er afsluttet.

Det næste spørgsmål er også stillet til indenrigs- og sundhedsministeren af hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 15:07

Spm. nr. S 1558

8) Til indenrigs- og sundhedsministeren af:

Flemming Møller Mortensen (S):

Mener ministeren, at forbuddet om salg af tobak til unge under 18 år kontrolleres og sanktioneres tilfredsstillende, når 10 pct. af de 15-årige ryger dagligt, og er det ministerens opfattelse, at de 15-årige selv køber tobakken?

Skriftlig begrundelse

Der henvises til Skolebørnsundersøgelsen 2010 s. 33.

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 15:07

Flemming Møller Mortensen (S):

Mener ministeren, at forbuddet mod salg af tobak til unge under 18 år kontrolleres og sanktioneres tilfredsstillende, når 10 pct. af de 15-årige ryger dagligt, og er det ministerens opfattelse, at de 15-årige selv køber tobakken?

Kl. 15:07

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 15:07

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

En undersøgelse gennemført af Sundhedsstyrelsen i efteråret 2008, da 18-års-reglen for køb af tobak lige var indført, viste, at knap 20 pct. af de 15-årige inden for den seneste måned havde købt cigaretter i et supermarked eller i en kiosk. Det er jo ikke tilfredsstillende, hvis det forholder sig sådan, at børn på 15 år kan købe cigaretter i butikkerne, når aldersgrænsen for salg er 18 år. Det er bestemt ikke tilfredsstillende, men det er jo altså butiksindehaveren eller -bestyrelsen, som skal sikre, at der ikke sælges tobak til unge i strid med loven, og det er politiets ansvar at holde øje med butikkerne. Men det kan politiet jo kun gøre, hvis forældre eller andre voksne anmelder de butikker, som bryder loven.

Jeg vil godt gøre opmærksom på, at forbuddet mod salg af tobaksvarer til unge jo også er ment som et signal fra samfundets side til de unge og deres forældre om, at unge og rygning ikke hører sammen, og det er også et signal til ungdomsuddannelser og til skoler af enhver art, inklusive efterskoler. Så signalet er også meget vigtigt. Det er først og fremmest forældrenes ansvar at sørge for, at børnene ikke bryder loven, eller at de butikker, hvor de handler, ikke bryder loven.

Fra sundhedsmyndighedernes side har vi som hjælp til butikkerne og de unge og deres forældre gjort meget ud af at oplyse om 18-års-aldersgrænsen. Der skiltes med aldersgrænsen i butikkerne, og butikspersonalet er informeret om, at de har ansvaret for at håndhæve forbuddet. Vi har også fået indført et legitimationskort til unge, som de på forlangende skal vise, hvis de køber tobaksvarer, øl, vin og spiritus. Så butikkerne er godt klædt på til at håndhæve forbuddet mod salg af tobaksvarer til unge under 18 år. Sundhedsstyrelsen er i

løbende kontakt med detailhandelens brancheforeninger, hvor man bl.a. drøfter forbuddet mod salg af tobaksvarer og alkohol til unge.

Jeg vil bede Sundhedsstyrelsen om ved næste møde at tage spørgsmålet om salg af tobak op med detailhandelen med henblik på at drøfte de barrierer, der gør det svært at håndhæve forbuddet.

Kl. 15:09

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 15:09

Flemming Møller Mortensen (S):

Det sidste bliver jeg naturligvis nødt til at kvittere meget positivt for, altså at ministeren vil tage det op i sin dialog med Sundhedsstyrelsen for at prøve at få Sundhedsstyrelsen til at finde ud af, om vi vitterlig har et problem. Jeg tror, vi har et problem, og jeg lytter mig også til fra ministerens klare udsagn, at også ministeren og regeringen synes, at der er et problem, for ministeren startede med at sige, at det bestemt ikke er tilfredsstillende, at så mange unge under 18 år ryger, og at de har adgang til tobakken.

Her er det jo så netop, at jeg stiller spørgsmålet i forhold til kontrol og sanktion, for jeg synes jo, at det må være ministerens ansvar altid at have et fokus rettet mod det her. Jeg har selv været med til herinde at lave lovgivningen, hvor vi hævdede aldersgrænsen for salg af tobak til unge. Når vi laver lovgivning her i salen på Christiansborg, er vi enige om, at i hvert fald tre elementer skal være til stede, for at en lovgivning er god: Loven skal kunne forstås, loven skal helst give mening – det er også vores pligt at få det signaleret – og så skal loven kunne kontrolleres, og den skal kunne sanktioneres. Hvis ikke de sidste to elementer er med, hvad skulle så gøre, at borgerne holder sig inden for lovens rammer?

Der må jeg blot sige til ministeren, at han har den helt faste retorik, som er Venstres politik, og det er at sige: Hvem har ansvaret for børnene og de unge? Det har forældrene. Men når vi nu har lavet et forbud med aldersgrænser her i Folketinget, er det vel, fordi vi har erkendt, at der er et problem, og vi har erkendt, at det er et problem, som samfundet må gå ind og være med til at løse.

Så derfor vil jeg spørge ministeren: Når nu ministeren får samtalen med Sundhedsstyrelsen om kontrol og sanktion, vil ministeren så sige, at det er regeringens hensigt at sørge for at få gjort kontrollen bedre, end den er i dag, for ministeren siger, at detailhandelen har gode kort på hånden? Jeg ved ikke rigtig, hvor de gode kort bliver spillet, når så mange unge, som det er tilfældet, kan købe tobakken.

Kl. 15:12

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 15:12

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

De gode kort på hånden består jo i, at hvis detailhandelen ikke selv kan finde ud af at overholde loven, så bliver vi lovgivere nødt til at finde på noget andet, som detailhandelen måske bryder sig mindre om. Det er jo den trussel, der hviler over den dialog, og derfor håber jeg inderligt, både når det gælder alkoholgrænsen og aldersgrænsen for køb af tobak, at detailhandelen i egen interesse vil sørge for at indarbejde de vaner, der gør det nemt for de ansatte at sikre overholdelse af de af Folketinget vedtagne grænser.

Når jeg nævner, at Sundhedsstyrelsen i dialogen med branchen vil tage spørgsmålet op, så mener jeg det alvorligt, og det er noget, der allerede er besluttet – det er i øvrigt en løbende dialog. Så den bliver alvorlig nok, og det er jeg helt sikker på at branchen også er klar over. Lov er lov, og lov skal holdes, og det gælder altså også lovgivninger, hvor vi i hovedsagen er nødt til at overlade til andre at sikre dem overholdt.

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 15:13

gen sig ikke efter det; man har ingen respekt for den lov, som vi vedtager her på Christiansborg, og det er et problem for vores demokrati. Jeg vil spørge sundhedsministren: Er det ikke det?

Kl. 15:16

Kl. 15:13

Flemming Møller Mortensen (S):

Jeg synes, det er rigtig dejligt at høre en indenrigs- og sundhedsminister fra Venstre sige, at vi har andre kort, som vi kan spille, og også, at ministeren siger, at det kan blive nødvendigt at spille de andre kort. Det afføder naturligvis et umiddelbart spørgsmål til ministeren: Er ministerens tålmodighed ved at være opbrugt, eller er ministerens tålmodighed stadig væk stor i forhold til detailhandelen? Er ministeren indstillet på i samtalen med Sundhedsstyrelsen at bede Sundhedsstyrelsen om at lave en undersøgelse af, hvor let det er for unge 13-, 14-, 15-årige at købe tobak i detailhandelen?

I hvert fald vil jeg rigtig gerne som oppositionspolitiker i dialogen med ministeren have de argumenter på hånden, så vi kan sige: Hvornår er det lige nøjagtig, vi trækker det næste kort over for detailhandelen? For det, som skolebørnsundersøgelsen viser, er, at rigtig mange starter med at ryge, når de er mellem 13 og 15 år, så vi har brug for at få noget mere viden og nogle nye argumenter.

Kl. 15:14

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:14

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Nu har den alkoholgrænse, som vi vedtog i efteråret med meget bredt flertal, kun været i kraft i 5 uger. Hvis jeg ikke husker galt, trådte den i kraft 7. marts. Det er rigtigt, at en avis har sendt nogle journalister ud – eller rettere sagt: nogle børn ud – og det viste sig, at det faktisk var muligt for dem at bryde den nye regel. Jeg synes egentlig, at det var meget godt, at den pågældende avis gjorde det, for det er jo en af måderne, hvorpå man kan tjekke, om tingene bliver overholdt. De meget engagerede medarbejdere, vi har i Sundhedsstyrelsen, vil selvfølgelig gøre, hvad de kan, for at tjekke, om grænserne bliver overholdt.

Når jeg er så optaget af det, skyldes det, at politiet jo har meget andet at foretage sig. Det må være muligt i et samfund at klare sig uden ordensmagten, når det gælder noget så enkelt som at overholde nogle af Folketinget vedtagne grænser for, hvem der kan købe alkohol og tobak.

Kl. 15:15

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 15:15

Flemming Møller Mortensen (S):

Jeg vil blot sige, at en Venstreledet regering også på miljøområdet har sandet, at det altså ikke bare er sådan at få folk til at overholde loven. I forhold til brugen af pesticider i landbruget må man nu også ty til hårdere sanktioner, og man bliver nødt til at kontrollere det. Jeg bliver nødt til at sige til sundhedsministeren, at det jo ikke var alkohol, jeg talte om her – det var tobak. Det er en lov, som har eksisteret i flere år. Det er ikke en ny lov, som detailhandelen har skullet forholde sig til. Det er faktisk en gammel lov, den har flere år på bagen, og derfor synes jeg jo, at det må være ministerens ansvar at sørge for, at vi ved, hvor let det er for unge under 18 år at købe tobak. Hvor let er det for en 13-årig at købe tobak?

Vi ønsker heller ikke fra socialdemokratisk side, at politiet skal ud at stå i hver kiosk og kontrollere det her, men så længe vi ikke sikrer, at det bliver kontrolleret og sanktioneret, så retter befolkning-

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:16

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Jeg synes egentlig, at hr. Flemming Møller Mortensen startede vældig godt på det her sidste spørgsmål, da han sagde, at en lov skal kunne forstås, den skal være meningsfuld, og den skal kunne kontrolleres. Hvis jeg skulle føje noget til, ville jeg sige, at den også skal være alment accepteret. Det må ikke være sådan, at loven opfattes som helt urimelig. Det er jo derfor, at vi ikke bare springer til at forbyde alt køb af øl for hvem som helst, der er under 18 år. Det ville jo være nemt nok, og det ville være dejligt, hvis de ikke drak øl, men det ville blive opfattet som noget, der var helt ude af trit med alt, og der ville gå sport i at købe øl, selv om man er under 18 år. Så det med den folkelige accept skal vi også lige have med.

Så synes jeg jo, at det netop er i overensstemmelse med ansvarstænkningen, at man appellerer til detailhandelen om selv at tage afbære, selv at tage ansvar, i stedet for at det skal være, som når vi køber bil, nemlig at det eneste, som det gælder om, er at rette sig efter lygterne. Om man kører uforsvarligt er helt ligegyldigt. Altså, det skulle jo gerne være sådan, at man kører efter forholdene. Det skulle gerne være sådan, at man handler efter, hvad der er godt for ens børn og ens omgivelser.

Kl. 15:18

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ministeren. Spørgsmålet er afsluttet.

Det næste spørgsmål er stilet til beskæftigelsesministeren af hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 15:18

Spm. nr. S 1534

9) Til beskæftigelsesministeren af:

Bjarne Laustsen (S):

Finder ministeren det rimeligt at forringe mulighederne for 6 ugers selvvalgt uddannelse, når det nu viser sig, at priserne på AMU-kurser er faldende, og har de ledige et retskrav på kurser, hvor der er en jobgaranti?

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Bjarne Laustsen for oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 15:18

Bjarne Laustsen (S):

Finder ministeren det rimeligt at forringe mulighederne for 6 ugers selvvalgt uddannelse, når det nu viser sig, at priserne på AMU-kurserne er faldende, og har de ledige et retskrav på kurser, hvor der er en jobgaranti?

Kl. 15:18

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 15:18

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Som ansvarlig minister i en regering, der lægger vægt på at føre en holdbar økonomisk politik, finder jeg det både rimeligt og fornuftigt, at vi med finansloven lagde en dæmper på udviklingen i udgifterne til en ordning, hvor økonomien var ved at løbe løbsk. De ledige kan fortsat deltage i 6 ugers selvvalgt uddannelse, men de kan bare ikke

vælge de allerdyreste kurser. Og de kan naturligvis også fortsat deltage i kurser, der ligger over prisloftet, som led i den ordinære beskæftigelsesindsats.

Dansk Metal har i dagspressen henvist til beregninger, der skulle vise, at gennemsnitsprisen på alle AMU-kurser i 2011 er på niveau med prisen i 2007. I 2010, hvor vi indførte prisloftet, var prisen faktisk ca. 10.000 kr. højere end i 2007, men det viser notatet fra Dansk Metal ingenting om. Samtidig skal man huske på, at AMU-kurser kun udgør en del af den samlede aktivitet på 6 ugers selvvalgt uddannelse. En betydelig andel – det er ca. 20-30 pct. – af aktiviteten foregår på åben uddannelse på erhvervs- eller videregående uddannelsesniveau, hvor deltagerbetalingen fastsættes mere frit.

Beskæftigelsesindsatsen er som bekendt i dag en kommunal opgave. Det er derfor det kommunale jobcenter, der i samarbejde med den arbejdsløse afgør, hvilken form for tilbud der i det konkrete tilfælde er bedst egnet til, at en ledig hurtigst muligt kommer i varig beskæftigelse og dermed også bliver selvforsørgende. I nogle tilfælde vil uddannelse være det bedste tilbud. I jobcenterets vurdering heraf vil naturligvis indgå en oplysning om eventuel jobgaranti efter gennemførelse af den pågældende uddannelse, men der er ikke i reglerne noget krav om, at jobcentrene skal give arbejdsløse de kurser, som de ønsker sig, heller ikke selv om der er jobgaranti.

Kl. 15:20

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 15:20

Bjarne Laustsen (S):

Tak for svaret. Jeg kan huske, at ministeren, da vi diskuterede det her, sagde, at man altså har set en eksplosiv udvikling i priserne på selvvalgt uddannelse. Det viser sig jo ikke at holde stik. Det kan godt være, at udgifterne til hele området er steget, men det er jo ikke det samme, som at der faktisk – det er der dokumentation for – er rigtig mange kurser, som prisen ikke er steget for, men som har samme niveau. Det er da også rigtigt, at den for nogle kurser er steget, men sådan er der jo en udvikling i tingene.

Det, der er interessant her, er, at det er et spørgsmål om, hvad vi skal leve af i fremtiden. Vi er jo enige om, at hvis der er nogle folk, der har mulighed for at forbedre deres jobsituation – det kan være virksomheder, der får opgraderet deres medarbejderes kompetencer – ja, så kan virksomhederne måske bedre klare sig i konkurrencen. De kan måske endda få større værdi, og der kan komme mere valuta hjem til landet. Så hvorfor er det lige, at man har valgt at skære ned på et område, hvor der er vækstmuligheder?

Jeg går ud fra, at vi er enige om, at det er godt at have nogle dygtige medarbejdere, og de bliver jo så forhindret i at få deres ret til et selvvalgt kursus, når ministeren har lagt et loft over det og man har sagt til jobcentrene, at de heller ikke behøver at give dem kurset. Er det ikke korrekt?

Kl. 15:22

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:22

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Jeg synes faktisk, det er en umådelig interessant diskussion, og især synes jeg, hr. Bjarne Laustsens argumentationsform er helt eventyrligt interessant. For nu siger hr. Bjarne Laustsen jo, at det kun er for nogle af kurserne, det er steget, mens det for andre ikke er.

Nu er det jo sådan, at jeg har ansvaret for den samlede økonomi, og da de 6 ugers selvvalgt uddannelse er inden for den samlede økonomiske ramme, skal økonomien jo også ses samlet. Ellers ville det jo svare lidt til, hvis hr. Bjarne Laustsens elregning var løbet løbsk

og hr. Bjarne Laustsen så gik op til banken og sagde: Jo, jo, men det er kun i den ene ende af huset, det er løbet løbsk, så kan vi ikke bare gøre noget ved det og så skidt med den samlede ramme? Sådan er det jo ikke. Man bliver jo nødt til at se på den samlede regning.

Sagen er altså den, at udgifterne til 6 ugers selvvalgt uddannelse var løbet løbsk, og jeg kunne som ansvarlig minister ikke sidde og stiltiende kigge på, at udgifterne på den måde havde taget en himelflugt. Hvis jeg bare havde set stiltiende til, så vil jeg sige, at hr. Bjarne Laustsen jo i den grad kunne have klandret regeringen for ikke at passe ordentligt på pengene.

Kl. 15:23

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 15:23

Bjarne Laustsen (S):

Jeg er godt klar over, at når der er en succes på et eller andet område, drejer det sig om hurtigst muligt at få den slået ihjel. Det har vi set på efterskoleområderne. Hver gang der har været en stigning, fordi der er flere, der har benyttet sig af en ordning – og det er jo helt naturligt, at når vi har haft nogle dårlige konjunkturer, og der har været flere ledige, så er der også flere, der abonnerer på det her – så skal det selvfølgelig slås ned.

Men her er der 96 ud af 100 kurser, som rent faktisk er faldet i pris, og der er 19, der er steget. Så siger ministeren, at nu skal der være ens vilkår for direktøren og Jørgen Hattemager, og derfor hører man ned over det hele.

Det korte af det lange er, at ganske almindelige faglærte – ikke højt specialiserede, men ganske almindelige håndværkere – i dette land ikke engang kan abonnere på ganske almindelige AMU-kurser, der kan forbedre deres jobmuligheder og deres kompetence i den virksomhed, de nu måtte blive ansat i.

Det sidste er jo, at hr. Bent Bøgsted, som har været med til at frembringe det her, siger, at ministeren ikke har ret. Han siger, at der er en aftale om, at når man har en jobgaranti, altså har en garanti om et job i baglommen, så har man ret til alle de kurser, uanset ministerens loft. Hvem har egentlig ret i den sag?

Kl. 15:24

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:24

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Det overrasker mig da egentlig en lillebitte smule, at hr. Bjarne Laustsen ikke kender til reglerne, i og med at hr. Bjarne Laustsen – kan man roligt sige – har koncentreret sig ret meget om det her område.

Det, hr. Bent Bøgsted taler om, er jo netop, at hvis man kommer op på jobcenteret, har et job på hånden, men mangler en kvalifikation, så kan jobcenteret, netop som hr. Bent Bøgsted også nævner, give det her kursus, fuldstændig ligegyldigt om det ligger over eller under prisloftet, og endda selv om det ligger meget over prisloftet. Det er nemlig fuldstændigt op til jobcenteret selv.

Jeg vil da gerne lige henlede hr. Bjarne Laustsens opmærksomhed på, at hvis der er tale om sådan en lille mangel i kvalifikationer, kan det altid betale sig for et jobcenter at sende en ledig på et kursus. Det skal der ikke ret mange dages arbejde til, fordi det jo netop er sådan, at kommunen derved sparer udgifter til overførsler og oven i købet får skattekroner ind. Derfor kan det altid betale sig for et jobcenter at give de her kurser, også selv om de ligger over prisloftet.

Det kunne nu næsten lyde, som om hr. Bjarne Laustsen faktisk bakker helt op om de her ordninger, og hvis jeg skal forstå det sådan, er det da noget, jeg er meget glad for at høre.

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Bjarne Laustsen

Kl. 15:25

sammenligning, ministeren henviser til, er baseret på tal fra 2007, hvor ledigheden var langt lavere og der derfor var langt færre, der brugte deres ledighedsperiode til opkvalificering?

Kl. 15:27

Kl. 15:25

Bjarne Laustsen (S):

Kan det passe, at beskæftigelsesministeren ikke har forstået spørgsmålet? I så fald vil jeg gerne gentage det. Jeg spørger klart og tydeligt til, om man har et retskrav, ikke til, om man er i stand til at tørre regningen af på jobcenteret og kommunen, det er slet ikke det, det handler om. Der kom et utvetydigt svar fra forligspartneren, Dansk Folkeparti, der sagde, at hvis man har en jobgaranti, kan man også få de kurser, der skal til som en forudsætning for, at man kan få det arbejde. Det er der, jeg spørger, om det er et retskrav. Det er ikke et spørgsmål om, at ministeren er i stand til at tørre regningen af på kommunerne og på jobcentrene og videregive kompetence og alt det der. Jeg spørger efter, om der er et retskrav. Det er det, det handler om; det er det, jeg har spurgt om. Så jeg vil gerne have et svar på, om man har et retskrav – ja eller nej?

Kl. 15:26

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:26

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Jamen dog. Det her er jo ikke et spørgsmål om, om man har et retskrav; det her er et spørgsmål om, at et jobcenter netop kigger på den ledige, der nu har fået et job på hånden: Er der et slip i kvalifikationer for at kunne varetage det job, ja, så kan man netop give den uddannelse, der skal til. Hr. Bent Bøgsted har jo netop ikke nævnt ordet retskrav. Det her er ikke et spørgsmål om et retskrav; det her er et spørgsmål om sund fornuft. Men nu kender vi jo, kan man sige, Socialdemokraterne igen, for alting skal altid indføres ved lov og retskrav og bånd, der binder, og firkantede kasser og sådan nogle ting. Jeg kan godt sige det ligeud: Det undrer mig ikke, at hr. Bjarne Laustsen står og fremturer på den her måde i dag, for hr. Bjarne Laustsen har jo netop ikke tiltroen til jobcentrene. Det har jeg; jeg er helt sikker på, at de medarbejdere, der sidder rundt omkring på jobcentrene, varetager den opgave på den bedst mulige måde. Så vi behøver ikke at pakke alting ind i firkantede kasser og regler.

Kl. 15:27

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Spørgsmålet er afsluttet.

Det næste spørgsmål er også stillet til beskæftigelsesministeren af hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 15:27

Spm. nr. S 1535

10) Til beskæftigelsesministeren af:

Bjarne Laustsen (S):

Mener ministeren, det er rimeligt at tale om prisstigninger på 6 ugers selvvalgt uddannelse i AMU-regi, når den prissammenligning, ministeren henviser til, er baseret på tal fra 2007, hvor ledigheden var langt lavere og der derfor var langt færre, der brugte deres ledighedsperiode til opkvalificering?

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Bjarne Laustsen for oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 15:27

Bjarne Laustsen (S):

Tak, hr. formand. Mener ministeren, det er rimeligt at tale om prisstigninger på 6 ugers selvvalgt uddannelse i AMU-regi, når den pris-

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:27

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Jeg går ud fra, at det, hr. Bjarne Laustsen spørger til, er udgiftsstigningen set i forhold til stigningen i ledighed. Hvis det ikke er tilfældet, må hr. Bjarne Laustsen korrigere.

Men først vil jeg benytte lejligheden til endnu en gang at nævne baggrunden for, at vi har indført prisloftet, nemlig den kæmpe vækst i udgifterne, som vi så i ordningen. Udgifterne til køb af uddannelse i forbindelse med 6 ugers selvvalgt uddannelse steg fra mindre end 200 mio. kr. årligt i 2007 op til knap 700 mio. kr. i 2010. Det er altså mere end en tredobling. Det kunne jeg selvfølgelig ikke som ansvarlig minister sidde overhørig. Jeg blev nødt til at spørge mig selv, om det var den rigtige måde at bruge skatteborgernes penge på, eller om ordningen ganske enkelt var blevet for dyr, i forhold til hvad vi egentlig får ud af det. Der er nemlig rigtig meget, der peger på, at udgiftsstigningen ikke kun er sket på baggrund af udviklingen i ledigheden. Fra 2007 til 2010 er dagpengeledigheden opgjort i antal fuldtidsledige personer altså steget med knap 70 pct. Nu er udviklingen i antallet af fuldtidsledige personer jo så ikke nødvendigvis et godt mål for, hvor mange personer der er i målgruppen for selvvalgt uddannelse. Det skyldes, at hver enkelt person får ret til 6 ugers selvvalgt uddannelse uanset længden af ledighedsforløbet. Derfor kan jeg så også supplerende oplyse, at antallet af dagpengeberørte fra 2007 til 2010 er steget med knap 40 pct. Samlet set kan stigningen i ledigheden derfor ikke alene, hverken opgjort på den ene eller den anden måde, forklare udgiftsstigningerne i ordningen med 6 ugers selvvalgt uddannelse. Det var årsagen til, at vi gik ind og lagde et prisloft.

Kl. 15:29

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 15:29

Bjarne Laustsen (S):

Nu er det jo sådan, at ministerens parti var med til at lave reglerne om 6 ugers selvvalgt uddannelse, jeg tror helt tilbage i 1998, hvor vi gav de ledige nogle rettigheder. Det er jo et smukt princip. Det løber ministeren så fra nu, og jeg vil om det der med at beskyldte Socialdemokratiet for noget sige, at når man selv bor i glashus, skal man ikke kaste med sten. Der findes ikke nogen i dette land, der har lavet så mange rigide regler og har haft et så stort stalinorgel bestående af alle mulige sanktioner og skemaer og alt muligt andet til rådighed og trukket dem ned over hele det her jobcenter- og dagpengeområde, som ministeren har.

Det, man også har gjort, er at tage hele uddannelsesområdet med. Noget af det, der har været unikt, er, at man ved AMU-loven, hver gang et område er blevet lukket ned – helt tilbage fra tekstilarbejderne – har været i stand til at omskole dem til andre industrier. Og det har fortsat op igennem tiden fra værfter og over til vindmølleproduktion osv. Det er jo derfor, det ikke er ligegyldigt, om de ledige i en periode, hvor de netop er på dagpenge, er i stand til at få nogle kvalifikationer, så de kan bestride et andet arbejde inden for en anden branche. Det kan jeg forstå at ministeren synes er skidt.

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:31

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Hvis hr. Bjarne Laustsen havde ret, havde jeg bøjet mig for argumenterne, men hr. Bjarne Laustsen har desværre bare ikke ret. Faktisk begår hr. Bjarne Laustsen hele to fejl her:

For det første siger hr. Bjarne Laustsen, at der er blevet pillet ved rettighederne til 6 ugers selvvalgt uddannelse. Det er ganske enkelt ikke korrekt, vil jeg sige til hr. Bjarne Laustsen. Hvis jeg skulle have pillet ved rettighederne til 6 ugers selvvalgt uddannelse, kunne jeg ikke have gjort det, for så skulle jeg have haft hr. Bjarne Laustsen med. Og da jeg på forhånd vidste, at det ville hr. Bjarne Laustsen sætte sig imod, prøvede jeg end ikke.

Det andet er det der om effekten af 6 ugers selvvalgt uddannelse. Jeg går jo da ud fra, at hr. Bjarne Laustsen godt er klar over, at effekten af 6 ugers selvvalgt uddannelse faktisk er meget, meget lav i forhold til andre former for aktivering. Så hr. Bjarne Laustsen begår altså ikke blot én brøler her ved at sige, at der er blevet pillet ved rettigheden – det kan jeg nemlig ikke gøre uden hr. Bjarne Laustsen, så det er selvsagt ikke blevet gjort – men hr. Bjarne Laustsen prøver ligesom for det andet også på at få det til at se ud, som om effekten af 6 ugers selvvalgt uddannelse er tårnhøj. Det er den bare desværre ikke, må jeg sige til hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 15:32

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 15:32

Bjarne Laustsen (S):

Jeg indrømmer blankt, at ministeren er meget bedre til at snyde på vægten, end jeg selv er. Sagen er jo den, at vi har nogle aftaler omkring 6 ugers selvvalgt uddannelse, og så foretager ministeren lige sådan en knibtangsmanøvre og får Dansk Folkeparti til at sige ja til at lægge et loft over det. Så på papiret ser det pænt ud, men i virkelighedens verden kan det ikke lade sig gøre, for der er kurserne for dyre.

Jeg tror heller ikke, ministeren har gjort sig den ulejlighed at kigge på, om priserne kunne bringes ned, nej, nej, vi skærer simpelt hen med grønthøsteren over det hele, således at faglærte ikke kan få opkvalificering. Det er jo det, der er sket. Det er jo det, der er så underligt ved det, for forudsætningerne her er simpelt hen ikke til stede. Altså, man kan ikke få de kurser.

Jeg kan ikke forstå det. Bare et helt banalt eksempel: Hvis der går en ledig ufaglært ung mand rundt og han kunne få job hos en vognmand, hvis han kunne få et stort kørekort, så ville han komme ud og køre, han ville være kommet i arbejde. Det er da en billig fornøjelse for samfundet, arbejdsgiveren får en medarbejder, han er glad for, og den ledige kommer væk fra passiv forsørgelse over i aktiv beskæftigelse. Hvordan kan ministeren så synes, det er dårligt?

Kl. 15:33

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:33

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Jamen det lyder jo nærmest som sådan en mellemting mellem Hjalperup Marked og TV-Shop, for hvordan kunne man næsten ønske sig mere af tilværelsen, hvis det bare så ud, som hr. Bjarne Laustsen mener at det gør?

Sandheden er bare, at det netop er en mellemting mellem TV-Shop og Hjalperup Marked, for det er nemlig ikke alt, hvad man hører der, man skal tro på er sandt, og effekten af 6 ugers selvvalgt uddannelse er bare ikke høj, vil jeg sige til hr. Bjarne Laustsen. Det har vi masser af undersøgelser der viser, og det ved hr. Bjarne Laustsen altså også godt.

Derudover vil jeg blot lige erindre hr. Bjarne Laustsen om, at da vi gik ind og lagde det her loft på de 3.500 kr. pr. uge for uddannelse, hvilket jo betyder uddannelse for rigtig mange penge under alle omstændigheder, blev det sådan, at man kan vælge mellem 80 pct. af alle de uddannelser, der er under 6 ugers selvvalgt uddannelse-hatten. Man kan stadig væk vælge 80 pct. af dem, vil jeg sige til hr. Bjarne Laustsen. I og med at vi kan se, at der er private udbydere, der lige har benyttet lejligheden, når der er flere ledige, til at skrue priserne op, vil de selvfølgelig også skrue priserne ned nu. Sådan er markedsværdien af sådan nogle ting her, sådan fungerer markedet. Men jeg erkender, at det jo ikke er noget, man sådan rigtig for alvor interesserer sig for, hvis man er socialdemokrat.

Kl. 15:34

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 15:34

Bjarne Laustsen (S):

Jeg tror, at ministeren ved alt for lidt om, hvad der foregår i virkelighedens verden. Det var en skam, at ministeren ikke, da hun i mandags var i Aalborg, besøgte virksomheden Bladt. Bare sådan en simpel ting som noget, man kalder et tårnsvejserkursus – jeg tror, at ministeren har hørt om det – er umuligt at få. Det kan godt være, at der er nogle kurser, men det er jo ikke sikkert, at det er dem, der er relevante. Hvis arbejdsgiveren har brug for en medarbejder med en bestemt kompetence, har ministeren sagt, at hun ved bedre, det behøver vedkommende ikke at få, og så er det bedre, at vedkommende fortsætter med at være på dagpenge. Det er jo virkelighedens verden.

Derfor kan jeg simpelt hen ikke forstå, at man er kommet frem til den ligning ikke at give nogle kurser, hvor der direkte er en garanti for job. Vi kan spørge Dansk Industri, vi kan spørge Dansk Metal, vi kan spørge hundredvis af virksomheder i dette land, og de vil sige det samme, som jeg gør her, nemlig at det er dumt ikke at give de ledige mulighed for at vende tilbage arbejdsmarkedet, ved at de kan indfri forudsætningen om, at de skal have et bestemt kursus. Og man kan se på, hvor mange penge det koster; det er en ret billig fornøjelse, fordi der er jackpot. Det er ikke noget med, at man skal tyde en fugl, forstå Hitler eller alle mulige andre forskellige ting. Her er konstant bonus: Man kommer i arbejde. Det er ikke fugle på taget; det er fugle i hånden.

Kl. 15:35

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:35

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Nu siger hr. Bjarne Laustsen, at der var en skam, at jeg ikke besøgte en helt konkret virksomhed, nemlig Bladt, der ligger i Aalborg, men nu var jeg ikke inviteret, så derfor kan man jo sige, at det heller ingen skam er at blive væk. Derimod kan jeg sige, at det faktisk var lidt en skam, at hr. Bjarne Laustsen ikke deltog i den konference, som jeg deltog i, for der var hr. Bjarne Laustsen netop inviteret, og så kunne hr. Bjarne Laustsen jo også dér have diskuteret med mig om den her sag. Lad det nu ligge.

Hr. Bjarne Laustsen laver lige nøjagtig en eneste fejlslutning, og det er i forhold til det væsentligste af det alt sammen, for det er jo netop sådan, at hvis man lige nøjagtig mangler den her kvalifikation

for at komme i arbejde på Bladt, lige det her tårnsvejserkursus, kan man netop gå op på sit jobcenter og sige: Jeg har et job på Bladt. Vil I give mig det her kursus? Så skulle det godt nok være et mærkeligt jobcenter, der ikke sagde, at det vil de gerne, fordi jobcenteret og kommunen tjene penge på det, for så slipper de nemlig for at udbetale overførselsindkomst til vedkommende, og de får oven i købet skattekroner ind. Derfor er det her ren og skær købmandskab. Og da jeg ved, hvilken egn hr. Bjarne Laustsen kommer fra, så ved jeg også, at han også forstår sig på penge og købmandskab.

Kl. 15:36

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak for det. Spørgsmålet er afsluttet.

Det næste spørgsmål er stillet til beskæftigelsesministeren af fru Julie Rademacher.

Kl. 15:37

Spm. nr. S 1544

11) Til beskæftigelsesministeren af:

Julie Rademacher (S):

Finder ministeren det bekymrende, at regeringen skærer ned i milliardklassen på uddannelsesområdet, når nyligt offentliggjorte tal peger på, at Danmark i 2020 kommer til at mangle omkring 180.000 faglærte eller personer med en videregående uddannelse?

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Julie Rademacher for oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 15:37

Julie Rademacher (S):

Finder ministeren det bekymrende, at regeringen skærer ned i milliardklassen på uddannelsesområdet, når nyligt offentliggjorte tal peger på, at Danmark i 2020 kommer til at mangle omkring 180.000 faglærte eller personer med en videregående uddannelse?

Kl. 15:37

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 15:37

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

I første omgang, da jeg lige læste spørgsmålet, troede jeg simpelt hen, at det var stillet til en forkert minister, i og med at jeg jo hverken er videnskabsminister eller undervisningsminister, men jeg vil selvfølgelig meget gerne svare på spørgsmålet, fordi det også hænger sammen med arbejdsmarkedet. Men jeg må dog sige, at undervisningsområdet altså ikke ligger i min ressort.

Derudover kan jeg ikke genkende billedet af, at vi i regeringen samlet set skulle have nedprioriteret uddannelse. Det er rigtigt, at vi har truffet nogle valg for at få væksten igen. Den vigtigste forudsætning for, at vi har vækst, er, at vi har sunde offentlige finanser, og at vi fører en økonomisk politik, som omverdenen også har tillid til. Det kræver også, at man har mod til at arbejde hen imod, at indtægter og udgifter kommer til at passe sammen. Derfor har regeringen jo netop fremlagt reformpakken, hvor vi lægger op til reformer, som skal sikre, at vi kan videreudvikle velfærden i de næste 10 år.

Samtidig med det kan vi glæde os over, at vi i 2010 havde et rekordoptag. Der har aldrig før i danmarkshistorien været så mange, der har søgt ind på de videregående uddannelser, og vi har også råd til at give dem den uddannelse. Vi kan glæde os over, at mange unge søger ind på en ungdomsuddannelse, og vi kan især glæde os over, at flere nu gennemfører en ungdomsuddannelse end tidligere. Vi arbejder gennem beskæftigelsesindsatsen netop på at styrke den udvikling.

Uddannelse er hovedformålet med indsatsen over for unge. Regeringen har gennemført hele tre ungepakker, eller rettere, vi har gennemført to og har lagt den tredje frem, som styrker indsatsen i forhold til de unge, og som også er med til at give både gode og vide rammer for at give uddannelse som tilbud til ledige. Så vi prioriterer uddannelse til unge meget højt, både i uddannelsessystemet og i høj grad også via beskæftigessystemet.

Kl. 15:39

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Julie Rademacher.

Kl. 15:39

Julie Rademacher (S):

Man skulle jo tro, at der overhovedet ikke ville komme nogen problemer i fremtiden eller nogen udfordringer på det her område, når man nu hører beskæftigelsesministerens svar. Der er rigtig mange unge, der på deres uddannelsesinstitutioner i dag mærker besparelser. Det kan være, at de ikke får holdundervisning nok, det kan være, at studiemiljøet er blevet forringet, og rigtig, rigtig mange andre faktorer kan gøre sig gældende. Men det vil jeg ikke komme ind på, for nu er det beskæftigelsesministeren, vi har i salen, og det er spørgsmålet om efterspørgsel efter kvalificeret arbejdskraft, som jeg gerne vil hen imod. Det er jo netop noget, virksomhederne kommer til at mangle. Det er jo noget, hele Danmark kommer til at mangle i 2020 – nemlig 180.000 personer med en videregående eller en faglært uddannelse.

Hvordan kan det så være, at vi samlet set ser, at regeringen sparer? Vil det ikke få konsekvenser for virksomhederne? Vil det ikke få konsekvenser for arbejdsmarkedet, og vil beskæftigelsesministeren ikke bekræfte over for mig, at det også har en negativ konsekvens for konkurrenceevnen, når man sparer på uddannelse?

Kl. 15:40

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 15:40

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Nu har jeg jo sådan set lige svaret på spørgsmålet. Det er præcis det samme spørgsmål, fru Julie Rademacher stiller igen, og jeg kan godt svare det samme igen. Jeg kunne også prøve at gå lidt videre, for det er jo sådan, at vi ved, at den bedste vaccine imod at blive arbejdsløs er at få sig en uddannelse, og det er også derfor, vi gør så meget for netop at få mange flere unge til at tage en ungdomsuddannelse. Vi kan se, at omkring 16 pct. af dem, der forlader folkeskolen, ikke kan læse, skrive og regne på et niveau, der gør, at de kan komme videre i ungdomsuddannelsessystemet. Det er derfor, vi har opprioriteret hele læse-, skrive-, stave- og regneområdet. Det er i øvrigt en opprioritering, som fru Julie Rademachers eget parti var med til at gennemføre, da vi gennemførte ungepakke 2.

Nu er der så med den nye ungepakke, som jeg har lagt frem, lagt op til, at vi vil sætte endnu flere midler af på det her område, for det er så afgørende, at man kommer ind og får en ungdomsuddannelse. Derudover er der også blevet gjort en lang række ting for at få flere unge ind på de faglærte uddannelser, bl.a. jo det at skaffe flere praktikpladser.

Kl. 15:41

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Julie Rademacher.

Julie Rademacher (S):

Hvis det var tilfældet, burde min generation, der i øjeblikket bliver færdige i uddannelsessystemet, komme ud på arbejdsmarkedet og være sikret job, men det er jo den modsatte historie, det er den modsatte kendsgerning, vi kan konstatere i dag: Flere unge end før, før jeg overhovedet kan huske, kan ikke få job, for der er ikke nogen job at få. Det kan man så sige afhænger af rigtig mange andre faktorer. Men jeg mener da klart, at det fremover vil blive enormt dyrt for samfundet med de besparelser, vi ser der sker på uddannelsesområdet i øjeblikket. Så vil ministeren ikke bare lige en sidste gang svare på mit opfølgende spørgsmål og bekræfte, at når man sparer milliarder af kroner på uddannelse, får det en negativ konsekvens for konkurrenceevnen og virksomhederne?

Kl. 15:41

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:42

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Jeg ved ikke, om det er gået fuldstændig hen over hovedet på fru Julie Rademacher, at aldrig før har indtaget på de videregående uddannelser været så stort, og aldrig før – det er i hvert fald ikke set i meget, meget lang tid – har vi set så mange unge, der vælter ind på ungdomsuddannelserne, og det bedste ved det hele er, at de i modsætning til tidligere, hvor de droppede ud af ungdomsuddannelserne, nu holder fast i dem. Så fru Julie Rademacher får sådan set det, hun beder om, hun får nemlig flere unge igennem uddannelsessystemet, og det må dog, selv om jeg godt ved, at fru Julie Rademacher ikke hører til blandt de mest optimistiske i det her samfund, alligevel også godt kunne glæde selv fru Julie Rademacher lidt, at der er flere, der rent faktisk tager en uddannelse, og at de holder ved og bliver i uddannelsessystemet.

Derudover siger fru Julie Rademacher: Ja, men det kan så godt være, at der er flere, der får en uddannelse, men de bliver jo arbejdsløse. Jeg ved så heller ikke, om det er gået hen over hovedet på fru Julie Rademacher, at i en tid med international krise vil vi se en højere arbejdsløshed, desværre også blandt unge, og jeg er helt med på, at vi netop skal gøre alt, hvad vi overhovedet kan, for at bekribe ungdomsarbejdsløshed. Det er derfor, vi har taget hele tre kæmpe initiativer til netop at få unge i gang med enten job eller uddannelse. Og hvis man bare laver en lille, lynhurtig international sammenligning, vil man se, at ungeledigheden i alle andre lande stort set er meget større end i Danmark, i Sverige er den næsten dobbelt så stor, som den er i Danmark, og i Spanien er den tre gange så stor som i Danmark. Jeg ved godt, at det er en ringe trøst at vide, at hvis den unge boede i Sverige og Spanien, ville det være endnu sværere at få et job, men det viser dog alligevel, at vi nok er på rette vej herhjemme.

Kl. 15:44

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Julie Rademacher.

Kl. 15:44

Julie Rademacher (S):

Det er jo mærkeligt at komme med sådan et langt svar fra ministerens side og så egentlig ikke svare på det opfølgende spørgsmål om, at besparelser på uddannelsesområdet forringer konkurrencen. Det synes jeg er relativt nemt at svare på. Man kan svare ja eller nej.

Det er klart, at vi er uenige på en lang række punkter. Jeg mener, at vi skulle investere i samfundet. Jeg mener, at vores hjerner er råstoffet for fremtiden. Det er den måde, vi kan sikre os på ind i frem-

tiden. Det er den måde, vi kan sikre os på frem mod 2020. Derfor mener jeg også, at det er fatalt, at vi ser milliardbesparelser i uddannelsessystemet fra regeringens side.

Så en sidste gang vil jeg give beskæftigelsesministeren en chance for at svare på spørgsmålet, om det forringer konkurrenceevnen, at man sparer på uddannelse her og nu, og om det ikke forringer konkurrenceevnen i fremtiden og også forringer muligheden for de danske virksomheder.

Kl. 15:45

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:45

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Der er jo sådan lidt Erasmus Montanus over det her, fordi man bare ikke kan slutte, ligesom fru Julie Rademacher gør. Det er sådan set det, jeg har forsøgt på at forklare i alle de andre svar, nemlig at man ikke kan slutte, som fru Julie Rademacher gør. Det her er jo et spørgsmål om at skabe kvalitet. Det er jo bl.a. også derfor, at vi i gang med at kigge på hele folkeskoleområdet. Det er jo derfor, at videnskabsministeren bestandig arbejder på at gøre universiteterne bedre. Så fru Julie Rademacher kan bare ikke slutte, som fru Julie Rademacher gør.

Jeg vil da gerne prøve, om man kunne finde et eller andet folketingsmedlem, som ikke er enig med fru Julie Rademacher i, at fremtiden er, at vi alle sammen skal være dygtigere i Danmark. Det er jo derfor, at vi har lavet en kæmpe globaliseringsaftale. Der er i virkeligheden også mange muligheder i velfærdsforliget. Vi har taget en lang række initiativer i den her regerings tid for netop at sikre samfundet, for at sikre, at vi har den hjernekapacitet, som vi også skal bruge i fremtiden, og for at sikre, at virksomhederne kan få den arbejdskraft, som de skal have i fremtiden. Men hvis vi skal skabe et samfund, der er stabilt og godt og har alle de her muligheder, skal vi også have orden i økonomien, og det er der, at fru Julie Rademacher fejlslutter. Vi har altså ikke det der pengetræ, som fru Julie Rademacher tror hun har, og derfor skal der reformer til først.

Kl. 15:47

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Tak for det. Spørgsmålet er afsluttet.

Den næste spørgsmål er stillet til beskæftigelsesministeren af fru Julie Rademacher.

Kl. 15:47

Spm. nr. S 1545

12) Til beskæftigelsesministeren af:

Julie Rademacher (S):

Er det ministerens opfattelse, at det vil føre til øget fortrængning af ordinær arbejdskraft, når ministeren foreslår at udvide virksomhedspraktikperioden fra 4 til 13 uger for forsikrede ledige under 30 år?

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Julie Rademacher for oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 15:47

Julie Rademacher (S):

Mange tak. Er det ministerens opfattelse, at det vil føre til øget fortrængning af ordinær arbejdskraft, når ministeren foreslår at udvide virksomhedspraktikperioden fra 4 til 13 uger for forsikrede ledige under 30 år?

Kl. 15:47

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:47

Kl. 15:50

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

I ungepakken foreslår vi ganske rigtigt, at unge dagpengemodtagere, ligesom det allerede er muligt for kontanthjælpsmodtagerne, kan modtage tilbud om op til 13 ugers virksomhedspraktik. Det gør vi, fordi der findes unge, hvor 13 ugers virksomhedspraktik vil være den allerbedste hjælp til at komme ind på en virksomhed og videre i job. Den hjælp kan vi give kontanthjælpsmodtagerne, men hvis en ung er forsikret, kan vi desværre ikke give den hjælp.

Det mener jeg ikke er rimeligt, og jeg mener især ikke, at det er rimeligt, fordi vi ved, at man især lige nøjagtig som ung har brug for både at få erfaring og har brug for et netværk, og det er altså ting, som man kan skaffe sig på en rigtig arbejdsplads. Så hvis det, der skal til, er længere tid i praktik på en virksomhed med rigtige kollegaer og et rigtigt arbejdsliv, kan jobcentrene selvfølgelig give den her mulighed, hvis vi altså får vores plan igennem. Og jeg mener bestemt, at det vil være rigtig godt. Med det nye forslag får jobcenteret altså en bedre mulighed for at hjælpe en ung tilbage på arbejdsmarkedet eller ind på arbejdsmarkedet.

Jeg vil gerne minde om, at det jo ikke er alle unge, der skal have 13 ugers virksomhedspraktik, men nu er muligheden der, hvis det er det, der er det rigtige tilbud til den pågældende unge. Samtidig viser undersøgelser, at en aktiv jobhjælp i danske virksomheder bestemt er det, der får flest ind på virksomhederne, og det er selvfølgelig det, vi har kigget på her. Vi ved også fra de unge selv, at det her er noget af det, der i flere omgange er blevet efterspurgt.

Kl. 15:49

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Julie Rademacher.

Kl. 15:49

Julie Rademacher (S):

Nu fremlagde ministeren, hvad det er, hun vil med virksomhedspraktikperioden og ungepakken. Man skulle faktisk tro, at den her regering skulle være mere populær blandt de unge med alle de ungepakker, den har lavet.

Men for at holde mig til spørgsmålet vil jeg bare klart spørge, om det vil fortrænge den ordinære arbejdskraft, altså om det vil have en effekt på den ordinære arbejdskraft, at man udvider virksomhedspraktikperioden for unge. Hvad er ministerens overvejelser i forhold til det?

Kl. 15:50

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 15:50

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Nej, det vil ikke fortrænge den ordinære arbejdskraft.

Kl. 15:50

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Julie Rademacher.

Kl. 15:50

Julie Rademacher (S):

Det var da for en gangs skyld et kort svar fra ministeren. Så det vil jeg takke for og hermed slutte.

Kl. 15:50

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak. Spørgsmålet er afsluttet.

Det næste spørgsmål er stillet til integrationsministeren af hr. Karsten Hønge.

Spm. nr. S 1548

13) Til integrationsministeren af:

Karsten Hønge (SF):

Kan der gives arbejdstilladelse til konfliktramt arbejde i Danmark for udlændinge i henhold til henholdsvis positivlisten, koncernordningen, beløbsordningen, forskerordningen (mere end 3 måneder), greencardordningen og/eller traineeordningen, og hvordan synes ministeren i givet fald, at det stemmer overens med princippet om lovgivningens neutralitet i forhold til overenskomstmæssige konflikter?

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Karsten Hønge for oplæsning af spørgsmålet. Ja, det går somme tider stærkt.

Kl. 15:50

Karsten Hønge (SF):

Kan der gives arbejdstilladelse til konfliktramt arbejde i Danmark for udlændinge i henhold til henholdsvis positivlisten, koncernordningen, beløbsordningen, forskerordningen (mere end 3 måneder), greencardordningen og/eller traineeordningen, og hvordan synes ministeren i givet fald, at det stemmer overens med princippet om lovgivningens neutralitet i forhold til overenskomstmæssige konflikter?

Kl. 15:51

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 15:51

Integrationsministeren (Søren Pind):

Det kan ikke udelukkes, at der efter udlændingelovens nuværende udformning vil kunne forekomme tilfælde, hvor der meddeles opholdstilladelse på baggrund af beskæftigelse i en konfliktramt virksomhed.

For at en udlænding kan meddeles opholds- og arbejdstilladelse med henblik på beskæftigelse, er det en afgørende betingelse, at løn- og ansættelsesvilkår er sædvanlige efter danske forhold. I en situation, hvor en udlænding ansøger om opholds- og arbejdstilladelse med henblik på beskæftigelse i en konfliktramt virksomhed, vil Udlændingesservice således skulle undersøge, om konflikten har betydning for ansøgerens konkrete ansættelsestilbud, herunder om de konkrete tilbudte løn- og ansættelsesvilkår kan anses for sædvanlige.

Såfremt det på baggrund heraf ikke kan lægges til grund, at løn- og ansættelsesvilkår er sædvanlige, vil der blive meddelt afslag på opholdstilladelse. Der er ikke i reglerne en generel undtagelse for at meddele opholdstilladelse med henblik på beskæftigelse, såfremt en virksomhed er i en lovlig arbejdskonflikt, dog gælder specifikt i forhold til koncernopholdstilladelse den betingelse, at en virksomhed ikke kan koncerngodkendes, såfremt den danske del af koncernen er ramt af en lovlig arbejdskonflikt.

Kl. 15:52

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Karsten Hønge.

Kl. 15:52

Karsten Hønge (SF):

Der er jo et helt særligt spørgsmål, der omhandler lønnens størrelse, hvor man jo i forvejen må kunne sige, at de beløbsrammer, man har fundet ud af, jo er nogle, der presser lønningerne inden for it-branchen, for når i det her tilfælde indere kan tilbyde sig til lønninger, der trods alt ligger noget under, endda noget under, det, som danske it-medarbejdere får, så er det i sig selv et problem.

Men det er jo ikke det, vi skal diskutere. Vi skal diskutere den situation, hvor der er en overenskomstmæssig konflikt, som medfører,

at der bliver nogle stillinger ledige, og det er der jo konkret i virksomheden CSC. I øjeblikket er det ikke så mange, fordi der er nogle begrænsninger for, hvordan konflikten kan udvikle sig på virksomheden, men vi kan se frem til her i løbet af en måneds tid, at væsentlig flere vil blive omfattet af konflikten, hvis der i øvrigt ikke findes en løsning på den.

Nu har vi jo en situation, hvor virksomheden har meddelt, at de sådan set så har tænkt sig at trække især indiske medarbejdere ind til at udfylde de ledige job, der vil være. Mener ministeren ikke, at vi her har et problem, i og med at man direkte går ind og udfører det arbejde, som ellers er konfliktramt, og dermed tager luften ud af et overenskomstmæssigt og lovligt kampskridt, som en fagforening har taget?

Kl. 15:53

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:53

Integrationsministeren (Søren Pind):

Jeg mener, at arbejdskonflikter skal løses mellem arbejdsmarkedets parter. Det er det, der er den danske model. Det er en model, som jeg varmt støtter, og hvor jeg har fuld tillid til, at arbejdsmarkedets parter inden for de rammer, der er, løser, som de altid har gjort, de konflikter, der måtte opstå.

Jeg synes også, jeg må sige, at det, at jeg skal stå i salen og kommentere en så konkret sag, set i forhold til den danske model måske er lidt voldsomt, altså det, at en minister skal gå ind og blande sig så direkte. Det synes jeg sådan set i høj grad er i strid med hele grundlaget for den danske model, som jo går ud på, at arbejdsmarkedets parter selv knækker nødderne.

Kl. 15:54

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Karsten Hønge.

Kl. 15:54

Karsten Hønge (SF):

Sådan som jeg har forstået det, har ministeren da vist rigelig tid til at gøre sig klog på, hvad det vil sige at være dansk. Ministeren har da i flere forskellige sammenhænge, som jeg ser det, brugt rigelig tid på, hvad det vil sige at være dansk, og jeg forstår, at det oprigtigt optager ministeren, hvad det vil sige at være dansk.

Der er vel få ting, der sådan i sin substans er mere dansk end den måde, vi indretter arbejdsmarkedet på. Det er nemlig ganske unikt. Den ganske særlige måde, det danske arbejdsmarked er skruet sammen på, er noget, der bliver studeret og undersøgt og faktisk også beundret mange steder i verden. Så her har ministeren da en chance for at kunne træde i karakter med andet end de der luftige formuleringer om, hvad det vil sige at være dansk, ved at give en markant opbakning til det, når vi som her ser, at en virksomhed – det er kun én virksomhed, men hvis vi ikke griber ind nu, er der grund til at tro, at det er noget, der kan brede sig – i en lovlig overenskomstmæssig konflikt kan gå ind og undergrave de kampskridt, som jo er en del af den danske model. Hvis man ikke her begrænser muligheden for, at en virksomhed tager udlændinge ind som strejkebrydere, og det er jo ikke ideen med den lovgivning, vi har, er opbakningen til den danske model ikke andet end ord.

Kl. 15:55

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:55

Integrationsministeren (Søren Pind):

Indtil videre har jeg ikke fået en henvendelse fra arbejdsmarkedets parter om den her sag. Det er klart, at hvis jeg får en henvendelse fra arbejdsmarkedets parter, vil jeg kigge på den.

Men efter min bedste overbevisning handler den danske model om, at arbejdsmarkedets parter løser de konflikter, der er, efter de gældende regler. I øvrigt har man Arbejdsretten til at overse, om der måtte ske tilsidesættelse af det regelsæt, der gælder for arbejdsmarkedet. Derfor har jeg netop fuld tillid til, at den danske model vil løse de udfordringer, de står over for. At sige, at et politisk indgreb er i overensstemmelse med den danske model, synes jeg er at vende tingene på hovedet. Det må jeg sige.

Kl. 15:56

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Karsten Hønge.

Kl. 15:56

Karsten Hønge (SF):

Nu er det netop ministeren, der vender tingene på hovedet, for det, jeg ønsker, er, at lovgivningsmagten er neutral. Jeg ønsker, at staten er neutral i den her sag.

Man siger til jobcentre, at hvis der er en virksomhed i en etableret konflikt, må jobcenteret ikke sende arbejdskraft ud til virksomheden. Dermed har jobcentre jo ikke valgt side eller grebet ind i den, men har understøttet den danske model. Det er nøjagtigt det, jeg beder ministeren om at gøre her, altså at understøtte den danske model, ikke ved at tage stilling til konflikten, men ved at sige, at den ene part ikke må løbe om hjørner med den anden ved at tage luften ud af de kampskridt ved at importere arbejdskraft til at udføre det konflikt-ramte arbejde.

Det er da at vende tingene på hovedet at sige, at jeg ønsker et politisk indgreb, for jeg ønsker, at vi fastholder statens neutralitet i forhold til en konflikt på en arbejdsplads. Det synes jeg da at ministeren skulle bakke op.

Kl. 15:56

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:56

Integrationsministeren (Søren Pind):

Så tilgiv mig, for jeg har misforstået hr. Karsten Hønge. Jeg har forstået hr. Karsten Hønge sådan, at han ønsker, at ministeren skal gribe ind og ændre de bestående tilstande. Hvis det ikke er tilfældet, har jeg selvfølgelig fuldstændig misforstået det, der er blevet sagt. Hvis der i givet fald skulle være tale om et neutralt ønske, skulle det vel heller ikke være problematisk at få arbejdsmarkedets parter til at rette henvendelse til mig om at få det forandret.

Kl. 15:57

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Spørgsmålet er afsluttet.

Det næste spørgsmål er stillet til socialministeren af fru Yildiz Akdogan, som netop kommer løbende ind af døren. Det var i sidste øjeblik.

Kl. 15:57

Spm. nr. S 1552

14) Til socialministeren af:

Yildiz Akdogan (S):

Mener ministeren, at det er tilfredsstillende, at en stor gruppe af samfundets borgere, eksempelvis folk fra bydelene Tingbjerg og

Nordvestkvarteret, på grund af lave indkomster ikke har råd til en fundamental ydelse som tandlægebesøg?

Kl. 16:00

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Yildiz Akdogan for oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 15:57

Yildiz Akdogan (S):

Spørgsmålet lyder: Mener ministeren, at det er tilfredsstillende, at en stor gruppe af samfundets borgere, eksempelvis folk fra bydelene Tingbjerg og Nordvestkvarteret, på grund af lave indkomster ikke har råd til en fundamental ydelse som tandlægebesøg?

Kl. 15:57

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Socialministeren.

Kl. 15:57

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Der er desværre borgere i Danmark, som fravælger at gå til tandlæge af økonomiske årsager, og det er selvfølgelig ikke hensigtsmæssigt. Derfor findes der også en række forskellige muligheder, bl.a. efter beskæftigelsesministerens lovgivning, for at give tilskud til tandbehandling. Og vi har i øvrigt også i regi af satspuljen afsat midler til etablering af tandklinikker til socialt udsatte borgere i fire af landets største byer. Men man er jo også nødt til at se på det i sammenhæng med, hvordan vi i øvrigt har indrettet vores system i Danmark. Den samlede offentlige finansiering af sundhedsydelser i Danmark er meget høj i international målestok. Egenbetaling for visse sundhedsydelser som f.eks. voksentandpleje, psykologhjælp, fysioterapi og kiropraktik skal ses i sammenhæng med, at behandling ved den praktiserende læge og på sygehus langt overvejende er vederlagsfri. Om den nuværende fordeling mellem egenbetaling og gratisydelser er den rigtige, er jo egentlig en ganske interessant politisk diskussion, som jeg meget gerne vil tage på et andet tidspunkt.

Kl. 15:59

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Yildiz Akdogan.

Kl. 15:59

Yildiz Akdogan (S):

Tak for svaret fra ministeren. Det er sådan, at Arbejderbevægelsens Erhvervsråd for nylig har lavet en analyse, og den viser, at mange danskere ikke har råd til basale ydelser som bl.a. tandlægebesøg. Geografisk drejer det sig om meget specifikke områder, det er bl.a. de såkaldte ghettoer eller boligudsatte områder, og Tingbjerg og Nordvestkvarteret i København er nogle af de områder, hvor man kan se, at hver femte ikke har været til tandlæge i over 3 år. Og hvis man undersøger, hvem de her borgere egentlig er, viser det sig, at det er borgere, der tilhører lavindkomstgrupper: Det er ufaglærte, det er såkaldte indvandrere eller nydanske borgere, det er både mænd og unge og ikke mindst ældre. Jeg vil tillade mig – måske lidt provokerende – at kalde det en regeringsskabt fattigdom, og når man ser på nogle af de her fattigdomsskabende ydelser som kontanthjælpsloft og starthjælp og ikke mindst 450-timers-reglen, kan man se, at det har skabt en slagside i forhold til familiernes økonomiske råderum, og det får selvfølgelig også konsekvenser i forhold til, om man har råd til at gå til tandlæge, eller om man har råd til at sende sit barn til en eller anden sportsaktivitet.

Så lidt set i det lys vil jeg egentlig stille ministeren et spørgsmål: Synes ministeren ikke, regeringen har haft et ansvar i forhold til den ulighed, der er blevet skabt, og som betyder, at mange familier ikke har råd til at gå til tandlæge?

Formanden:

Så er det socialministeren.

Kl. 16:00

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Med hensyn til 450-timers-reglen er det jo først her til sommer, at man kan blive ramt af 450-timers-reglen, så det er nok ikke lige den, der kan have betydning for, at der er nogle, som fravælger at gå til tandlæge. Jeg har set den her undersøgelse fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, som ikke forholder sig til, at lavindkomstgruppen jo er en lidt underlig størrelse, for den består af borgere, som er socialt udsatte, og som har problemer i deres liv, men den består også af borgere, som er selvstændige erhvervsdrivende og studerende. Undersøgelsen kommer heller ikke helt ind på, at der kan være andre årsager til, at man fravælger at gå til tandlæge. Der er bl.a. tale om, at man i de unge år måske skal være bedre til at lave en overgang fra den kommunale tandpleje, til at man selv skal huske at melde sig til hos en tandlæge og komme ind i det system, der er der. Men vi har jo netop også i forhold til nogle af de socialt udsatte borgere med aktivloven taget højde for at kunne hjælpe nogle af dem, som ikke har råd til at gå til tandlæge.

Kl. 16:01

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Yildiz Akdogan.

Kl. 16:01

Yildiz Akdogan (S):

Tak for det. Nu gør ministeren det, ministeren er rigtig god til, og det er, at hvis tallene ikke passer ind, går man ind og kritiserer rapportens indhold eller metoden. Hvis nu ministeren prøver at forholde sig til de konklusioner, rapporten kommer med, vil hun bl.a. se, at nogle af de bestemte ydelser, som er blevet skabt under den her regering, har fået en negativ konsekvens for en række borgere. Nogle af de her borgere bor bl.a. i socialt udsatte områder som Tingbjerg og Nordvestkvarteret i København, og der viser tallene for rigtig mange borgere, at f.eks. antallet af danskere, der ikke har været til tandlæge i 3 år i træk, er vokset med 10 pct. fra 2003 til 2008, og det er sådan et meget konkret tal, som egentlig viser, at der altså er en slagside i forhold til de her ydelser. Så jeg vil gerne have ministerens kommentar til spørgsmålet: Synes ministeren ikke, at der er en sammenhæng mellem de lave ydelser, som den her regering har indført, og så de konsekvenser, det har for borgerne?

Kl. 16:02

Formanden:

Socialministeren.

Kl. 16:02

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Det pudsige ved nogle af de her undersøgelser, der kommer fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, er jo, at de ikke tager de andre årtier med. Vi ved jo sådan set ikke, hvordan det har udviklet sig i forhold til 1980'erne, 1990'erne og for den sags skyld også i 1970'erne. Nu er jeg barn af en tandlæge og ved, at der nogle gange er andre forhold, der gør sig gældende, når det handler om, at man ikke går til tandlæge. Jeg ved også, at når man kommer op i de ældre år, og det er faktisk også blevet fremhævet i den her rapport, kan det, at man ikke går til tandlæge så tit, skyldes, at der ikke længere er tale om ens egne tænder. Så der kan også være nogle andre forhold, der gør sig gældende, når det handler om, hvor tit man går til tandlæge.

Men vi ved jo godt, at der er nogle af vores udsatte borgere her i landet, som ikke har rum i deres budget til at kunne gå til tandlæge,

hvis de får nogle problemer. Det er bl.a. derfor, vi har givet penge til oprettelse af nogle tandklinikker, hvor bl.a. hjemløse kan komme, men det sker også derved, at vi har § 82 i aktivloven, hvorefter man netop kan få hjælp til at komme til tandlæge, hvis det er det, man har behov for.

Kl. 16:03

Formanden:

Fru Yildiz Akdogan.

Kl. 16:03

Yildiz Akdogan (S):

Ministeren svarede jo ikke på spørgsmålet. Det her drejer sig ikke kun om hjemløse, det er faktisk også familiebørn, altså børn i familier, der bliver ramt af nogle meget, meget konkrete regler og rammer, som regeringen har været med til at sætte og vedtage. Det er kontanthjælpsloftet og starthjælpen, som har en direkte negativ effekt på familiernes indkomst. Faktisk kommenterede ministeren den her 450-timers-regel, og ifølge en artikel i Politiken kommer den til at vise sin effekt her hen over sommeren, hvor det viser sig, at der vil være ti gange så mange ægtepar i København, som står til at miste kontanthjælpen, fordi den her såkaldte timeregel kommer til at træde i kraft. Og det kommer igen til at skabe en negativ effekt for familiernes økonomiske råderum.

Så jeg vil egentlig høre, om ministeren ikke mener, at der er en sammenhæng mellem andelen af borgere, der bor i de her socialt udsatte områder, og så de regler, regeringen har været med til at vedtage, bl.a. timereglen, kontanthjælpsloftet.

Kl. 16:04

Formanden:

Socialministeren.

Kl. 16:04

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Nu vil jeg lige korrigere. At man har sendt et varslingsbrev ud til nogle borgere om, at de kan blive ramt af 450-timers-reglen, er ikke det samme, som at de bliver ramt af 450-timers-reglen. Det er faktisk en god service fra Københavns Kommunes side for at fortælle nogle borgere: Her skal I virkelig sørge for at gå ud og få jer et arbejde.

Med hensyn til kontanthjælpsloftet vil jeg sige, at jeg egentlig synes, at kontanthjælpsloftet er en meget god ordning, for den betyder, at det kan betale sig for den enkelte at få et arbejde. Det var jo derfor, at man lavede loftet. Loftet er lavet for, at du aldrig nogen sinde kan få så meget på passiv forsørgelse, at det ikke kan betale sig for dig at gå ud og få et arbejde. Det synes jeg egentlig er sundt fornuft.

Men vi ved, at der er nogle familier – det er jo ikke kun hjemløse, når jeg taler om § 82 i aktivloven – hvor der er behov for, at man kan få hjælp til at gå til tandlægen, hvis man er enlig mor eller noget andet. Og der kan man netop bruge § 82 i aktivloven, så man kan gå ind og give mulighed for at yde tilskud til tandbehandling.

Kl. 16:05

Formanden:

Tak. Hermed sluttede spørgsmål 14.

Spørgsmål 15 er også stilet til socialministeren af fru Yildiz Akdogan.

Kl. 16:06

Spm. nr. S 1553

15) Til socialministeren af:

Yildiz Akdogan (S):

Vil ministeren vedkende sig et ansvar for, at samfundets socialt svage og personer med lave indkomster under den nuværende regering har fået sværere sociale vilkår og betingelser?

Formanden:

Fru Yildiz Akdogan for at læse spørgsmålet op.

Kl. 16:06

Yildiz Akdogan (S):

Tak, formand.

Spørgsmålet lyder: Vil ministeren vedkende sig et ansvar for, at samfundets socialt svage og personer med lave indkomster under den nuværende regering har fået sværere sociale vilkår og betingelser?

Kl. 16:06

Formanden:

Så er det socialministeren.

Kl. 16:06

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Nu fremgår det ikke helt klart af fru Yildiz Akdogans skriftlige spørgsmål, hvad der bliver refereret til, når hun skriver, at samfundets socialt svage og personer med lave indkomster har fået sværere sociale vilkår og betingelser. Det er derfor noget uklart for mig, hvad fru Yildiz Akdogan rent faktisk baserer sit spørgsmål på.

Hvis vi taler om dem, der kaldes for lavindkomstgruppen, så hæfter jeg mig ved, at der er en meget høj mobilitet i denne gruppe. F.eks. er halvdelen af de borgere, der er i gruppen, ude af denne gruppe igen efter et år. Det siger noget om, at vi i Danmark generelt har gode muligheder for social opdrift i kraft af uddannelse og arbejde.

Det, der optager mig som socialminister, er at hjælpe de mest udsatte borgere i vores samfund, og regeringen har en klar målsætning om at bekæmpe fattigdom og skabe lige muligheder. Regeringen har igangsat og vil også fortsat igangsætte initiativer, der skal hjælpe udsatte borgere. Lad mig give tre eksempler:

Med Barnets Reform har vi ønsket at bryde den negative sociale arv, og vi har afsat lidt over 900 mio. kr. til dette arbejde. Vi har lavet en hjemløsestrategi, hvor der er afsat over en halv milliard kroner, og så har vi lanceret en civilsamfundsstrategi – faktisk den første – der skal være med til at styrke inddragelsen af frivillige foreninger og deres særlige kompetencer og værdi i det sociale arbejde.

Men regeringen er ikke enig med oppositionens definition af fattigdom som værende udelukkende et økonomisk spørgsmål. Vi mener derimod også, at det handler om nogle uddannelsesmæssige, beskæftigelsesmæssige, sundhedsmæssige og sociale problemstillinger, som man skal se på i forhold til det at kunne klare hverdagen.

Det er også baggrunden for, at regeringen har igangsat et arbejde med at udvikle nogle retvisende fattigdomsindikatorer for Danmark. Hvis vi udvikler disse indikatorer på den rigtige måde og med tilstrækkelig omtanke, kan vi få et bedre videngrundlag til at foretage en endnu mere målrettet socialpolitisk indsats.

Kl. 16:08

Formanden:

Fru Yildiz Akdogan.

Kl. 16:08

Yildiz Akdogan (S):

Tak til ministeren for svaret. Det undrer mig lidt, at ministeren ikke helt forstod spørgsmålet. Så jeg vil lige prøve at klargøre det lidt mere for ministeren.

Først vil jeg sige, at det glæder mig, at ministeren synes, at fattigdom også har noget med uddannelse og noget med sundhed at gøre

og ikke mindst noget med økonomiske indikatorer at gøre. Det tankevækkende er så, at lige præcis under den her regering er der sket en del ulighed, som kan ses både på uddannelsesområdet, hvor de, der falder fra uddannelserne, er de svagest stillede unge mennesker, og på sundhedsområdet. I forhold til sundhed viser Arbejderbevægelsens Erhvervsråds rapport jo netop, at det rammer socialt skævt og økonomisk skævt. Det er borgere, der bor i de socialt belastede områder som Tingbjerg og Nordvestkvarteret i København. Det samme gælder også med økonomien: Andelen af familier, der bliver smidt ud af deres lejligheder, fordi de ikke har råd til at betale husleje, er støt stigende, ikke mindst i København.

Så ja, der er sket en øget ulighed, og der er sket en øget fattigdom på en række af de her områder, som ministeren også var inde på. Spørgsmålet er så, hvordan man kan bekæmpe fattigdom. Ministeren mener, at ministeren har været med til at gøre en indsats, men spørgsmålet er, om det har været nok, når vi kan se, at der er nogle konkrete regler, der gør, at uligheden bliver ved med at vokse. Det kan både ses i tal og mærkes ude i de områder. Det er netop kontanthjælpsloftet, det er netop starthjælpen, det er netop 300-timers-reglen, som snart bliver til 450-timers-reglen, som skaber meget større ulighed, og som rammer både børnefamilier, ældre nydanske borgere og generelt borgere med en meget dårlig social og økonomisk situation.

Så synes ministeren egentlig, at det er rimeligt at sige, at det går godt, eller at man har gjort en indsats, når der reelt er så stor en skævhed og vi aldrig har haft så mange fattige i Danmark som lige præcis under den her regering?

Kl. 16:10

Formanden:

Socialministeren.

Kl. 16:10

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Nu er der jo ikke rigtig nogen mål for graden af fattigdom i Danmark. Derimod bliver vi tit udråbt som et af de mest lige lande i den vestlige del af verden, og vi bliver også udråbt som et af de lande, der ud over at være et af de mest lige lande også er et af de mest rige lande. Jeg synes faktisk, at vi kan være stolte over, at det er lykkedes os at opbygge et velfærdssamfund, hvor der også er mulighed for, at vi har velstand.

Men det er klart, at da vi under den økonomiske krise er blevet ramt hårdt, er der også en masse, der har mistet deres arbejde. Men jeg synes, det er påfaldende, at Socialdemokraterne faktisk synes, det er forkert, at man har lavet et kontanthjælpsloft, at det er forkert, at man har været inde at se på, at man bliver nødt til at gøre noget ved det aspekt, der hedder, at man kan få så meget i sociale ydelser, at det ikke kan betale sig at tage et arbejde, altså at man mister penge på at tage et arbejde. Og det er bl.a. med hensyn til det, at regeringen har været inde at foretage ændringer, og det synes jeg faktisk er en ganske fornuftig ændring.

Kl. 16:11

Formanden:

Fru Yildiz Akdogan.

Kl. 16:11

Yildiz Akdogan (S):

Jeg kan ikke se ministerens rosenrøde beskrivelse af den situation, vi befinder os i nu. Jeg kan heller ikke forstå, hvorfor det altid er de andres skyld. Det er den økonomiske krises skyld, det er Socialdemokraternes skyld, det er borgernes egen skyld, men det er aldrig regeringens skyld, og den situation, vi befinder os i lige nu, er bestemt ikke ministerens ansvar. Sidste år havde vi året for fattigdom. Det, der skete fra ministerens side, var ingenting. Det var en række kon-

ferencer, og så var det det. Jeg gad godt vide, hvor mange af de få initiativer, ministeren satte i gang, der egentlig fortsætter.

Men når man ser på kontanthjælpsloftets konsekvens, så skaber det omkring 9.000 fattige, altså som er blevet fattigere; det viser tallene også. Det samme gælder også i forhold til introduktionsydelsen, der skaber 2.300 fattige borgere – det viser igen Arbejderbevægelsens Erhvervsråds analyser. Så kan jeg ikke forstå, hvorfor ministeren synes, at vi er meget lige, når man decideret kan se en større og større ulighed, at andelen af unge, der falder fra uddannelserne, generelt er børn fra svagtstillede familier – børn, der ikke kommer videre, børn, der ikke har råd til at fejre fødselsdage. Det er børn, der bor i de områder, som er ramt af de her ydelser. Jeg kan ikke forstå, hvorfor ministeren ikke prøver at tage bare lidt ansvar her.

Kl. 16:12

Formanden:

Ministeren.

Kl. 16:12

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Jeg tager masser af ansvar. Vi har bl.a. været inde at vedtage Barnets Reform, som virkelig går ind og hjælper udsatte børn og unge. Og vi har jo også i forhold til nogle af de områder, som fru Yildiz Akdogan faktisk nævner, været inde med en kæmpe ghettostrategi, som vi egentlig har fået implementeret, og som virkelig er godt i gang, og kommunerne har virkelig taget godt imod den her ghettostrategi. Men jeg kan jo også forstå, at Socialdemokraterne sådan set har aflyst deres egen – så vidt jeg kan forstå på deres boligordfører.

Men i forhold til fattigdomsåret bliver jeg lige nødt til at pointere, at målet med fattigdomsåret var at sætte fokus på fattigdom og øge dialogen og debatten om fattigdom. Og faktisk foretager regeringen fortsat det arbejde i forbindelse med fattigdomsindikatorer, som vi har sagt at vi gerne vil i vores arbejdsprogram.

Så synes jeg, at det er ganske interessant, at Socialdemokraterne her siger: Jamen vi vil væk fra kontanthjælpsloftet, fordi vi synes, det er uretfærdigt, at der er nogle, der kan gå ud og få sig et arbejde og faktisk tjene nogle penge i forhold til det at være på offentlig forsørgelse; det skal vi have lavet om på, for det kan ikke være rigtigt, vi synes hellere, at vi skal give så meget i offentlig forsørgelse, at man taber penge ved at tage et arbejde. Det synes jeg er meget påfaldende.

Kl. 16:13

Formanden:

Fru Yildiz Akdogan.

Kl. 16:13

Yildiz Akdogan (S):

Jeg skal da gerne gøre ministeren opmærksom på, at vi i Socialdemokratiet også ønsker, at alle borgere får mulighed for at deltage på arbejdsmarkedet. Det sørgelige lige nu er så, at der ikke er arbejde til alle de mange mennesker. Men fra regeringens side laver man nogle regler, der decideret er målrettet bestemte grupper i samfundet. F.eks. rammer 300-timers-reglen decideret etnisk skævt. Andelen af indvandrere fra ikkevestlige lande i forhold til næsten alle de andre ramte er på næsten 90 pct. Det mest interessante ved det her er, at det ikke bare rammer etnisk skævt, men at det også rammer skævt i forhold til ligestilling. Så vi gør en række kvinder med anden etnisk baggrund afhængige af deres mænds indkomst. Ministeren må som socialminister være meget bekymret for, at man på den måde gør den ene person meget afhængig af den andens indkomst, hvis hun netop gerne vil have, at folk kommer ud på arbejdsmarkedet. Det er det ene.

Det andet er, at ministeren siger, at der bliver sat fokus på fattigdom, og at fattigdomsåret netop var til for at gøre opmærksom på

det, men samtidig står ministeren jo lige og siger, at vi er et lige samfund, og at vi er et rigt samfund. Ministeren vil ikke engang anerkende, at vi har ulighed i Danmark.

Kl. 16:14

Formanden:

Så er det ministeren.

Kl. 16:15

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Jeg henholder mig egentlig til nogle af de internationale undersøgelser, der er af Danmark, og som siger, at vi er et af de lande, som har den største grad af lighed i forhold til andre vestlige lande. Det er altså nogle internationale undersøgelser fra OECD, som faktisk er kommet frem til det resultat. Jeg kan forstå, at Socialdemokraterne åbenbart ikke tror på det, men kun tror på, hvad der kommer fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, selv om der egentlig burde være noget af en bias dér.

I forhold til det med 300-timers-reglen eller 450-timers-reglen vil jeg sige, at man jo kan løse problemstillingen ved at gå ud og få sig et arbejde i kortere tid, og så kan man igen komme på kontanthjælp, hvis det er det, man meget gerne vil med livet. Men jeg synes blot, det er mærkeligt, at Socialdemokraterne synes, at det er meget bedre, at man bliver fastholdt på den passive forsørgelse, hvis man har en arbejdsuelighed og man faktisk kan gå ud at tage sig at arbejde, og også at Socialdemokraterne synes, det er mærkeligt, at vi laver om på tingene, sådan at det altid kan betale sig at gå på arbejde, og at det aldrig nogen sinde bliver sådan, at man taber penge på at gå fra offentlig forsørgelse, passiv forsørgelse, til at få et arbejde. Jeg synes, det er ærgerligt, at Socialdemokraterne vil lave det om, og jeg tror, at det vil have en meget negativ indflydelse på arbejdsudbuddet.

Kl. 16:16

Formanden:

Hermed sluttede spørgsmål 15. Tak til fru Yildiz Akdogan og tak til socialministeren.

Kl. 16:16

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes fredag den 15. april 2011, kl. 10.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 16:16).
